



DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 23 lutego 2005r.

Nr 39

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY:

531 — Nr XXII/118/2004 Rady Gminy Mirzec z dnia 1 grudnia 2004r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2004 rok..... 2073

532 — Nr XXII/122/2004 Rady Gminy w Mircu z dnia 1 grudnia 2004r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Mirzec”..... 2076

531

UCHWAŁA Nr XXII/118/2004 RADY GMINY MIRZEC

z dnia 1 grudnia 2004r.

w sprawie zmian w budżecie gminy na 2004 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 Ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym - tekst jednolity z 2001 roku (Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z 2002r. Dz. U. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806 i 2003r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568) oraz art. 124 Ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych - tekst jednolity z 2003 roku Nr 15 poz. 148, Nr 45 poz. 391, Nr 65 poz. 594, Nr 96 poz. 874). Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Zwiększa się plan dochodów budżetu gminy o kwotę: 615.606 zł

Dział 758 - Różne rozliczenia - 11.966,-
Rozdział 75802 - Uzupelnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego - 11.966,-
§ 2750 - Środki na uzupełnienie dochodów - 11.966,-

Dział 801 - Oświata i wychowanie - 603.640,-
z tym:

Rozdział 80101 - Szkoły podstawowe - 3.640,-
w tym:

§ 2700 - Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących - 3.000,-
(związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł /środki PZU - na wymianę okien w szkole w Trębowcu/

§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów - 640,-
/zwrot za energię szkoła Gadka/

Rozdział 80110 - Gimnazja - 600.000,-

§ 6290 - Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin - 600.000,-

(związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł /środki Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dopłat na budowę sali gimnastycznej przy Gimnazjum w Mircu/

§ 2. Zwiększa się plan wydatków budżetu gminy o kwotę: 615.606 zł,-

Dział 600 - Transport i łączność - 11.966,-

Rozdział 60016 - Drogi publiczne gminne - 11.966,-

§ 4300 - Zakup usług pozostałych - 11.966,-

Dział 801 - Oświata i wychowanie - 603.640,-
z tym:

Rozdział 80101 - Szkoły podstawowe - 3.640,-

§ 4260 - Zakup energii - 640,-

§ 4270 - Zakup usług remontowych - 3.000,-

Rozdział 80110 - Gimnazja - 600.000,-

§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - 600.000,-

§ 3. Dokonać przeniesienia planu dochodów budżetu gminy:

Dz.	Rozdz.	§	Treść	Zmniejsza się	Zwiększa się
010	01010	0690	Rolnictwo i łowiectwo Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi Wpływy z różnych opłat	5.000,-	

600	60016		Transport i łączność Drogi publiczne gminne		
		0970	Wpływy z różnych dochodów		130,-
	60095	6291	Pozostała działalność Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł		130.000,-
		6292	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	130.000,-	
750	75023		Administracja publiczna Urzędy gmin		
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw		250,-
		0830	Wpływy z usług	250,-	
756	75601		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych		
		0350	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej		8.000,-
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat		1.000,-
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od spadków i darowizn oraz podatków i opłat lokalnych		
		0360	Podatek od spadków i darowizn		2.000,-
		0340	Podatek od środków transportowych		5.000,-
		0500	Podatek od czynności cywilnoprawnych		5.000,-
801	80101		Oświata i wychowanie Szkoły podstawowe		
		0960	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	5.000,-	
		0970	Wpływy z różnych dochodów		500,-
	80104	Przedszkola			
		0960	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	1.000,-	
	80110	Gimnazja			
		0960	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	13.130,-	
900	90003		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Oczyszczanie miast i wsi		
		0830	Wpływy z usług		2.500,-

§ 4. Dokonać przeniesienia planu wydatków budżetu gminy:

Dz.	Rozdz.	§	Treść	Zmniejsza się	Zwiększa się
010	01095		Rolnictwo i łowiectwo Pozostała działalność		
		4300	Zakup usług pozostałych	10.600,-	
600	60014	6620	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	150.000,-	
		60016	Drogi publiczne gminne		
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		100.000,-
	60095	Pozostała działalność			
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	420.500,-	
		6051	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		130.000,-
		6052	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		340.500,-
710	71004		Działalność usługowa Plany zagospodarowania przestrzennego		
		4300	Zakup usług pozostałych		12.050,-
754	75495		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Pozostała działalność		
		4260	Zakup energii	2.000,-	
756	75647		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych		
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	6.000,-	
		4120	Składki na Fundusz Pracy	850,-	
801	80101		Oświata i wychowanie Szkoły podstawowe		
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń		6.533,-
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników		57.344,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne		8.174,-

		4120	Składki na Fundusz Pracy						1.842,-
		4300	Zakup usług pozostałych			2.527,-			
	80104		Przedszkola						
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń						249,-
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników						9.502,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne						468,-
	80110		Gimnazja						
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników						44.335,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne			4.000,-			
		4120	Składki na Fundusz Pracy						970,-
		4260	Zakup energii			12.150,-			
	80113		Dowożenie uczniów do szkół						
		4300	Zakup usług pozostałych			3.840,-			
851			Ochrona zdrowia						
	85121		Lecznictwo ambulatoryjne						
		4300	Zakup usług pozostałych						2.000,-
852			Pomoc społeczna						
	85214		Zasiłki i pomoc w naturze						
		3110	Świadczenia społeczne						2.886,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne			3.295,-			
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia						239,-
		4300	Zakup usług pozostałych						170,-
	85219		Ośrodki pomocy społecznej						
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników						865,-
		4270	Zakup usług remontowych			400,-			
		4300	Zakup usług pozostałych			1.600,-			
		4410	Podróże służbowe krajowe			491,-			
		4430	Różne opłaty i składki						26,-
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze						
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników						4.700,-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne			1.100,-			
		4300	Zakup usług pozostałych			2.000,-			
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska						
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg						
		4260	Zakup energii			97.600,-			
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych						600,-
	90095		Pozostała działalność						
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			4.500,-			

§ 5. Po dokonaniu powyższych zmian w budżecie należy dokonać zmian w załącznikach:

1. Nr 4 „Wydatki inwestycyjne na okres roku budżetowego”.

Załącznik Nr 4 po zmianach otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

1. Nr 4a „Wydatki na wieloletnie programy inwestycyjne”

Załącznik 4a po zmianach otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 6. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Gminy: J. Kruk

Załączniki do uchwały Nr XXII/118/2004
Rady Gminy w Mircu
z dnia 1 grudnia 2004r.

Załącznik Nr 1

Wydatki inwestycyjne na okres roku budżetowego

w zł

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca jego wykonanie	Dział	Rozdział	Łączne nakłady finansowe (w roku budżetowym)	Źródła finansowania wydatków:			
						dochody własne	dotacje	kredyty i pożyczki	środki z innych źródeł
1	2	3	4		6	8	9	10	11
1	Budowa kanalizacji gminy	Urząd gminy	010	01010	421 000		421 000		
	Razem dział 010				421 000		421 000		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	Budowa parkingu i pętli Centrum Mirzec	Urząd gminy	600	60095	470 500	60 500			280 000	130 000
3	Budowa chodnika Mirzec Majorat-Tychów Stary	Urząd gminy	600	60095	300 000				300 000	
4	Opracowanie koncepcji planu rozwoju sieci drogowej na terenie Powiatu Starachowickiego	Starostwo Powiatowe	600	60095	4 957	4 957				
Razem dział 600					775 457	65 457			580 000	130 000
5	Zagospodarowanie terenu wokół budynku Urzędu Gminy	Urząd gminy	750	75023	139 310	139 310				
6	Zakup komputerów	Urząd gminy	750	75023	17 190	17 190				
Razem dział 750					156 500	156 500				
7	Przyłącze wodociągowe OSP Jagodne	Urząd gminy	754	75412	4 150	4 150				
8	Zakup samochodu pożarniczego OSP Osiny	Urząd gminy	754	75412	69 970	30 887	33 083			6 000
Razem dział 754					74 120	35 037	33 083			6 000
9	Budowa Szkoły Podstawowej Gadka	Urząd gminy	801	80101	906 500	6 500	100 000		800 000	
10	Budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum	Urząd gminy	801	80101	1 602 500	2 500			1 000 000	600 000
Razem dział 801					2 509 000	9 000	100 000		1 800 000	600 000
11	Dobudowa i adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej na potrzeby ośrodka zdrowia Jagodne	Urząd gminy	851	85121	138 239	65 239	73 000			
12	Zagospodarowanie terenu wokół Ośrodka Zdrowia w Jagodnem	Urząd gminy	851	85121	22 250	22 250				
13	Zakup wyposażenia do Ośrodka Zdrowia w Jagodnem	Urząd gminy	851	85121	26 503	26 503				
14	Zakup sprzętu medycznego do Ośrodka Zdrowia w Jagodnem	Urząd gminy	851	85121	20 500	20 500				
15	Zakup sprzętu medycznego do Ośrodka Zdrowia w Mircu	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mircu	851	85121	12 500	12 500				
Razem dział 851					219 992	146 992	73 000			
16	Budowa oświetlenia ulicznego - pętla	Urząd gminy	900	90015	37 050	37 050				
17	Budowa oświetlenia ulicznego	Urząd gminy	900	90015	12 710	12 710				
18	Budowa przystanków	Urząd gminy	900	90095	10 500	10 500				
Razem dział 900					60 260	60 260				
Ogółem					4 216 329	473 246	627 083		2 380 000	736 000

Załącznik Nr 2

Wydatki na wieloletnie programy inwestycyjne

W zł

Lp.	Program inwestycyjny	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca jego wykonanie	Dział	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	Wysokość wydatków w roku budżetowym	Źródła finansowania wydatków:				Wysokość wydatków w roku 2005	Wysokość wydatków w roku 2006
				Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia			dochody własne	dotacje	kredyty i pożyczki	środki z innych źródeł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Drogi gminne	Urząd gminy	600	2004	2006	3 187 893	114 113	14 113		100 000		1 603 780	1 470 000
1.1	Budowa drogi Osiny Mokra Niwa	Urząd gminy	600	2004	2005	167 893	4 563	4 563				163 330	
1.2	Budowa drogi Mirzec Majorat	Urząd gminy	600	2004	2005	1 420 000	9 550	9 550				1 410 450	
1.3	Budowa drogi Mirzec Majorat - Podborki	Urząd gminy	600	2004	2006	1 600 000	100 000			100 000		30 000	1 470 000

532

UCHWAŁA Nr XXII/122/2004 RADY GMINY W MIRCIE

z dnia 1 grudnia 2004r.

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Mirzec”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1 i 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie

gminnym (Dz. U. Z 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zmianami) art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia

2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Z 2001r. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) art. 14 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Z 2001r. Nr 62, poz. 628 z późn.) Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla gminy Mirzec” w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Wójta Gminy do sporządzenia co dwa lata i składania Radzie Gminy raportu z wykonania w/w Programu i planu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mirzec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Gminy: J. Kruk

Załącznik do uchwały Nr XXII/122/2004
Rady Gminy w Mircu
z dnia 1 grudnia 2004r.

Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Mirzec

Spis treści

Część I - Gminny Program Ochrony Środowiska

Spis treści

Podstawy prawne Gminnego Programu Ochrony Środowiska

- I. Gmina Mirzec
 - 1.1. Podstawy i cel opracowania
 - 1.2. Warunki geofizyczne
 - 1.2.1. Położenie i rzeźba terenu
 - 1.2.2. Warunki klimatyczne
 - 1.2.3. Hydrografia
 - 1.2.4. Obszary leśne
 - 1.3. Ogólna charakterystyka Gminy Mirzec
 - 1.3.1. Informacje ogólne
 - 1.3.2. Demografia
 - 1.3.3. Sfera społeczna
 - 1.3.4. Infrastruktura techniczna
 - 1.3.5. System komunikacyjny
 - 1.3.6. Gospodarka
 - 1.4. Działalność samorządu Gminy w latach 1999-2003
 - 1.5. Dotychczasowe działania z zakresu ochrony środowiska
- II. Diagnoza aktualnego stanu środowiska
 - 2.1. Powietrze atmosferyczne
 - 2.1.1. Przepisy prawne
 - 2.1.2. Pomiary zanieczyszczeń powietrza
 - 2.1.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza
 - 2.1.4. Wnioski
 - 2.2. Hałas
 - 2.2.1. Wprowadzenie
 - 2.2.2. Pomiary hałasu
 - 2.2.3. Źródła hałasu
 - 2.2.4. Wnioski
 - 2.3. Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa
 - 2.3.1. Wprowadzenie
 - 2.3.2. Wody powierzchniowe
 - 2.3.3. Wody podziemne

- 2.3.4. Gospodarka wodno-ściekowa
 - 2.3.4.1. Regulacje prawne gospodarki wodno-ściekowej
 - 2.3.4.2. Sieć wodociągowa
 - 2.3.4.3. Sieć kanalizacyjna
 - 2.3.4.4. Główne źródła zanieczyszczeń
- 2.3.5. Wnioski
- 2.4. Odpady
 - 2.4.1. Przepisy prawne
 - 2.4.2. Odpady niebezpieczne
 - 2.4.3. Odpady z sektora gospodarczego
 - 2.4.4. Odpady komunalne
 - 2.4.5. Wnioski
- 2.5. Gleby
 - 2.5.1. Wprowadzenie
 - 2.5.2. Typy gleb
 - 2.5.3. Odczyn gleb
 - 2.5.4. Monitoring gleb
 - 2.5.5. Wnioski
- 2.6. Surowce mineralne
 - 2.6.1. Wprowadzenie
 - 2.6.2. Zasoby surowców
 - 2.6.3. Wnioski
- 2.7. Pola elektromagnetyczne
- 2.8. Przyroda
 - 2.8.1. Wprowadzenie
 - 2.8.2. Stan zasobów leśnych
 - 2.8.3. Wnioski
- 2.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
- III. Cele i zadania w zakresie ochrony środowiska w gminie
 - 3.1. Cele polityki ekologicznej państwa
 - 3.2. Cele wojewódzkiej polityki ekologicznej
 - 3.3. Harmonogram prac związanych z opracowaniem Gminnego Programu Ochrony Środowiska
 - 3.4. Analiza SWOT dla środowiska w gminie
 - 3.5. Założenia Strategii Rozwoju Gminy Mirzec
 - 3.6. Cele strategiczne, cele operacyjne i programy w zakresie ochrony środowiska dla gminy Mirzec
- IV. Plan działań na lata 2004-2006
 - 4.1. Założenia planu działań na lata 2004-2006
 - 4.2. Poprawa jakości środowiska
 - 4.2.1. Ochrona powietrza
 - 4.2.2. Ochrona wód
 - 4.2.3. Gospodarka odpadami
 - 4.2.4. Zmniejszenie hałasu
 - 4.2.5. Ochrona przyrody
- V. Zarys planu działań na lata 2007-2011
 - 5.1. Założenia planu działań na lata 2007-2011
 - 5.2. Poprawa jakości środowiska
 - 5.2.1. Ochrona powietrza
 - 5.2.2. Ochrona wód
 - 5.2.3. Gospodarka odpadami
 - 5.2.4. Zmniejszenie hałasu
 - 5.2.5. Ochrona przyrody
- VI. Zarządzanie ochroną środowiska
 - 6.1. Ogólne zasady zarządzania środowiskiem
 - 6.2. Kompetencje organów gminy w zakresie ochrony środowiska
- VII. Wdrażanie programu
 - 7.1. Środki finansowe na realizację programu
 - 7.2. Koszty realizacji przedsięwzięć
- VIII. Monitoring

Część II - Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Przepisy prawne

- I. Analiza stanu obecnej gospodarki odpadami w gminie
 - 1.1. Zakres i metodyka prac rozpoznawczych
 - 1.2. Opis infrastruktury związanej z gospodarką odpadami
 - 1.3. Charakterystyka wytwarzanych odpadów
 - 1.4. Instalacje oraz podmioty zajmujące się przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów
 - 1.5. Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami
 - 1.6. Wnioski
- II. Plan Gospodarki Odpadami
 - 2.1. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami
 - 2.1.1. Demografia
 - 2.1.2. Rozwój gospodarczy
 - 2.1.3. Mieszkalnictwo
 - 2.1.4. Prognoza ilości i struktury odpadów
 - 2.2. Warunki segregacji, gromadzenia i składowania odpadów
 - 2.3. Możliwości wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów
 - 2.4. Cele strategiczne i system gospodarki odpadami
 - 2.4.1. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy
 - 2.5. Ogólny system gospodarki odpadami w województwie świętokrzyskim
 - 2.6. Działania zmierzające do poprawy sytuacji gospodarki odpadami
 - 2.7. Cele krótkookresowe gospodarki odpadami (na lata 2004-2006)
 - 2.8. Cele gospodarki odpadami na lata 2007-2011
 - 2.9. Zadania z zakresu gospodarki odpadami w Gminnym Programie Ochrony Środowiska
 - 2.10. Wnioski z analizy oddziaływania projektu na środowisko
 - 2.11. Edukacja
 - 2.12. System monitoringu i oceny realizacji programu
 - 2.13. Streszczenie
 - 2.14. Wykaz materiałów źródłowych
 - Mapa Gminy Mirzec

Część I

Gminny Program Ochrony Środowiska

Podstawy prawne Gminnego Programu Ochrony Środowiska

Gminny Program Ochrony Środowiska opracowywany jest w oparciu o szereg przepisów prawnych, z których najważniejsze to:

- ustawa o samorządzie gminnym
- ustawa „Prawo ochrony środowiska”
- ustawa o odpadach
- ustawa o wprowadzeniu ustawy - prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw
- ustawa o opakowaniach
- ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
- ustawa „Prawo wodne”
- ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym
- ustawa „Prawo budowlane”
- ustawa „prawo geologiczne i górnicze”
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- ustawa o lasach
- i przepisy wykonawcze wydane na podstawie tych ustaw
- oraz w oparciu o dokumenty:
 - II Polityka Ekologiczna Państwa - Ministerstwo Środowiska, 2000r.
 - Krajowy Plan Gospodarki Odpadami - Ministerstwo Środowiska, 2002r.
 - Narodowa Strategia Ochrony Środowiska na lata 2000-2006 - Ministerstwo Środowiska, 2000r.
 - Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 - Rada Ministrów 2003r.

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2007-2010
- Założenie polityki energetycznej Polski do roku 2000
- Polityka Leśna Państwa
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego
- Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego
- Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego
- Strategia Rozwoju Gminy Mirzec
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirzec
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Starachowickiego - projekt

I Gmina Mirzec

1.1. Podstawy i cel opracowania

Ustawy „Prawo ochrony środowiska” oraz „Ustawa o odpadach” nakładają na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek opracowania „Programu Ochrony Środowiska” oraz „Planu Gospodarki Odpadami”. Dla samorządu gminnego ustawodawca określił termin opracowania w/w dokumentów na 30 czerwca 2004r. oraz ustalił konieczność aktualizacji dokumentów w cyklu 4-letnim. Program jest opiniowany przez samorząd wojewódzki oraz samorząd powiatowy.

Celem programu jest przeprowadzenie analizy stanu obecnego środowiska naturalnego oraz stanu gospodarki odpadami w gminie oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska.

1.2. Warunki geofizyczne

Gmina Mirzec położona jest w obrębie mezoregionu: Przedgórze Iłżeckie, zajmującego północno-wschodnią część megaregionu: Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej. Pod względem geologicznym gmina Mirzec zajmuje fragment północnej części mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich. Osady mezozoiku: triasu i jury dolnej oraz środkowej występują bezpośrednio na powierzchni bądź przykryte są warstwą utworów czwartorzędowych o miąższości od kilku do ponad 130 m. Trias reprezentowany jest przez piaskowce, iłowce, mułowce, wapienie krynoidowe; jura dolna przez: piaskowce, iłowce i mułowce; jura środkowa przez: piaskowce, piaskowce wapienste i dolomityczne z syderytami i przewarstwieniami iłowców. Utwory czwartorzędowe tworzą osady pleistocenu (gliny piaszczyste, piaski lodowcowe i wodnolodowcowe, osady rzeczne w postaci piasków, miejscami ze żwirem) oraz osady holocenu (osady rzeczne aluwialne: piaski i namuły, torfy i namuły torfiaste).

1.2.1. Położenie i rzeźba terenu

Powierzchnia gminy Mirzec jest pagórkowata. Charakteryzuje się występowaniem monoklinalnych pasm wzniesień, które tworzą jurajskie piaskowce. W rejonie Mirzec - Malcówka pagórki wznoszą się do 266 m n.p.m. We wschodniej części gminy znajduje się tzw. Góra Małszyńska (246,3 m n.p.m.) będąca jednym z lokalnie występujących tu pagórów piaszczysto-żwirowych. Teren rozcinają doliny rzek: Iłżanki, Małszyńnic, Brodek, Strugi Zbijowskie, ich bezimienne dopływy oraz ciek Wężyk płynący w południowej części gminy. Obszar gminy opada łagodnie w kierunku północnym, ku dolinie rzeki Iłżanki, osiągając tu ok. 188 m n.p.m.

Antropogeniczna działalność człowieka wywiera wpływ na lokalny charakter rzeźby terenu. W rejonie od Małszyzna Starego do Trębowa Małego występuje szereg wyrobisk i szybów o głębokości do 15 m oraz hałd o wysokości do 8 m. Są to tereny gdzie niegdyś wydobywano rudy żelaza.

1.2.2. Warunki klimatyczne

Gmina Mirzec położona jest w obrębie wyżynnego rejonu klimatycznego śląsko-małopolskiego w Krainie Gór Świętokrzyskich. Kraina ta posiada następujące cechy klimatyczne:

- średnia roczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca (stycznia): - 3,5°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca (lipca): + 17,5°C,
- statystyczna długość trwania zimy: 98 dni,
- statystyczna długość trwania lata: 88 dni,
- średnia liczba dni pochmurnych w roku: 121,

- średnia liczba dni pogodnych: 60,
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych 650 mm,
- średnia długość zalegania szaty śnieżnej: 91 dni.

Wyniki wieloletnich badań IMiGW prowadzone na stacjach w Suchedniowie, Skarżysku-Kamiennej i Starachowicach, są następujące:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,1 do 7,6°C,
- w rejonie gminy notuje się rocznie 30-34 dni gorących,
- w rejonie gminy notowanych jest średnio około 120 dni z przymrozkami (pierwsze pojawiają się na początku października, ostatnie zanikają w połowie maja),
- wilgotność względna powietrza wynosi średnio w roku 81 %,
- średnia ilość dni z mgłą notowana jest: 30 razy w roku,
- najwięcej dni z pokrywą śnieżną notuje się w styczniu: 23 dni.

1.2.3. Hydrografia

Gmina Mirzec położona jest w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły, na obszarze zlewni rzeki Iłżanki (środkowa i północna część gminy) oraz rzeki Kamiennej (południowy fragment gminy). Dopływami rzeki Iłżanki odwadniającymi obszar gminy są: rzeka Małyszyniec, Brodek, Struga Zbijowska; dopływem Kamiennej, płynącym w obrębie gminy, jest ciek Wężyk. Obszar gminy obejmuje swym zasięgiem GZWP nr 420 Wierzbica - Ostrowiec skupiający wody górno-jurajskie w spękaniach i szczelinach krasowych skał wapiennych.

1.2.4. Obszary leśne

Obszary leśne w ok. 90 % skupione są w południowej części gminy Mirzec. Tworzą tu zwarty kompleks zwany Puszcza Iłżecką bądź lasami starachowickimi. Przeważającymi siedliskami leśnymi tego obszaru są lasy mieszane oraz występujące miejscowo w obniżeniach terenu lasy mieszane wilgotne. Lesistość gminy Mirzec wynosi 39,7 %. Lasy państwowe zarządzane są przez Nadleśnictwo Starachowice.

1.3. Ogólna charakterystyka Gminy Mirzec

1.3.1. Informacje ogólne

Gmina Mirzec położona jest w województwie świętokrzyskim, w jego części północnej, w powiecie starachowickim. Od strony północnej i wschodniej graniczy z województwem mazowieckim i jego powiatami: szydłowieckim i radomskim. Sąsiaduje z następującymi gminami: od strony południowej: z gminą Brody; od strony zachodniej z gminą Skarżysko-Kościelne. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Jagodne, Gadka, Małyszyn, Mirzec I, Mirzec II, Ostrożanka, Osiny, Tychów Nowy, Tychów Stary i Trębowiec Duży.

Powierzchnia gminy wynosi 111 km².

Liczba mieszkańców, skupiona w 10 sołectwach, wynosi 8442 osób (stan na rok 2002 - wg rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego).

Podstawową dziedziną gospodarki gminy Mirzec jest rolnictwo. Użytki rolne zajmują ogółem powierzchnię 6140 ha (55,3 % ogólnej powierzchni gminy), w tym grunty orne: 4888 ha, sady: 81 ha łąki: 864 ha i pastwiska: 307 ha (wg danych Urzędu Gminy w Mircu).

Lasy i grunty leśne stanowią 4416 ha (39,7 % powierzchni) gminy.

Funkcjonuje tutaj 9 placówek oświaty, 4 placówki biblioteczne i 2 ośrodki zdrowia.

1.3.2. Demografia

Gmina Mirzec liczy 8442 osób (stan na rok 2002 - wg Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego 2003). Średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi w gminie 76,1 osób. Przyrost naturalny wynosi 0,6 ‰, wskaźnik salda migracji: - 2,6 ‰. Dla porównania w powiecie starachowickim, przyrost naturalny wynosi - 1,1 ‰, w województwie świętokrzyskim: - 1,1 ‰; saldo migracji w powiecie wynosi: - 2,2 ‰, w województwie: - 1,8 ‰.

Dane statystyczne dotyczące demografii i mieszkalnictwa przedstawiają poniższe zestawienia:

Liczba mieszkańców gminy Mirzec w latach 1997-2003:

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Liczba mieszkańców	8698	8700	8419	8411	8440	8442	8422

Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych w gminie Mirzec:

Rok	1999	2000	2001	2002
Mirzec	1	14	10	5

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego.

Saldo migracji w liczbach bezwzględnych w gminie Mirzec:

Rok	1999	2000	2001	2002
Mirzec	-50	3	23	-22

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego.

Liczbę mieszkańców skupionych w poszczególnych sołectwach w latach 1991-2004 przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Sołectwo	1991	1998	2002	2004
1	Mirzec I	1149	1253	1261	1248
2	Mirzec II	872	826	826	855
3	Trębowiec	612	578	599	599
4	Ostrożanka	395	408	397	396
5	Małyszyn	1022	1036	1017	1010
6	Osiny	922	926	907	896
7	Gadka	1310	1264	1245	1237
8	Tychów Nowy	846	810	826	815
9	Tychów Stary	877	875	865	864
10	Jagodne	802	724	679	681
	Razem	8807	8700	8622	8601

Liczba mieszkań i powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Mirzec:

Rok	1999		2000		2001		2002	
	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)
Gmina Mirzec	2098	147022	2100	147316	2106	148348	2020	173188

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego.

Wg danych Powszechnego Spisu Ludności 2002 wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych kształtują się następująco:

Przeciętna	Gmina Mirzec	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie
liczba izb w 1 mieszkaniu	3,98	3,50	3,29
osób w 1 mieszkaniu	4,23	3,26	3,29
osób na 1 izbę	1,06	0,93	1,00
powierzchnia użytkowa mieszkania (m ²)	86,0	64,2	59,5
powierzchnia użytkowa na 1 osobę (m ²)	20,3	19,6	18,1

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2003.

Wskaźnik procentowy oraz liczba mieszkań w gminie Mirzec wyposażonych w wybrane instalacje przedstawia tabela:

Rodzaj wyposażenia	Liczba wyposażonych mieszkań	Wskaźnik procentowy wyposażonych mieszkań
wodociąg	1797	89,0
ustęp splukiwany	1454	71,9
łazienkę	1487	83,7
ciepłą wodę	1429	70,8
gaz z sieci	246	12,2
gaz z butli	1598	79,1
centralne ogrzewanie zbiorcze	-	-
centralne ogrzewanie indywidualne	1510	74,8

* wg danych Narodowego Spisu Powszechnego (2002).

1.3.3. Sfera społeczna

Oświata

Na terenie gminy funkcjonuje 8 Szkół Podstawowych: w Mircu, Jagodnem, Gadce, Tychowie Nowym, Tychowie Starym, Małyszynie, Trębowcu i Osinach oraz Gimnazjum w Mircu. Do Szkół Podstawowych uczęszcza 742 uczniów, do Gimnazjum 379 (stan na rok 2002).

Kultura

Na obszarze gminy funkcjonują 4 placówki biblioteczne, w tym 1 Gminna Biblioteka Publiczna i 3 filie.

Ochrona zdrowia

W gminie Mirzec funkcjonują dwa ośrodki zdrowia, są to: Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Zdrowia w Mircu oraz Ośrodek Zdrowia w Jagodnem. Ośrodek Zdrowia w Mircu zatrudnia trzech lekarzy medycyny, internistę, pediatrę, ginekologa oraz lekarza stomatolog, 5 pielęgniarek i 2 laborantki. W Ośrodku Zdrowia w Jagodnem pracuje dwóch lekarzy medycyny, pediatra i internista oraz lekarz stomatolog, trzy pielęgniarki i pomoc stomatologiczna. Na terenie gminy działają dwie apteki: w Mircu i Jagodnem, zatrudniające trzech farmaceutów.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy Mirzec działa Komenda Policji w Mircu oraz 8 jednostek OSP: w Mircu, Osinach, Trębowcu, Tychowie Nowym, Tychowie Starym, Ostrożance, Gadce, Jagodnem.

Ilość zdarzeń na terenie gminy Mirzec w latach 1999-2003 przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	1999	2000	2001	2002	2003
Ilość zdarzeń	26	25	41	50	53

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu.

Udział jednostek OSP z terenu gminy w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2003 roku:

L.p.	OSP	Zastępy	Strażacy
1	Mirzec	28	171
2	Tychów Stary	13	76
3	Gadka	12	71
4	Ostrożanka	6	25
5	Tychów Nowy	5	30
6	Jagodne	5	29
7	Osiny	3	16
8	Trębowiec	1	5

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu.

Pożary zdarzają się częściej w okresach wypalania traw (wiosennych: miesiące marzec i kwiecień) oraz w okresach posuch w terenach leśnych.

Jednostki OSP w gminie Mirzec wymagają poprawy istniejącego stanu łączności radiowej poprzez:

- zainstalowanie selektywnego wywołania w OSP Tychów Nowy i Trębowiec,
- zakup radiotelefonów nasobnych dla jednostek OSP: Gadka, Osiny, Tychów Nowy, Trębowiec, Jagodne.

1.3.4. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Mirzec, wynosi 96,0 km, natomiast ilość budynków przyłączonych do sieci wynosi 1842. Roczne zużycie wody w gminie Mirzec 186,7 tys. m³, tj. 22,2 m³/ 1 mieszkańca (wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2003). W przeważającej części, gmina Mirzec za-

opatrywana jest z ujęcia wody „Trebowiec”, użytkowanego przez Komunalny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach. Ujęcie składa się z 12 studni głębinowych, tylko jedna (nr 3B) położona jest w obrębie gminy. Sołectwa Jagodne i Gadka zaopatrywane są w wodę z ujęcia znajdującego się na terenie gminy Skarżysko Kościelne, miejscowość Osiny Majorat podłączona jest do wodociągu Nowy Mirów, należącego do gminy Mirów w województwie mazowieckim.

Wskaźniki zwodociągowania gminy Mirzec odnoszące się do 2002r są następujące: wskaźnik: km sieci / km² powierzchni gminy wynosi 0,86; wskaźnik: liczba przyłączy / liczbę mieszkań wynosi 0,91 (wg danych Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego i obliczeń własnych).

Gospodarka ściekowa

Gmina nie posiada sieci kanalizacyjnej. Niewielki jej odcinek (sieci rozdzielczej) o długości 0,3 km odprowadza ścieki z budynków: Szkoły Podstawowej, Gimnazjum oraz Urzędu Gminy w Mircu. Funkcjonuje tu biologiczna oczyszczalnia typu NEBRASKA. Ponadto lokalne oczyszczalnie ścieków (typ: NEBRASKA) funkcjonują dla: Szkoły Podstawowej w Tychowie Starym, Szkoły Podstawowej w Osinach. Przydomowa oczyszczalnia ścieków działa w miejscowości Jagodne. Planowana jest budowa 101 km sieci kanalizacyjnej ze zrzutem do oczyszczalni ścieków w Starachowicach.

Zaopatrzenie w ciepło

Gmina Mirzec nie posiada sieci ciepłowniczej. Właściciele gospodarstw domowych organizują systemy grzewcze we własnym zakresie. Głównie są to piece CO na węgiel i koks. W obiektach użyteczności publicznej funkcjonują większe instalacje grzewcze, ich lokalizację przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Lokalizacja obiektu	Rodzaj paliwa	Moc (kW)
1	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Mirzec	kotłownia gazowa	384
2	Szkoła Podstawowa Osiny	kotłownia olejowa	150
3	Szkoła Podstawowa Jagodne	kotłownia olejowa	200
4	Szkoła Podstawowa Tychów Nowy	kotłownia gazowa	80
5	Szkoła Podstawowa Tychów Stary	kotłownia gazowa	-
6	Szkoła Podstawowa Małyszyn	kotłownia gazowa	200
7	Szkoła Podstawowa Gadka	kotłownia koks - węgiel	75
8	Szkoła Podstawowa Trębowiec	kotłownia koks - węgiel	75
9	Przedszkole Jagodne	kotłownia węglowa	29
10	Gminna Biblioteka Publiczna Mirzec	kotłownia gazowa	44

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy istnieje sieć gazociągowa obejmująca sołectwa: Mirzec I, Mirzec II, Tychów Stary, Tychów Nowy, Gadka, Małyszyn i Ostrożanka. Mieszkańcy sołectw: Trębowiec, Osiny i Jagodne zainteresowani są budową gazociągu. Budowa sieci gazociągowej w tych miejscowościach zakończy gazyfikację gminy.

Funkcjonujące na terenie gminy Mirzec sieci gazociągowe to:

- sieć obejmująca sołectwa: Mirzec I, Mirzec II, Tychów Stary, Tychów Nowy, Gadka, zasilana przez Zakład Gazowniczy w Kielcach ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o w Starachowicach przy ul. Radomskiej. Do sieci przyłączonych jest 233 odbiorców, w tym 223 gospodarstwa domowe (z czego 49 używa gazu do celów grzewczych) i 10 odbiorców prowadzących działalność gospodarczą
- sieć obejmująca sołectwa: Małyszyn i Ostrożanka, zasilana przez Mazowiecką Spółkę Gazownictwa Oddział Gazownia Warszawska ze stacji redukcyjno-pomiarowej znajdującej się na terenie gminy Iłża w województwie mazowieckim - 10,5 km gazociągów średniego ciśnienia, do sieci przyłączonych jest 29 odbiorców, w tym 27 gospodarstw domowych (z czego 21 odbiorców używa gazu do celów grzewczych) i 1 odbiorca przemysłowy.

PGNiG SA Regionalny Oddział Przesyłu zajmuje się eksploatacją gazociągów wysokiego ciśnienia doprowadzając gaz do stacji redukcyjno pomiarowych I^o, na obszarze działania Mazowieckiej Spółki Gazownictwa.

Gazociągi wysokoprężne i dwie stacje redukcyjno-pomiarowe - umożliwiają kompleksową gazyfikację gminy Mirzec i zapewnienie nieprzerwanych dostaw gazu w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Około 20 % gospodarstw domowych, posiadających przyłącze gazowe, używa gazu do celów grzewczych. Gospodarstwa te zużywają około 50 % ogólnej ilości gazu.

Elektroenergetyka

Zapotrzebowanie na energię elektryczną gminy zapewniają linie średniego i niskiego napięcia zasilane z GPZ znajdujących się poza obszarem gminy:

- GPZ 110/15 kV „Północ” w Skarżysku Kamiennej,
- GPZ 110/15 kV „Iłża” w woj. mazowieckim.

Łączna długość linii średniego napięcia wynosi 86 km. Na terenie gminy Mirzec istnieją 64 stacje transformatorowe SN/nn, będących własnością RZE w Skarżysku Kamiennej.

Przez teren gminy przebiegają dwie tranzytowe linie wysokiego napięcia nie związane bezpośrednio z systemem elektroenergetycznym gminy. Na zachód od miejscowości Mirzec przebiega odcinek linii wysokiego napięcia relacji Rożki - Niziny o długości około 8,8 km; na wschód od Mirca oraz w północnej części gminy będzie dwutorowa linia wysokiego napięcia relacji Rożki - Iłża - Starachowice.

Telekomunikacja

Na terenie Mirca zainstalowano centralę automatyczną o pojemności 988 numerów. Połączona została ona linią światłowodową ze Starachowicami. Dzięki w/w centrali oraz zainstalowanej w miejscowości Grzybowa Góra (gm. Skarżysko Kościelne) centrali automatycznej o pojemności 488 numerów, na terenie gminy Mirzec funkcjonuje łączność telefoniczna. Linie kablowe i napowietrzne poprowadzono wzdłuż ciągów drogowych.

1.3.5. System komunikacyjny

System komunikacyjny Gminy Mirzec tworzą drogi: wojewódzkie, powiatowe, i gminne.

Droga wojewódzka:

- Nr 744 Radom - Wierzbica - Starachowice (dł. 17,2 km)

Drogi powiatowe:

- Nr 15853 Skarżysko Kamienna - Mirzec (5,9 km)
- Nr 15854 Grzybowa Góra - granica województwa (Zbijów Duży) (3,5 km)
- Nr 15855 Jagodne - Gadka (2,2 km)
- Nr 15856 Mirzec Podkowiaków - Mirzec Poddąbrowa (3,9 km)
- Nr 15857 Mirzec Ogrody - Poddąbrowa - Tychów pod lasem (6,0 km)
- Nr 15858 Mirzec - Wąchock (5,7 km)
- Nr 15859 Mirzec Malcówki przez wieś (1,7 km)
- Nr 15860 Mirzec - Tychów Nowy - Ostrożanka (7,7 km)
- Nr 15861 (Seredzice) granica województwa - Tychów Nowy - Tychów Stary (2,8 km)
- Nr 15862 Tychów Stary - granica województwa (Pastwiska) (4,7 km)
- Nr 15863 Małyszyn Górny - Małyszyn Dolny przez wieś (3,2 km)
- Nr 15864 Trębowiec Duży - Czerwona (2,2 km)
- Nr 15865 Osiny - Krupów - Trębowiec Duży (5,2 km)
- Nr 15866 Trębowiec Duży - do granicy województwa (0,4 km)
- Nr 15867 Osiny - granica województwa (Pakośław) (2,4 km)
- Nr 15868 (Mirówek) granica województwa - Osiny (0,7 km)

Drogi gminne:

- Nr 1543001 Grzybowa Góra - Wąchock (4,5 km)
- Nr 1543002 Gadka do łąk (2,15 km)
- Nr 1543003 Mirzec Podborki - Mirzec Majorat (1,4 km)
- Nr 1543004 Ostrożanka przez wieś (1,6 km)
- Nr 1543005 Ostrożanka - Krzewa (2,4 km)
- Nr 1543006 Trębowiec Mały - do drogi wojewódzkiej Radom - Starachowice (0,4 km)
- Nr 1543007 Krupów - do drogi wojewódzkiej Radom - Starachowice (2,25 km)
- Nr 1543008 Mirzec - Poduchowne - Korzonek (1,9 km)
- Nr 1543009 Mirzec - Stara Wieś (0,45 km)
- Nr 1543010 Gadka Leśniczówka (1,7 km)
- Nr 1543011 Gadka - Majorat (1,95 km)
- Nr 1543012 Mirzec Majorat - Tychów Nowy (2,9 km)
- Nr 1543015 Świerczek - Jagodne (1,8 km)
- Nr 1543017 Małyszyn - Krzewa (1,1 km)
- Osiny - Mokra Niwa (0,75 km)

- Mirzec Majorat (1,65 km)
- Mirzec Poddąbrowa - ul. Langiewicza - Mirzec Malcówki (łącznik) (0,9 km)
- Mirzec Majorat - Mirzec Podborki (1,5 km)

Zarówno drogi powiatowe, jak i gminne wymagają modernizacji.

1.3.6. Gospodarka

Dominującym działem gospodarki gminy Mirzec jest rolnictwo. Użytki rolne zajmują powierzchnię 6140 ha, czyli 55,3 % powierzchni gminy, w tym 4888 ha to grunty orne. Działalnością wyłącznie rolniczą zajmuje się 68,6 % ogólnej liczby gospodarstw. Na obszarze gminy przeważają gospodarstwa indywidualne o powierzchni 2-5 ha.

Strukturę gospodarstw rolnych gminy Mirzec w 2003 roku przedstawia tabela:

Lp.	Wielkość gospodarstwa (ha)	Liczba gospodarstw rolnych (szt)	% ogólnej liczby gospodarstw	Areał użytków rolnych we władaniu poszczególnych gospodarstw (ha)	% łącznej powierzchni
1	1-2	391	24	608	10
2	2-5	925	56	3129	52
3	5-10	302	18	1947	32
4	Powyżej 10	28	2	383	6
	Razem	1646	100	6067	100

*wg danych Urzędu Gminy w Mircu.

Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych w gminie Mirzec:

Wyszczególnienie	Ogółem (ha)	Ogółem (w odsetkach)
Zboża podstawowe ogółem:		
- pszenica	2613	100
- żyto	288	11,0
- jęczmień	1288	49,3
- owies	104	4,0
- pszenżyto	771	29,5
	161	6,2

*wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach (2002).

Ogólna powierzchnia zasiewów głównych ziemioplodów w gminie Mirzec:

Wyszczególnienie	Ogółem (ha)	Ogółem (w odsetkach)
Ogółem	3499	100
Zboża ogółem:	2940	84,0
w tym:		
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	2935	83,9
Rośliny strączkowe jadalne na ziarno:	1	0,0
Ziemniaki:	510	14,6
Rośliny przemysłowe:	-	-
- buraki cukrowe		
Rośliny pastewne	19	0,5
Pozostałe	28	0,8
- w tym warzywa	11	0,3

*wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach (2002).

Ilość zwierząt gospodarskich w gminie Mirzec prezentuje tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem (szt.)	W tym gospodarstwa indywidualne (szt.)
Bydło	2221	2221
Trzoda chlewna	2063	2063
Owce	4	4
Kozy	121	121

Konie	154	154
Króliki (samice)	375	375
Pnie pszczoła	188	188
Drób ogółem	124121	124121
Obsada zwierząt gospodarskich (w szt. / 100 ha użytków rolnych)	37	37

*wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach (2002).

Zestawienie ilościowe zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego gminy Mirzec przedstawia tabela:

Sołectwo	Mięsne	Zbożowo-młynarskie	Piekarnicze	Ogółem
Gadka	1	-	-	1
Małyszyn	-	1	-	1
Mirzec I	-	1	1	2
Mirzec II	-	-	2	2

*wg danych Urzędu Gminy w Mirzcu.

Gospodarstwa rolne w gminie Mirzec według prowadzenia działalności gospodarczej:

Rodzaj prowadzonej działalności	Liczba gospodarstw	% ogólnej liczby gospodarstw	Ogólna powierzchnia (ha)
Gospodarstwa ogółem	1981	100	6380
Rolnicza	1359	68,6	4782
Pozarolnicza	44	0,05	99
Rolnicza i pozarolnicza	248	12,5	875
Nie prowadzące działalności rolniczej i pozarolniczej	330	16,7	624

*wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach (2002).

Gospodarstwa rolne w gminie Mirzec prowadzące działalność pozarolniczą:

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	% ogólnej liczby gospodarstw
Ogółem	1981	100
Prowadzące działalność w obrębie jednej sekcji działalności pozarolniczej	275	13,9
W tym z zakresu:		
- handlu	47	2,4
- przetwórstwa przemysłowego	137	6,9
- budownictwa	11	0,6
- transportu i magazynowania	4	0,2
- agroturystyki	-	-
Prowadzące działalność w obrębie dwóch i więcej sekcji działalności pozarolniczej	17	0,9

*wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach (2002).

1.4. Działalność Samorządu Gminy w latach 1999-2003

Dochody

Dochody budżetu gminy Mirzec w latach 1999-2002 (w tys. zł) przedstawia tabela:

Rok	1999	2000	2001	2002
Dochody ogółem	8577,7	9062,8	8735,8	10474,2

*wg danych Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego.

Wydatki

Wykonanie wydatków gminy Mirzec w latach 1999-2002 (w tys. zł) przedstawia tabela:

Rok	1999	2000	2001	2002
Wydatki ogółem	8754,0	9773,4	9460,3	8357,9

*wg danych Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego.

1.5. Dotychczasowe działania z zakresu ochrony środowiska

Główne działania wykonane przez gminę, mające wpływ na stan środowiska naturalnego przedstawiają poniższe zestawienia.

Realizacja inwestycji wpływających na stan środowiska do 31 grudnia 2000:

- droga Małyszyn - Krzewa,
- droga Mirzec - Majorat - Tychów Nowy,
- droga Osiny - Mokra - Niwa,
- droga Gadka - Majorat,
- droga Mirzec - Podkowałów,
- droga Trębowiec Mały - Łącznik,
- droga Mirzec - Poddąbrowa, ul. Langiewicza,
- droga Mirzec, ul. Prendowska,
- droga Mirzec, centrum,
- gazociąg Mirzec Ogrody - Gadka,
- gazociąg Mirzec - Podkowałów,
- gazociąg Mirzec Poduchowne - Korzonek,
- gazociąg Mirzec Malcówki,
- kanalizacja gminy,
- zakup samochodu pożarniczego (OSP Gadka).

Realizacja inwestycji wpływających na stan środowiska do 31 grudnia 2001:

- droga Mirzec - Czerwona,
- droga Mirzec Majorat - Tychów,
- droga Mirzec - centrum,
- gazociąg Mirzec Ogrody - Gadka,
- gazociąg Mirzec Podkowałów,
- gazociąg Mirzec Poddąbrowa,
- przebudowa sieci wodociągowej wraz z hydrofornią,
- remont instalacji CO w świetlicy socjoterapeutycznej,
- zakup samochodu pożarniczego (OSP Gadka).

Realizacja inwestycji wpływających na stan środowiska do 31 grudnia 2002:

- budowa sieci wodociągowej z hydrofornią,
- kanalizacja gminy,
- wykonanie zabudowy samochodu pożarniczego OSP Tychów Nowy,
- zakup samochodu pożarniczego OSP Gadka,
- wymiana kotłowni koksowo-węglowej na opalaną gazem w Szkole Podstawowej w Małyszynie,
- remont oczyszczalni ścieków - Szkoła Podstawowa w Osinach,
- remont instalacji CO w świetlicy socjoterapeutycznej
- gazociąg Mirzec Ogrody - Gadka (III etap).

Realizacja inwestycji wpływających na stan środowiska do 31 grudnia 2003:

- kanalizacja gminy,
- droga Osiny - Mokra Niwa,
- droga Małyszyn - Krzewa,
- droga Mirzec Majorat.

II. Diagnoza aktualnego stanu środowiska

2.1. Powietrze atmosferyczne

2.1.1. Przepisy prawne

Najważniejszą grupą zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego stanowią pyły, tlenki węgla, tlenki siarki i tlenki azotu. Wartości progowe tych zanieczyszczeń ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 roku w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających powietrze (Dz. U. Nr 55, poz. 355). Na obszarze Polski obowiązuje zachowanie trzech dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających powietrze (DS). Są to: dopuszczalne stężenie średnioroczne (Da); dopuszczalne stężenie średniodobowe, 24-godzinne (D24); dopuszczalne stężenie chwilowe, 30-minutowe (D30). Ustalono je odrębnie dla różnych terenów, czyli takich,

które objęte są: ochroną przyrodniczą (parki narodowe, promocyjne kompleksy leśne), uzdrowiskową (obszary ochrony uzdrowiskowej) i zabytkową (obszary, w obrębie których występują pomniki historii, wpisane na „Listę dziedzictwa światowego”. Na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. Nr 62 z 2001r., poz. 627) oraz ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 77, poz.335 z 1991r. z późn. zm. w tym zm. Nr 106, poz.668 z 1998r.), realizowany jest monitoring powietrza atmosferycznego. Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest koordynatorem państwowego monitoringu powietrza (PMS) oraz innych elementów środowiska.

2.1.2. Pomiary zanieczyszczenia powietrza

Na obszarze zajęтым przez gminę Mirzec nie prowadzono pomiarów stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Najbliżej zlokalizowanymi ośrodkami, gdzie dokonano pomiaru i analiz stężeń dwutlenku siarki i azotu oraz opadu pyłu są: Starachowice oddalone od gminy Mirzec w kierunku południowym o ok. 10 km oraz Skarżysko Kamienna oddalone w kierunku zachodnim o ok. 15 km.

Stężenia poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń przedstawia poniższa tabela:

Starachowice

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik pomiaru ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Norma
SO ₂	4,2	40 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
NO ₂	25,4	40 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Opad pyłu	83,6	200 ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{rok}$)

Skarżysko Kamienna

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik pomiaru ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Norma
SO ₂	6,7	40 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
NO ₂	25,3	40 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Opad pyłu	76,2	200 ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{rok}$)

Emisja w/w zanieczyszczeń powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm.

Na poprawę stanu czystości powietrza atmosferycznego mają wpływ działania termomodernizacyjne w gospodarstwach domowych.

W celu zmniejszenia emisji szkodliwych związków do atmosfery zaczęto wprowadzać kotłownie olejowe i gazowe. Ze względu na wysokie koszty realizacji takich przedsięwzięć, na terenie gminy tego typu kotłownie istnieją tylko dla Szkół Podstawowych w Osinach, Jagodnem, Tychowie Nowym i Starym, Małyszynie, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Mircu oraz dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Mircu.

2.1.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy Mirzec są:

- emisja komunikacyjna (głównym miejscem emisji tego typu zanieczyszczeń jest droga wojewódzka nr 744, charakteryzująca się największym natężeniem ruchu spośród dróg gminy).
- emisje pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw i z procesów technologicznych (na obszarze gminy działają lokalne kotłownie),
- emisja niska (właściciele licznych gospodarstw indywidualnych organizują systemy grzewcze we własnym zakresie. Są to przede wszystkim piece CO na węgiel i koks).

Obiektami mogącymi pogorszyć stan powietrza atmosferycznego gminy Mirzec są (wg WIOŚ):

- droga wojewódzka nr 744,
- Piekarnia Elżbieta i Marek Jóźwik w Mircu Starym,
- Młynarstwo, Joanna i Janusz Wieczorek.
- Kotłownie w gospodarstwach indywidualnych i sektorze publicznym.

2.1.4. Wnioski

Brak większych zakładów na terenie gminy Mirzec powoduje że stężenia zanieczyszczeń SO₂, NO₂ i opadu pyłu nie przekraczają dopuszczalnych norm.

2.2. Hałas

2.2.1. Wprowadzenie

Przepisy dotyczące klimatu akustycznego regulują następujące ustawy: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627) oraz ustawa z 27 lipca 2001r. O wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085). Treść tych ustaw jest zgodna z polityką w zakresie ochrony środowiska i ustawodawstwem Unii Europejskiej. Wspomniane akty prawne, w odniesieniu do zagadnień klimatu akustycznego, dostosowują przepisy polskie do regulacji UE, w szczególności znajdującą podstawę prawną w regulacjach zawartych w Dyrektywie w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku (2002/49/EC).

Parametry dźwięku, określające poziom hałasu wyrażane są w decybelach (dB). Rozporządzenie Ministra Ochrony środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998r. określa wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 66, poz. 436). Normy te przedstawiają się następująco: dla pory dziennej (od godz. 6⁰⁰ do 22⁰⁰) = 50 dB, dla pory nocnej (od godz. 22⁰⁰ do 6⁰⁰) = 40 dB.

Hałas jest czynnikiem, który niekorzystnie wpływa na zdrowie i samopoczucie człowieka. Jego szkodliwość i uciążliwość zależna jest od fizycznych parametrów dźwięku, a także od nastawienia odbiorcy.

2.2.2. Pomiary hałasu

Na terenie gminy Mirzec nie prowadzono pomiarów hałasu. Szacuje się, że wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 744 poziom hałasu może chwilowo przekraczać dopuszczalne normy. Pomiary, przeprowadzone przy wylocie tej drogi ze Starachowic w kierunku Mirca wykazały poziom hałasu wynosi 66 dB. Dopuszczalny poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej dla terenów zabudowanych nie powinien przekraczać 60 dB, natomiast w porze nocnej 50 dB.

2.2.3. Źródła hałasu

Główne źródła hałasu na terenie gminy:

- transport drogowy, szczególnie uciążliwy ze strony drogi wojewódzkiej Nr 744 przebiegającej przez obszar gminy Mirzec (hałas komunikacyjny),
- urządzenia w obiektach przemysłowych i usługowych: m.in. usługi tartarczne w Mircu - 2 zakłady, Tychowie Starym i Tychowie Nowym (hałas przemysłowy),
- obiekty użyteczności publicznej, wielorodzinne budynki mieszkalne (hałas komunalny).

2.2.4 Wnioski

Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na obszarze gminy Mirzec, jest komunikacja drogowa, w znacznie mniejszym stopniu działalność przemysłowa. Z uwagi na zwiększającą się liczbę pojazdów mechanicznych natężenie hałasu będzie stopniowo wzrastać.

2.3. Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa

2.3.1. Wprowadzenie

Gmina Mirzec położona jest na obszarze zlewni dwóch rzek: rzeki Iłżanki oraz rzeki Kamiennej. Główny użytkowy poziom wodonośny ujmowany jest z utworów jurajskich. Sieć wodociągowa zapewnia zapotrzebowanie mieszkańców na wodę. Na obszarze gminy działa sieć kanalizacyjna.

2.3.2. Wody powierzchniowe

W południowej części gminy przebiega linia wododziałowa zlewni rzeki Iłżanki i Kamiennej i jest to fragment terenu najbardziej wyniesiony w rejonie. Znajduje się tu obszar źródłiskowy następujących dopływów Iłżanki: rzeki Małyszyniec, Brodek, Struga Zbijowska, odwadniających północną i środkową część gminy. Rzeka Iłżanka, przepływa w swym górnym biegu przez północną część gminy Mirzec. Południowy fragment terenu gminy odwadniany jest przez ciek o nazwie Wężyk (dopływ rzeki Kamiennej), mający tu również swój obszar źródłowy.

Na terenie gminy istnieje kompleks niewielkich stawów na rzece Małyszyniec we wsi Małyszyn oraz małe zbiorniki w rejonie Mirca i Gadki.

Punkt kontrolno-pomiarowy zlokalizowany powyżej Ilży, na rzece Ilżance wykazuje następujące klasy czystości wód w poszczególnych latach:

Rok	Klasa czystości	Parametry fizyko-chemiczne decydujące o klasie czystości
1979	non	BZT ₅ , zawiesina, miano coli
1986	III	BZT ₅ , azot azotanowy, fosforany, zawiesina, miano coli
1992	III	BZT ₅ , azot azotanowy, fosforany, zawiesina, miano coli
1997	III	BZT ₅ , azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, zawiesina, miano coli
2000	II	BZT ₅ , azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, zawiesina, miano coli

2.3.3. Wody podziemne

W obrębie gminy występują:

- płytkie wody czwartorzędowe (występują na głębokości 1,0-2,0 m ppt., w piaskach płytko podścielonych gliniastymi zwierzelinami lub zwierzelinami starszego podłoża, nie mają znaczenia dla zaopatrzenia w wodę)
- wgłębne wody czwartorzędowe (występują na głębokości 2,0-5,0 m ppt. I poniżej 5,0 m, w piaskach i glinach wodnolodowcowych i lodowcowych, ujmowane miejscami studniami kopalnymi w rejonie miejscowości Osiny)
- wody poziomu górnopodziemnego (występują w N-E części gminy w spękaniach i skrasowiatach wapieniach na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów, tworzą szczelinowo-krasowy zbiornik, jeden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Polski - nr 420 Wierzbica - Ostrowiec. Dla GZWP przewiduje się ustanowienie stref ochronnych. Szacunkowa zasobność tych wód wynosi ok. 130 tys. m³/dobę).
- wody środkowopodziemne (występują na głębokości do 30 m w utworach piaskowców, ich zasobność waha się od 167,7 m³/h do 11,4 m³/h).
- wody poziomu dolnopodziemnego (występują na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Wody tego poziomu osiągają wydajność rzędu 6,1 m³/h (studnia nr 9 w obrębie gminy Mirzec) do 70,5 m³/h (studnia nr 12 - Skarżysko-Kościelne).

Wodonośne poziomy jurajskie stanowią największe znaczenie użytkowe dla gminy Mirzec.

Badania jakości wód podziemnych wg. klasyfikacji PİOS wykazują w ujęciu Trębowiec klasę Ib. Są to wody wysokiej klasy (wg Raportu: Stan Środowiska w Woj. Świętokrzyskim w 2000 roku).

2.3.4. Gospodarka wodno-ściekowa

2.3.4.1. Regulacje prawne gospodarki wodno-ściekowej

Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2001 Nr 72, poz. 747; zm.: Nr 115, poz. 1229), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie kryteriów, które należy spełnić podczas wprowadzania ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, regulują gospodarkę wodno-ściekową. Szczegółowe regulacje prawne zawierają Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. Jak mówi art. 3 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, ścieki czyli substancje ciekłe, wprowadzane bezpośrednio lub za pomocą urządzeń kanalizacyjnych do wód, zmieniają ich stan fizyczny, chemiczny, biologiczny, niszczą świat roślinny i zwierzęcy. Powstają one w wyniku bytowania człowieka, prowadzenia przez niego działalności gospodarczej bądź rolniczej. Ze względu na te czynniki można je podzielić na: ścieki bytowo-gospodarcze, przemysłowe, komunalne, wody opadowe, zanieczyszczenia, wody podgrzane, zasolone i skażone promieniotwórczo.

2.3.4.2. Sieć wodociągowa

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej w gminie Mirzec wynosi 96,0 km, ilość przyłączy: 1842, zużycie wody w gospodarstwach domowych: 186,7 tys. m³ (na 1 mieszkańca: 22,2 m³) - (wg Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego 2003).

Na obszarze gminy znajduje się 5 ujęć wód podziemnych, jednootworowych oraz 6 studni wielootworowych ujęcia „Trębowiec” będących otworami obserwacyjnymi- piezometrami, prócz studni nr 3B pracującej dla

gminy. Studnia nr 3B jest jedną spośród 12 studni tego ujęcia zlokalizowaną w granicach gminy Mirzec. Dodatkowo, dla piekarni w Mircu eksploatowana jest studnia nr 9. Pozostałe ujęcia są nieczynne, w sytuacjach awaryjnych możliwe jest ich uruchomienie.

Miejscowość	Użytkownik	Głębokość studni (m)	Wydajność (m ³ /h)	Uwagi
Osiny	Wodociąg Wiejski „Osiny”	60,0	30,0	Studnia nieczynna
Jagodne	Cieplarnia	21,0	40,0	Studnia nieczynna
Trębowiec	MZWiK w Starachowicach	85,0	176,4	Studnia nr 9 - nieczynna (użytkowana jako piezometr)
		105,0	11,4	Studnia nr 8 - nieczynna (użytkowana jako piezometr)
		65,0	230,0	Studnia nr 5 (pobór wody - 83,4 m ³ /h)
		140,0	123,9	Studnia nr 7 - nieczynna (użytkowana jako piezometr)
		100,0	179,9	Studnia nr 6 - nieczynna
		56,0	168,7	Studnia nr 10 - nieczynna (użytkowana jako piezometr)
Mirzec	Piekarnia GS	50,0	6,1	Studnia czynna
Gadka	Szkoła Podstawowa	100,0	67,4	Studnia nieczynna
Jagodne	Szkoła Podstawowa	30,0	8,0	Studnia nieczynna
Skarżysko Kościelne	Ujęcie komunalne (3 otwory ujęcia 190,5 m ³ /h przy depresji 10.5 m)	100,0	70,5	Studnia czynna (3 otwory)

Do miejscowości: Mirzec I, Mirzec II, Tychów Stary, Ostrożanka, Małyszyn, Krzewa, Tychów Nowy, Trębowiec, Osiny, Krupów, Osiny Mokra Niwa oraz częściowo Osiny Majorat i Mirzec Ogrody, woda dostarczana jest z trębowieckiej sieci wodociągowej.

Do miejscowości położonych w zachodniej części gminy: częściowo Mirzec Ogrody, Gadka z przysiółkami, Jagodne Duże i Jagodne Małe, wodę dostarcza ujęcie wody w Skarżysku Kościelnym (gm. Skarżysko Kościelne, woj. świętokrzyskie).

Wskaźniki zwodociągowania gminy Mirzec (stan na 2002r) przedstawia tabela:

Gmina	Wskaźnik km sieci / km ² powierzchni gminy	Wskaźnik liczba przyłączy / liczba mieszkań
Mirzec	0,86	0,91

* wg danych Rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego.

System melioracyjny

Na terenie gminy Mirzec zmeliorowanych jest 1200 ha gruntów rolnych (10,8 % ogólnej powierzchni gminy), w tym 493 ha gruntów ornych i 707 ha użytków zielonych. Długość rowów otwartych wynosi 74,811 km. Urządzenia melioracyjne objęte są Spółką Wodną na 7 obiektach melioracyjnych (wg danych Urzędu Gminy w Mircu).

2.3.4.3. Sieć kanalizacyjna

Obecnie na obszarze gminy Mirzec nie działa sieć kanalizacyjna, ani oczyszczalnia ścieków komunalnych. Mieszkańcy odprowadzają ścieki do szamb, z których są one wywożone do oczyszczalni w Skarżysku Kamiennej i Starachowicach.

Gmina posiada opracowaną oraz zaopiniowaną koncepcję oczyszczalni i kanalizacji gminy. Plan ten obejmował budowę 4 oczyszczalni ścieków i ok. 90 km sieci kanalizacyjnej. Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach uniemożliwił budowę przewidzianej do realizacji oczyszczalni ścieków dla potrzeb gminy decyzją ustanawiającą strefy ochrony sanitarnej dla ujęcia wody w Trębowcu, Nr ROS. IX-6210/203/98 z dnia 23.12.1998r. Podjęto decyzję o budowie kanalizacji ze zrzutem ścieków surowych kanałem tłocznym do oczyszczalni ścieków dla m. Starachowice (decyzja na budowę kanalizacji z przeznaczeniem do odprowadzania ścieków do oczyszczalni w Starachowicach zaopiniowana pozytywnie przez PWiK S.A. Starachowice, RDLP Radom oraz Nadleśnictwo Starachowice).

W dniu 25.06.1999 walne zgromadzenie M.Z.W. i K. w Starachowicach po rozpatrzeniu prośby wyraziło zgodę na przyjęcie ścieków z terenu gminy Mirzec do Oczyszczalni Ścieków w Starachowicach.

Na terenie gminy funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków typu NAYDIC - NEBRASKA, są to:

- oczyszczalnia dla Szkoły Podstawowej w Osinach - Q 3,6 m /dobę (pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie ścieków oczyszczonych udzielone przez Starostwo Powiatowe w Starachowicach).
- oczyszczalnia dla Szkoły Podstawowej w Tychowie Starym - Q 4,0 m /dobę (pozwolenie wodno-prawne Nr Ro.I.6210-2/99 z dnia 23 marca 1999 roku na okres do 31 grudnia 2008 roku udzielone przez Starostwo Powiatowe w Starachowicach).
- oczyszczalnia dla Szkoły Podstawowej w Mircu - Q 13 m /dobę - ścieki surowe odprowadzane z Urzędu Gminy i ze szkoły - (pozwolenie wodno-prawne Nr ROI 6210-13/99 z 26 lipca 1999 roku na okres do 03 października 2008 roku udzielone przez Starostwo Powiatowe w Starachowicach).

Na terenie gminy działa również oczyszczalnia przydomowa dla dwóch gospodarstw - „SOTRALENTZ”- z polietylenu o pojemności 4000 l i Q max. - 1280 l/dobę zorganizowana we wsi Jagodne.

2.3.4.4. Główne źródła zanieczyszczeń

Do głównych źródeł zanieczyszczeń istniejących na terenie gminy Mirzec należą:

- nieszczelne szamba,
- wykorzystywanie nieczynnych studni kopanych jako miejsc do odprowadzania ścieków komunalnych,
- odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola itp.
- stosowanie nawozów chemicznych na terenach dolinnych w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków wodnych.

2.3.5. Wnioski

Gmina Mirzec zasobna jest w wody powierzchniowe kl. II (rzeka Iłżanka) oraz wody podziemne kl. Ib. Istotnym celem w walce o dobry stan środowiska jest ochrona wód powierzchniowych oraz ochrona ilościowa i jakościowa wód podziemnych. Poważny problem stanowi brak sieci kanalizacyjnej.

2.4. Odpady

2.4.1. Przepisy prawne

Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. Nr 62/01 poz. 628), uchwalona przez Sejm RP, nakłada na obywateli obowiązek planowania gospodarki odpadami. W rozdziale 2 art. 5 Ustawy o odpadach, została sformułowana powszechna zasada gospodarowania odpadami, która brzmi: „Kto podejmie działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić tak aby:

1. zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczyć ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
2. zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
3. zapewniać zgodnie z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi”.

W krajach Unii Europejskiej zabronione jest składowanie odpadów bez wcześniejszego ich przetworzenia (Dyrektywa 91/156 EEC). Zawartość frakcji organicznych na takich składowiskach odpadów już przetworzonych, nie będzie mogła przekraczać 5 %, a wartość opałowa 6000 kJ/kg. Odpady organiczne zaś, powinny być w całości kompostowane. Głównymi działaniami podjętymi w tym kierunku będą: zmniejszenie ilości odpadów do wywiezienia poprzez selektywną zbiórkę i zagospodarowanie odpadów oraz zorganizowanie nowoczesnych zakładów wykorzystujących i unieszkodliwiających odpady.

2.4.2. Odpady niebezpieczne

Przepisy prawne pozwalają wytwórcom lub odbiorcom odpadów, przeznaczonych do wykorzystania lub unieszkodliwienia, na tymczasowe ich magazynowanie na własnym terenie. Szczegółowe regulacje prawne zawierają ustawy: Prawo Ochrony Środowiska, Ustawa o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, Rozporządzenie Ministra środowiska w sprawie katalogu odpadów. Transport tych odpadów ma być zgodny z przepisami określającymi warunki przewożenia materiałów niebezpiecznych. Ewidencja odpadów powinna

być prowadzona w oparciu o rozporządzenie MOŚ i ZNiL w sprawie wzorów dokumentów na potrzeby ewidencji odpadów oraz służących do przekazania informacji o rodzaju i ilości odpadów, a także czasie ich składowania. Na obszarze gminy Mirzec nie ma składowiska odpadów niebezpiecznych. Gmina nie posiada mogilnika na swoim terenie.

Odpady medyczne

Na obszarze gminy Mirzec nie ma punktów umożliwiających neutralizację odpadów medycznych. Odpady tego typu zbierane są przez wyspecjalizowane służby i wywożone do spalarni zlokalizowanych poza granicami gminy. Ilość odpadów medycznych wytworzonych w 2003 roku przez Ośrodek Zdrowia i Aptekę w Mircu oraz Ośrodek Zdrowia w Jagodnem wynosi 195 kg (wg danych Urzędu Gminy).

2.4.3. Odpady z sektora gospodarczego

Gmina Mirzec nie posiada składowiska odpadów przemysłowych. Wytwórcy tych odpadów organizują we własnym zakresie ich wywóz.

2.4.4. Odpady komunalne

Odpady komunalne gromadzone są do kontenerów KP - 7 rozstawionych na terenie gminy, natomiast indywidualni wytwórcy tego rodzaju odpadów (gospodarstwa domowe, posesje) gromadzą je w pojemnikach SM-110 I. Wytworzone w gminie odpady zostają odbierane przez przewoźników i umieszczane na składowisku w Marcinkowie, na terenie gminy Wąchock ponieważ gmina Mirzec nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Ilość odpadów komunalnych zebranych w 2002r. wynosi 84,6 Mg (w tym 55,4 Mg pochodziła ze zlikwidowanych w tym roku dzikich wysypisk), w 2003r.: 37,9 Mg. Gmina nie prowadzi selektywnej zbiórki śmieci.

2.4.5. Wnioski

Gmina Mirzec nie posiada na swym obszarze wysypisk odpadów przemysłowych, niebezpiecznych ani też komunalnych. Każdy z wytwórców odpadów niebezpiecznych bądź przemysłowych organizuje ich wywóz we własnym zakresie. Odpady komunalne gromadzone są na składowisku zlokalizowanym poza granicami gminy. Nie stwarza to zagrożeń dla środowiska związanych z potencjalną, niekorzystną lokalizacją wysypisk (migracja zanieczyszczeń do wód podziemnych, powierzchniowych itp.). Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, pełna, sukcesywna likwidacja dzikich wysypisk oraz zapobieganie ich ponownemu powstawaniu wpłynęłaby korzystnie na stan czystości środowiska i podniosła atrakcyjność gminy.

2.5. Gleby

2.5.1. Wprowadzenie

Gleby gminy Mirzec zostały wykształcone z utworów pochodzenia lodowcowego: piasków, glin, i pyłów. Utwory te charakteryzują się przewagą gleb piaszczystych o średniej i słabej przydatności rolniczej. Lokalnie, w obniżeniach terenu, występują gleby hydrogeniczne powstałe w warunkach nadmiernego uwilgotnienia, do których zalicza się gleby murszowe i torfowe.

Użytki rolne na terenie gminy Mirzec (ha):

Gmina	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Razem
Mirzec	4888	81	864	307	6140

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu.

2.5.2. Typy gleb

Dominującym na terenie gminy Mirzec typem gleb są gleby pseudobielicowe. Drugim pod względem zajmowanej powierzchni typem gleb są gleby brunatne wylugowane lub kwaśne. Sporadycznie, w obniżeniach terenu występują czarne ziemie zdegradowane, gleby murszowe i torfowe.

Charakterystykę poszczególnych typów gleb występujących na terenie gminy Mirzec przedstawia poniższa tabela:

Typy gleb	Rodzaj podłoża z którego wykształciły się gleby.	Charakterystyka
Pseudobielicowe.	Piaski i pyły zalegające na glinach lekkich i średnich.	Znacznie zakwaszone, ubogie w składniki przyswajalne dla roślin.
Brunatne wylugowane lub kwaśne.	Piski gliniaste, pylaste oraz pyły i gliny na podłożu piaszczystym.	Silnie lub bardzo silnie zakwaszone, wymagające wapnowania.
Czarne ziemie zdegradowane	Piaski gliniaste i pyły wodnego pochodzenia (przy współdziałaniu roślinności trawiastej).	Odwapnione z niewielką zawartością próchnicy w górnej warstwie profilu glebowego.
Gleby murszowe i murszowate.	Płytkie pokłady torfu ulegające procesowi murszenia.	Wymagają melioracji i dlatego przeznaczane są głównie pod łąki i pastwiska.
Gleby torfowe i torfowo-murszowe.	Torfy niskie (powstałe w wyniku procesu torfotwórczego z udziałem roślinności bagiennej w warunkach nadmiernego uwilgotnienia).	Wymagają melioracji i dlatego przeznaczane są głównie pod łąki i pastwiska.

Użytki rolne gminy Mirzec wg klas bonitacyjnych:

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	Razem
Zajmowana powierzchnia (ha)	295	2973	1973	899	6140
% powierzchni użytków rolnych	5	48	32	15	100

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu.

Na obszarze gminy wyróżnia się następujące kompleksy przydatności rolniczej gleb:

- kompleks żytni bardzo dobry (uprawa żyta, ziemniaków i innych roślin polowych o średnich wymaganiach glebowych; gleby zaliczane do tego kompleksu to gleby kl. III klasyfikacji bonitacyjnej),
- kompleks żytni dobry (uprawa roślin o średnich wymaganiach glebowych jak również mniej wymagających odmian pszenicy; są to głównie gleby IV i V kl. Klasyfikacji bonitacyjnej),
- kompleks żytni słaby i bardzo słaby (obejmuje najslabsze grunty orne),
- kompleks pastewny mocny i pastewny słaby (obejmuje grunty nadmiernie uwilgotnione, klasy bonitacyjnej IVb i V),
- kompleks użytków zielonych średnich i słabych (obejmuje grunty położone w dolinach rzecznych i dolinach bezodpływowych).

2.5.3. Odczyn gleb

Informacje wstępne

Dla gminy Mirzec, przeprowadzaniem badań stanu zakwaszenia gleb, potrzeb wapnowania oraz zawartości w nich składników odżywczych niezbędnych roślinom (fosfor, potas, magnez), zajmują się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Kielcach.

Przykładowe wyniki pomiarów zakwaszenia gleb, zawartości makro i mikroelementów, zostały przeprowadzone dla kilkudziesięciu prób pobranych z miejscowości Gadka i Trębowiec.

Wyniki badań gleb na zawartość makroelementów w miejscowości Gadka są następujące:

Wyszczególnienie	Grunty orne	Użytki zielone	Użytki rolne
Ilość prób	209 (100 %)	45 (100 %)	254 (100 %)
Odczyn:			
- bardzo kwaśny	142 (68 %)	27 (60 %)	169 (66 %)
- kwaśny	40 (19 %)	9 (20 %)	49 (19 %)
- lekko kwaśny	20 (10 %)	7 (16 %)	27 (11 %)
- obojętny	5 (2 %)	2 (4 %)	7 (3 %)
- zasadowy	22 (1 %)	0 (0 %)	2 (1 %)
Potrzeby wapnowania:			
- konieczne	142 (68 %)	31 (69 %)	173 (68 %)
- potrzebne	27 (13 %)	5 (11 %)	32 (13 %)
- wskazane	15 (7 %)	4 (9 %)	19 (7 %)
- ograniczone	10 (5 %)	****	10 (4 %)
- zbędne	15 (7 %)	5 (11 %)	20 (8 %)
Zawartość fosforu:			
- bardzo niska	29 (14 %)	18 (40 %)	47 (19 %)
- niska	91 (43 %)	16 (36 %)	107 (42 %)
- średnia	62 (30 %)	5 (11 %)	67 (26 %)
- wysoka	19 (9 %)	5 (11 %)	24 (9 %)
- bardzo wysoka	9 (4 %)	1 (2 %)	9 (4 %)

Zawartość potasu:			
- bardzo niska	49 (24 %)	22 (49 %)	71 (28 %)
- niska	99 (47 %)	17 (38 %)	116 (46 %)
- średnia	37 (18 %)	2 (4 %)	39 (15 %)
- wysoka	14 (7 %)	1 (2 %)	15 (6 %)
- bardzo wysoka	10 (5 %)	3 (7 %)	13 (5 %)
Zawartość magnezu:			
- bardzo niska	7 (3 %)	3 (7 %)	10 (4 %)
- niska	32 (15 %)	6 (13 %)	38 (15 %)
- średnia	96 (47 %)	24 (53 %)	120 (47 %)
- wysoka	30 (14 %)	3 (7 %)	33 (13 %)
- bardzo wysoka	44 (21 %)	9 (20 %)	53 (21 %)

* Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Próbki gleb z miejscowości Gadka zostały pobrane 03.14. 2000 roku.

Gleby tych gruntów ornych w przeważającej mierze są bardzo kwaśne, o niskiej zawartości fosforu i potasu, średniej zawartości magnezu, konieczne jest przeprowadzenie ich wapnowania.

Wyniki badań gleb na zawartość makroelementów w miejscowości Trębowiec są następujące:

Wyszczególnienie	Grunty orne	Użytki zielone	Użytki rolne
Ilość prób	301 (100 %)	0 (0 %)	3014 (100 %)
Odczyn:			
- bardzo kwaśny	196 (65 %)	0 (0 %)	169 (65 %)
- kwaśny	80 (27 %)	0 (0 %)	80 (27 %)
- lekko kwaśny	21 (7 %)	0 (0 %)	21 (7 %)
- obojętny	4 (1 %)	0 (0 %)	4 (1 %)
- zasadowy	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Potrzeby wapnowania:			
- konieczne	161 (52 %)	0 (0 %)	161 (52 %)
- potrzebne	74 (25 %)	0 (0 %)	74 (25 %)
- wskazane	35 (12 %)	0 (0 %)	35 (12 %)
- ograniczone	14 (5 %)	0 (0 %)	14 (5 %)
- zbędne	17 (6 %)	0 (0 %)	17 (6 %)
Zawartość fosforu:			
- bardzo niska	81 (27 %)	0 (0 %)	81 (27 %)
- niska	131 (43 %)	0 (0 %)	131 (43 %)
- średnia	56 (19 %)	0 (0 %)	56 (19 %)
- wysoka	20 (7 %)	0 (0 %)	20 (7 %)
- bardzo wysoka	13 (4 %)	0 (0 %)	13 (4 %)
Zawartość potasu:			
- bardzo niska	94 (31 %)	0 (0 %)	94 (31 %)
- niska	124 (41 %)	0 (0 %)	124 (41 %)
- średnia	48 (16 %)	0 (0 %)	48 (16 %)
- wysoka	14 (5 %)	0 (0 %)	14 (5 %)
- bardzo wysoka	21 (7 %)	0 (0 %)	21 (7 %)
Zawartość magnezu:			
- bardzo niska	13 (4 %)	0 (0 %)	13 (4 %)
- niska	45 (15 %)	0 (0 %)	45 (15 %)
- średnia	155 (51 %)	0 (0 %)	155 (51 %)
- wysoka	56 (19 %)	0 (0 %)	56 (19 %)
- bardzo wysoka	32 (11 %)	0 (0 %)	32 (11 %)

*Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Zawartość mikroelementów w wybranych do badań próbkach w gminie Mirzec, miejscowości Trębowiec:

Nr próbki	Kategoria agronomiczna gleb	PH w 1n KCL	Zawartość		
			Manganu (Mn)	Miedzi (CU)	Cynku (Zn)
1335	lekke	4,2	średnia (61,7)	niska (1,4)	niska (4,2)
1361	lekke	4,1	średnia 51,9	niska (0,7)	niska (1,3)
1400	lekke	4,7	średnia (63,8)	niska (1,0)	niska (4,0)
1456	lekke	4,7	średnia (46,3)	niska (0,8)	niska (4,3)
1466	bardzo lekke	5,1	średnia (48,3)	średnia (1,0)	wysoka (4,2)
1535	bardzo lekke	3,9	średnia (20,4)	średnia (1,0)	niska (2,0)
1584	lekke	5,3	średnia (63,0)	niska (1,2)	niska (2,7)

*Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Próbki gleb z miejscowości Trębowiec zostały pobrane 05.20.1999 roku.

Gleby gruntów ornych w miejscowości Trębowiec to w przeważającym stopniu gleby kwaśne, o niskiej zawartości fosforu i potasu, średniej zawartości magnezu z koniecznością przeprowadzenia wapnowania. Zawartość mikroelementów takich jak miedź i cynk jest niska, zawartość manganu: średnia.

2.5.4. Monitoring gleb

Na obszarze gminy Mirzec nie prowadzono badań dotyczących analizy chemicznej gleb.

2.5.5. Wnioski

Na obszarze gminy Mirzec dominują gleby klasy IV i V klasyfikacji bonitacyjnej. Głównie są to gleby pseudo-bielicowe, znacznie zakwaszone, ubogie w składniki odżywcze dla roślin, wymagające nawożenia.

2.6. Surowce mineralne

2.6.1. Wprowadzenie

Na obszarze gminy Mirzec, obecnie nie prowadzi się eksploatacji kopalin. Mieszkańcy gminy pozyskują je dla własnych potrzeb (na „dziko”).

Rozpoznanymi złożami kopalin, są: dolno-jurajski sydereyty (rejon Mirca), dolno-jurajskie piaskowce (rejon Mirca), środkowo-jurajskie piaski kwarcowe żelaziste (w pasie od Trębowca do Małyszyna), piaski i żwiry czwartorzędowe (w pobliżu miejscowości: Osiny, Jagodne). Piaski eoliczne występują płatami na terenie całej gminy, torfy: w dolinach rzeki Brodek i Małyszyniec.

2.6.2. Zasoby surowców

Rodzaj kopalin oraz zasoby złóż przedstawiają poniższe zestawienia:

Kruszywo naturalne

Miejscowość	Nazwa złoża	Rok opracowania dokumentacji	Zasoby złoża (wg bilansu zasobów na 31.12.96r) (tys. ton)	Inne
Osiny	Osiny-Polany	1992	14500	Nie zagospodarowane
Jagodne	Jagodne	1980	893	Nie użytkowane od 1990r
Jagodne	Jagodne	1986	-	Nieczynne
Jagodne	Jagodne Duże	1978	-	Zasoby perspektywiczne: 200000 m ³
Jagodne	Jagodne Małe	1978	-	Zasoby perspektywiczne: 150000 m ³
Grzybowa Góra	Skarżysko Kościelne	1978	-	Zasoby perspektywiczne: 300000 m ³

Torf

Miejscowość	Nazwa złoża	Rok opracowania dokumentacji	Zasoby złoża (wg bilansu zasobów na 31.12.96r) (tys. ton)	Inne
Jagodne	Komorniki	1958	-	Nieczynne
Trębowiec	Trębowiec	1971	-	Łączne zasoby: 133000 m ³ (1 pole w obrębie gminy)
Małyszyn	Jasieniec	-	-	Obszar perspektywiczny: dolina rzeki Małyszyniec

Piaski

Miejscowość	Nazwa złoża	Rok opracowania dokumentacji	Zasoby złoża (wg bilansu zasobów na 31.12.96r) (tys. ton)	Inne
Jagodne	Zębiec	-	5781	Eksploatacja zaniechana od 1980r.

2.6.3. Wnioski

Prowadzona niegdyś eksploatacja surowców została zaniechana głównie ze względu na brak opłacalności. Istniejące zasoby kruszywa naturalnego pozyskiwana są przede wszystkim „na dziko” przez miejscową ludność.

2.7. Pola elektromagnetyczne

W granicach gminy będą dwie linie wysokiego napięcia:

- na zachód od Mirca przebiega odcinek linii wysokiego napięcia o długości około 8,8 km (relacji Rożki - Niziny)
- na wschód od Mirca oraz w północnej części gminy będzie dwutorowa linia wysokiego napięcia relacji Rożki - Iłża - Starachowice.

Na obszarze gminy w miejscowości Mirzec Malcówki zlokalizowany jest maszt telefonii komórkowej. Uciążliwość obiektu mieści się w strefie ochronnej.

2.8. Przyroda

2.8.1. Analiza stanu obecnego

Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995, obszar gminy Mirzec w całości został zaliczony do Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej. Z tego względu zabrania się na tym obszarze budowy obiektów wpływających szkodliwie na środowisko przyrodnicze, a wszelkie działania powinny sprzyjać środowisku i dążyć do poprawy jego stanu. Przeważająca część istniejących w gminie Mirzec obszarów leśnych (90 %) skupiona jest w jej części południowej. Znacznie mniejsze obszarowo powierzchnie leśne, należące do indywidualnych właścicieli i nie mające znaczenia gospodarczego, występują na pozostałym obszarze gminy.

Lasy znajdujące się w południowej części gminy należą do Nadleśnictwa Starachowice, natomiast położony w N-W części gminy, 85 hektarowy kompleks lasów państwowych „Czarny Las” zarządzany jest przez Nadleśnictwo Skarżysko-Kamienna.

Siedliska lasów występujące w południowej części gminy położone są na terenach uwigotnionych, stąd znaczne powierzchnie zajmują tu siedliska boru mieszanego wilgotnego, boru wilgotnego, a nawet miejscami występującego boru bagiennego i olsu. Znaczna część tych lasów spełnia rolę wodochronną. Drobne połacie lasów położone w pozostałej części gminy stanowią siedliska boru świeżego i wilgotnego, w pobliżu cieków wodnych występuje ols.

Prawnie objęte ochroną są następujące formy przyrody:

- dąb szypułkowy w Mircu, położony na południe od zabudowań wsi; obwód pnia wynosi 4,30 m, wysokość 25,0 m, wiek dębu 300 lat.
- źródła we wsi Gadka, obszar źródliskowy kilku źródeł szczelinowych o wydajności 1,5 i 0,5 l/s.
- północna ściana (długość 150 m, wysokość 15 m) niegdyś czynnej (do 1952r) kopalni odkrywkowej rud żelaza „Mikołaj”, położonej w rejonie wsi Tychów Stary.

Objęciem ochroną proponuje się:

- grupy drzew w obrębie pozostałości parku podworskiego w Mircu (drzewa oznakowane są jako pomniki przyrody, nie wpisane są jednak do wojewódzkiego rejestru pomników),
- wyrobiska i hałdy będące pozostałością po eksploatowanych w przeszłości rudach żelaza w Mircu, Tychowie Starym i Ostrożance.

2.8.2. Stan zasobów leśnych

Lesistość gminy wynosi 39,7 %, zajmują one powierzchnię 4416 ha. Spośród występujących w obrębie gminy siedlisk leśnych, najbardziej cennymi są siedliska lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego oraz lasu mieszanego wilgotnego. Ich procentowy udział w ogólnej powierzchni lasów państwowych przedstawia się następująco:

- las mieszany świeży: 20,5 %
- las świeży: 3,1 %
- las mieszany wilgotny: 0,2 %

Dominującym typem drzewostanu występującym w lasach świeżych jest drzewostan jodłowy z domieszką dębu, sosny i brzozy o słabo wyraźnej piętrowości. W lasach mieszanych dominuje drzewostan sosnowo-jodłowy z domieszką brzozy, w lasach mieszanych świeżych z domieszką dębu, a w lasach mieszanych wil-

gotnych: świerku i olchy. W tych lasach widoczna jest wielopiętrowość drzewostanu. Wymienione wyżej siedliska występują na żyznych glebach.

Siedliska średnio-żyzne zajmują bory: bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny (to siedliska sosnowo-liściaste z domieszką dębu, jodły, klonu, świerku i olchy). Siedliska ubogie, świeże bądź nadmiernie uwilgotnione zajmują: bór świeży i bór wilgotny (drzewostan sosnowy z domieszką brzozy lub olchy). Piaski głębokie i luźne o bardzo niskim poziomie wód gruntowych, występujące na niewielkiej powierzchni gminy Mirzec, porasta bór suchy. Tereny bagienne zajęte są przez bór bagienny (poziom wód gruntowych pokrywa się z linią powierzchniową gruntu). Siedliska te nie są przydatne na cele turystyczno-rekreacyjne, spełniają rolę wodochroną.

Procentowy udział w/w siedlisk w ogólnej powierzchni lasów państwowych przedstawia się następująco:

- bór suchy: 0,1 %
- bór świeży: 20,0 %
- bór wilgotny i bór bagienny: 18,0 %
- bór mieszany świeży: 16,5 %
- bór mieszany wilgotny: 21,5 %

2.8.3. Wnioski

Istniejące w gminie Mirzec powierzchnie leśne stwarzają korzystne warunki rekreacyjne oraz topoklimatyczne., spełniają ważną rolę wodochroną. Z tego względu szczególnie niekorzystnym jest występowanie w ich obrębie dzikich wysypisk odpadów komunalnych.

2.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

W gminie Mirzec największe zagrożenie dla środowiska naturalnego mogą stworzyć awarie lub katastrofy związane z transportem substancji niebezpiecznych. Takie zagrożenie istnieje szczególnie ze strony drogi wojewódzkiej Nr 744 relacji Radom - Wierzbica - Starachowice przebiegającej w granicach gminy na odcinku 17,2 km. Istniejąca w Mircu jedna stacja paliw oraz jedna stacja gazowa są również potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego.

III. Cele i zadania w zakresie ochrony środowiska w gminie Mirzec

3.1. Cele polityki ekologicznej państwa

Główne cele polityki ekologicznej państwa dotyczą:

- racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych, w tym:
 - racjonalizacja użytkowania wód
 - zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji
 - zmniejszenia energochłonności gospodarki
 - ochrona gleb
 - wzbogacanie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych
 - ochrona zasobów kopalin
- poprawy jakości środowiska, w tym:
 - racjonalna gospodarka odpadami
 - poprawa stosunków wodnych i jakości wód
 - ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami
 - zmniejszenie hałasu i promieniowania
 - poprawa bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego
 - eliminowanie nadzwyczajnych zagrożeń
 - utrzymanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej

3.2. Cele wojewódzkiej polityki ekologicznej

Program ochrony środowiska województwa świętokrzyskiego definiuje następujące działania do realizacji uznane za najważniejsze:

Ochrona przyrody:

- ostateczne utworzenie w województwie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000,

- wdrożenie instrumentów służących ekologizacji polityki rolnej (krajowy rolno-środowiskowy - 4 strefy priorytetowe o powierzchni 162 tys. ha użytków rolnych),
- uwzględnianie planów ochrony parków i rezerwatów, ekofizjografii i inwentaryzacji przyrodniczych w opracowaniach planistycznych

Surowce mineralne

- niepodejmowanie wydobycia jeśli możliwe jest znalezienie substytutu danego surowca (na bazie surowców odnawialnych lub odpadów),
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych
- zaniechanie na obszarach udokumentowanych złóż lokalizacji inwestycji nie związanych z działalnością górniczą (uwzględnienie tych terenów w gminnych studiach uwarunkowań i planach zagospodarowania przestrzennego),
- likwidacja nielegalnego wydobycia kopalin na potrzeby lokalne

Ochrona powietrza

- systematyczne wprowadzanie nowoczesnych i przyjaznych środowisku technologii oraz instalacja nowych i modernizacja istniejących urządzeń służących redukcji zanieczyszczeń powietrza,
- kontynuacja zamiany systemu ogrzewania węglowego na ogrzewanie „przyjazne środowisku”,
- wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasta poprzez budowę obwodnic dla miast o największym natężeniu ruchu,
- zwiększenie stosowania alternatywnych źródeł energii

Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

- budowa ekranów akustycznych na odcinkach drogi S - 7 (obejście Jędrzejowa, przejście przez Skarżysko-Kamienną, węzeł północny Kielce),
- sporządzenie rejestru terenów zagrożonych niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym,
- wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnień hałasu i niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego,

Gospodarka wodno-ściekowa

- wyposażenie wszystkich aglomeracji o równej liczbie mieszkańców powyżej 2000 w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków w układzie zlewniowym,
- pracowanie niezbędnej dokumentacji i planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, warunkujących uzyskanie środków pomocy UE dla zadań planowanych do realizacji w tym okresie,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, szczególnie w dużych aglomeracjach, w miastach powiatowych województwa oraz na terenach cennych przyrodniczo,
- optymalizacja wykorzystania istniejących oczyszczalni ścieków poprzez ich dociążenie,
- respektowanie linii zalewów w planach zagospodarowania przestrzennego,
- budowa zbiorników małej retencji,
- budowa systemów kanalizacji deszczowej wraz z oczyszczalniami ścieków.

Gospodarka odpadami

- wdrożenie rozwiązań systemowych z zakresu gospodarki odpadami zawartych w „Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”,
- wdrażanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii,
- sukcesywna likwidacja lub modernizacja składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych nie spełniających wymogów UE,
- rekultywacja wyłączonych z eksploatacji i nieczynnych kwater na składowiskach funkcjonujących oraz innych terenów poprzemysłowych,
- bieżąca likwidacja dzikich wysypisk oraz zakończenie procesu likwidacji mogiłników

Poważne awarie przemysłowe

- bieżące sporządzanie przez zakłady o ryzyku wystąpienia awarii raportów o bezpieczeństwie, programów zapobiegania poważnym awariom przemysłowym i wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych oraz dostarczanie Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej informacji niezbędnych do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego,
- sporządzenie zewnętrznego planów operacyjno-ratowniczych dla istniejących zakładów w województwie,
- uwzględnianie zagadnień wynikających z zewnętrznego planów operacyjno-ratowniczych w opracowaniach planistycznych.

Ochrona i zwiększenie zasobów leśnych

- opracowanie planów miejscowych terenów do zalesienia dla obszarów priorytetowych, przewidzianych do zalesienia w latach 2004-2010,
- prowadzenie zabiegów ochronnych w lasach wykazujących przemysłowe uszkodzenia.

Edukacja ekologiczna

- kontynuacja oraz poszerzenie dotychczas funkcjonujących w województwie form edukacji ekologicznej, skierowanej do wszystkich kręgów społeczeństwa,
- edukacja środowisk wiejskich, zwłaszcza w zakresie wdrażania programów rolno-środowiskowych, produkcji ekologicznej i realizacji zalesień.

3.3. Harmonogram prac związanych z opracowaniem Programu Ochrony Środowiska

W ramach prac nad Gminnym Programem Ochrony Środowiska i Gminnym Planem Gospodarki Odpadami przeprowadzono szereg spotkań i konsultacji. Wykonawca opracowania prowadził stałą współpracę z Urzędem Gminy w Mircu, koordynację prac prowadził Wójt gminy Mirzec.

Lp.	Data	Działanie
1	06.IV.2004	Konsultacje w Urzędzie Gminy - analiza stanu środowiska w gminie
2	26.IV.2004	Konsultacje w Urzędzie Gminy - analiza stanu środowiska w gminie
3	28.IV.2004	Przeprowadzenie „Warsztatów Planowania Strategicznego Ochrony Środowiska”
4	28.IV.2004	Przeprowadzenie ankiety z zakresu ochrony środowiska
5	12.V.2004	Konsultacje w Urzędzie Gminy - cele strategiczne i cele operacyjne ochrony środowiska
6	17.V.2004	Przekazanie „Raportu z Warsztatów Planowania Strategicznego Ochrony Środowiska”
7	24.V.2004	Przekazanie projektu celów strategicznych i operacyjnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.
8	09.VI.2004	Konsultacje w Urzędzie Gminy - plan gospodarki odpadami

3.4. Analiza SWOT dla środowiska w gminie Mirzec

W ramach „Warsztatów Planowania Strategicznego” przeprowadzono analizę SWOT, w wyniku której przedstawiciele społeczności gminy Mirzec zgłosili propozycje, a następnie ustalili hierarchię ważności mocnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń dla jej rozwoju. Na warsztatach uczestnicy wypełnili również ankietę dotyczącą najważniejszych problemów gminy z zakresu ochrony środowiska oraz zgłosili propozycje zadań do realizacji w latach 2006-2011 służących poprawie obecnego stanu środowiska.

Przedstawione poniżej zestawienia są propozycjami uczestników spotkania, reprezentujących społeczność gminy.

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „mocnych stron”:

Lp.	Temat
1	Pełne zwodociągowanie gminy
2	Sprawny system odbioru odpadów
3	Częściowa gazyfikacja terenu gminy
4	Sieć dróg
5	Doskonale zorganizowana sieć szkół i wiążąca się z tym możliwość prowadzenia edukacji ekologicznej

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „słabych stron”:

Lp.	Temat
1	Brak kanalizacji gminy
2	Brak środków na inwestycje ekologiczne
3	Brak pełnej gazyfikacji obszaru gminy
4	Brak selektywnej zbiórki śmieci
5	Obecność dzikich wysypisk
6	Zły stan nawierzchni dróg

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „zagrożeń”:

Lp.	Temat
1	Bezrobocie i ubożenie społeczeństwa
2	Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa
3	Brak środków na inwestycje ekologiczne
4	Trudności dla gospodarki wynikające z dostosowania przepisów do norm Unii Europejskiej (w tym konkurencyjność zagranicznych rynków, wzrost podatków)

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „szans”:

Lp.	Temat
1	Pozyskanie środków zewnętrznych na inwestycje ekologiczne
2	Pełna kanalizacja obszaru gminy
3	Rozwój agroturystyki i gospodarstw ekologicznych
4	Tworzenie nowych miejsc pracy, powstawanie małych zakładów
5	Pełna gazyfikacja obszaru

Zestawienie wniosków wynikających z przeprowadzonych ankiet

Ocena stanu środowiska w gminie - główne problemy

Ochrona przyrody	<ul style="list-style-type: none"> - wypalanie traw, - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa, - brak zalesień terenów niskich klas bonitacyjnych, - „dzikie” składowiska w lasach, przydrożnych rowach itp., - nielegalna eksploatacja zasobów leśnych (wycinanie drzewostanu), - wypalanie śmieci na dzikich składowiskach.
Gospodarka surowcami naturalnymi	<ul style="list-style-type: none"> - rabunkowa wycinka drzewostanów leśnych, - „dzikie” kopalnie piasku.
Ochrona powietrza	<ul style="list-style-type: none"> - dominacja kotłowni węglowych, - brak gazyfikacji całego obszaru gminy, - wypalanie traw oraz toksycznych śmieci, takich jak opony, kleje i opakowania plastikowe, - uciążliwość zapachowa ze strony ubojni, - zły stan nawierzchni dróg.
Ochrona wód	<ul style="list-style-type: none"> - brak kanalizacji obszaru gminy, - nieszczelne szamba, - nielegalne odprowadzanie ścieków, szczególnie z przydomowych szamb, na pola, do nieczystych studni, co bezpośrednio stanowi zagrożenie dla wód ujęć wodnych (Trębowiec), - brak oczyszczalni ścieków, - brak gospodarstw ekologicznych, - brak ochrony głównych cieków wodnych oraz zagospodarowania pobliskich terenów, - brak regulacji głównych cieków wodnych, - niedostateczna ilość powierzchni objętej systemem melioracji.
Gospodarka odpadami	<ul style="list-style-type: none"> - brak selektywnej zbiórki odpadów, - mała liczba gospodarstw oddających śmieci w sposób zorganizowany, - występowanie dzikich wysypisk, - brak możliwości przetwarzania odpadów na terenie gminy, - brak punktów utylizacji wyrobów azbestowych, - niska świadomość ekologiczna mieszkańców (mała skuteczność dobrze zorganizowanego i zaplanowanego systemu odbioru odpadów itp.).
Hałas	<ul style="list-style-type: none"> - hałas ze strony pojazdów poruszających się po drogach mających zniszczoną nawierzchnię, - duże nasilenie ruchu pojazdów mechanicznych (szczególnie ciężarowych) na drogach wojewódzkich, - nadmierna prędkość pojazdów oraz brak znaków ograniczających prędkość.
Inne	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków finansowych na realizację zadań związanych z ochroną środowiska.

Zadania z zakresu ochrony środowiska do zrealizowania w latach 2004-2006 oraz 2007-2011:

Ochrona przyrody

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna, - zakaz wypalania traw oraz toksycznych śmieci, - wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, - wprowadzenie zwyczaju nawożenia upraw nawozami naturalnymi, - rozpoczęcie budowy kanalizacji, - dokończenie gazyfikacji gminy, - poprawa nawierzchni dróg. - likwidacja dzikich wysypisk.
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - budowa ekologicznej spalarni i punktów utylizacji odpadów - pełna kanalizacja obszaru gminy, - kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów.

Gospodarka surowcami naturalnymi

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie torfu, - kontrola prawidłowej gospodarki leśnej (likwidacja nielegalnej wycinki drzewostanu), - wprowadzenie zakazu nielegalnego wywozu i wydobywania piasku, - rekultywacja wyrobisk po kopalniach piasku (eliminacja terenów które chętnie wykorzystywane są pod dzikie składowiska).
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring złóż na terenie gminy.

Ochrona powietrza

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana kotłowni węglowych na ekologiczne (olejowe, gazowe), - usprawnienie systemu komunikacyjnego (poprawa nawierzchni dróg = mniejsze zużycie paliwa = zmniejszenie emisji spalin samochodowych do atmosfery), - edukacja ekologiczna uświadamiająca szkodliwość spalania toksycznych śmieci (opakowania plastikowe, gumowe itp.), - obniżenie cen gazu ziemnego = większa liczba gospodarstw korzystających z ogrzewania gazowego, - likwidacja nielegalnych wylotów szamb i uciążliwości zapachowej z tym związanej.
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - gazyfikacja terenu całej gminy.

Ochrona wód

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja nielegalnej działalności związanej z odprowadzaniem ścieków do wód powierzchniowych, nieużywanych studni głębinowych, na pola, - rozpoczęcie procesu kanalizacji gminy, - kontrola procesu wywożenia nieczystości z szamb przydomowych, - racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin, - dbałość o czystość i zagospodarowanie terenów położonych wzdłuż cieków wodnych oraz regulacja cieków wodnych (rozpoczęcie inwestycji).
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - pełna kanalizacja obszaru gminy, - budowa oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, - objęcie zorganizowanym systemem odbioru śmieci wszystkich gospodarstw na terenie gminy, - likwidacja dzikich wysypisk śmieci, - rozpoczęcie procesu rekultywacji terenów po wyrobiskach piasku.
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów, - pełna rekultywacja terenów po wyrobiskach piasku, - odzysk surowców wtórnych, - organizacja punktów umożliwiających utylizację chemicznych środków ochrony roślin.

Inne

Zadania bieżące (2004-2006)	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz na inwestycje ekologiczne.
Zadania perspektywiczne (2007-2011)	<ul style="list-style-type: none"> - budowa chodników.

W wyniku analizy przedstawionych przez uczestników warsztatów propozycji można zdefiniować główne zadania w poszczególnych obszarach ochrony środowiska:

Główne zadania w zakresie:

- ochrony przyrody
 - zadania bieżące:
 - ochrona istniejących obszarów leśnych i zalesienia nieużytków
 - likwidacja dzikich wysypisk
 - edukacja ekologiczna (m.in. przeciwdziałanie wypalaniu traw)
 - zadania perspektywiczne:
 - racjonalna gospodarka leśna
 - wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych dla rozwoju agroturystyki

- ochrony powietrza
zadania bieżące:
 - modernizacja kotłowni z tradycyjnych na ekologiczne (olejowe, gazowe)
 - edukacja ekologiczna (wyeliminowanie spalania odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych)
 - popularyzacja termomodernizacji budynkówzadania perspektywiczne:
 - gazyfikacja gminy
 - termomodernizacja budynków
- ochrony wód
zadania bieżące:
 - rozpoczęcie budowy systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy
 - oczyszczenie i udroźnienie rowów melioracyjnych
 - kontrola procesu wywożenia nieczystości z szamb
 - zagospodarowanie terenów wokół cieków wodnychzadania perspektywiczne:
 - kontynuacja budowy systemów kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków
 - zagospodarowanie terenów wokół cieków wodnych
- gospodarki odpadami
zadania bieżące:
 - wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów
 - edukacja ekologiczna (likwidacja dzikich wysypisk)
 - podniesienie świadomości społecznej w zakresie gospodarki odpadami
 - rekultywacja terenów po eksploatacji piaskuzadania perspektywiczne:
 - osiągnięcie zakładanych limitów odzysku surowców wtórnych
 - rozwiązanie problemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych
- zmniejszenie hałasu
zadania bieżące:
 - poprawa stanu nawierzchni dróg
 - wprowadzenie ograniczeń prędkościzadania perspektywiczne:
 - modernizacja systemu drogowego na terenie gminy
- gospodarka kopalinami
zadania bieżące:
 - pozyskiwanie torfu,
 - wprowadzenie zakazu nielegalnego wywozu i wydobywania piasku,
 - rekultywacja wyrobisk po kopalniach piasku (obecnie są to często dzikie składowiska).zadania perspektywiczne:
 - kontynuacja rekultywacji wyrobisk i wykorzystanie tych terenów w innych celach,
 - monitoring złóż na terenie gminy.

3.5. Założenia Strategii Rozwoju Gminy Mirzec

W „Strategii Rozwoju Gminy Mirzec” określono Misję oraz cele strategiczne i cele operacyjne dla gminy:

Misja Gminy Mirzec

Gmina Mirzec - nowoczesną gminą, posiadającą pełną infrastrukturę techniczną, rozwijającą gospodarkę w oparciu o przedsiębiorczość, wykorzystującą walory środowiska dla rozwoju turystyki.

Cele strategiczne

- I. „Mirzec Gminą turystyczną”
- II. „Rozwój Drobnej Przedsiębiorczości”

Cele operacyjne

- Powstanie bazy noclegowej, miejsc aktywnego wypoczynku
- Pobudzenie aktywności mieszkańców w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej
- Rozbudowa infrastruktury
- Promocja Gminy Mirzec i działań prowadzonych przez jej mieszkańców

3.6. Cele strategiczne, cele operacyjne i programy w zakresie ochrony środowiska dla gminy Mirzec

Cele Strategiczne (główne) i Cele Operacyjne (szczegółowe)

Analiza stanu środowiska w gminie Mirzec oraz wnioski wynikające z Warsztatów Planowania Strategicznego organizowanych w ramach prac nad Gminnym Programem Ochrony Środowiska umożliwiają sformułowanie Celów Strategicznych (głównych) gminy:

I. Rozwój gospodarczy gminy wykorzystujący walory środowiska naturalnego

II. Czyste środowisko

Realizacja celów strategicznych polityki ekologicznej gminy wymaga zdefiniowania celów operacyjnych oraz opracowania programów działania w poszczególnych obszarach. Programom zostaną przyporządkowane szczegółowe zadania, planowane do realizacji jako zadania priorytetowe (na lata 2004-2006) oraz zadania długofalowe (na lata 2007-2011).

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Programy
I Rozwój gospodarczy gminy wykorzystujący walory środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne - Rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa - Rozwój agroturystyki i ekoturystyki - Podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Mirzec 	<ul style="list-style-type: none"> - program wspierania przedsiębiorczości oraz rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego - program popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku - program wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych - program budowy małych zbiorników retencyjnych - program regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu - program zalesień
II Czyste środowisko	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz racjonalna gospodarka wodna - Wysoki poziom czystości powietrza atmosferycznego - Korzystny klimat akustyczny na drogach i eliminacja zagrożeń komunikacyjnych - Sprawny system gospodarki odpadami - Ochrona zasobów leśnych - Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - program ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych - program budowy sieci kanalizacji sanitarnej - program gazyfikacji - program poprawy systemu komunikacyjnego - program gospodarki odpadami - program ochrony zasobów leśnych - program edukacji ekologicznej

Cele strategiczne i cele operacyjne:

I C.S. Rozwój gospodarczy gminy wykorzystujący walory środowiska naturalnego

Osiągnięcie celu strategicznego, jakim jest rozwój gospodarczy gminy wykorzystujący walory środowiska naturalnego - wymaga podjęcia szeregu działań i musi przebiegać wielokierunkowo. Po przeprowadzeniu analizy wyników warsztatów planowania strategicznego zdefiniowano następujące cele operacyjne:

- rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne,
- rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa,
- rozwój agroturystyki i ekoturystyki,
- podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Mirzec.

C.O. Rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne

Rozwój gospodarczy gminy Mirzec nie powinien powodować pogorszenia aktualnego stanu środowiska naturalnego. Działania samorządu powinny wspierać stosowanie technologii przyjaznych środowisku, popularyzować stosowanie źródeł energii odnawialnej, a przede wszystkim - rozbudowywać systemy infrastruktury technicznej, chroniącej środowisko. Działania takie umożliwią powstawanie nowych podmiotów gospodarczych, nie oddziałujących negatywnie na środowisko, na terenie gminy.

- Program popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku

Samorząd gminy powinien popularyzować najnowsze rozwiązania technologiczne, zwłaszcza w dziedzinie oczyszczania ścieków, utylizacji odpadów, alternatywnych źródeł energii itp. Samorząd gminy może wspierać technologie przyjazne środowisku stosując m.in. ulgi podatkowe.

C.O. Rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa

Gmina Mirzec jest gminą rolniczą - kierunki rozwoju zdefiniowane w strategii zakładają zwiększenie oferty lokalnego rolnictwa o produkcję żywności ekologicznej i rozwój usług agroturystycznych. Bezpośrednim re-

alizatorem zadań będą rolnicy i właściciele gospodarstw, rolą samorządu gminnego jest wspieranie organizacyjne działań z tego obszaru.

- Program wspierania przedsiębiorczości oraz rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego
Popularyzacja ekologicznego rolnictwa wśród rolników oraz pomoc organizacyjna w działalności (tworzenie grup producenckich, promocja itp.) powinna być realizowana przy wsparciu gminy. Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz rozwój sektora rolnego uzależniony jest m.in. od stanu infrastruktury (możliwości techniczne dla działalności gospodarczej) - rozbudowa sieci infrastrukturalnych będzie czynnikiem sprzyjającym rozwojowi tych sektorów.

C.O. Rozwój agroturystyki i ekoturystyki

Rolniczy charakter gminy Mirzec stwarza dogodne warunki dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Realizacja tego celu pozwoli przede wszystkim zwiększyć ofertę produkcyjną lokalnych gospodarstw rolnych („zdrowa żywność”) oraz umożliwi, poprzez zwiększenie atrakcyjności obszaru, powstawanie gospodarstw agroturystycznych.

- Program wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych
Rozwój agroturystyki zwiększa atrakcyjność regionu, powinien być więc wspierany organizacyjnie przez samorząd gminy. Bezpośrednim realizatorem programu będą gospodarstwa rolne, mające odpowiednie warunki dla podjęcia takiej działalności. Korzyścią stanie się większa oferta produkcyjna lokalnych gospodarstw rolnych oraz zwiększenie ich konkurencyjności.

C.O. Podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Mirzec

Na terenie gminy Mirzec znajdują się liczne tereny, które nie są wykorzystywane rolniczo - głównie gleby niższych klas bonitacyjnych. Inny sposób wykorzystania tych terenów - m.in. przez zalesienia wpłynie na zwiększenie walorów turystycznych gminy oraz poprawi jej estetykę. Dla osiągnięcia celu zdefiniowano następujące programy:

- program budowy małych zbiorników retencyjnych
- program regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu
- program zalesień

Działania podjęte w tym kierunku poprawią również stosunki wodne, zmniejszą zagrożenia związane z podtopieniami, poprawią warunki bytowania ekosystemów związanych ze środowiskiem wodnym.

- Program budowy małych zbiorników retencyjnych
Inwestycje w tym zakresie winny zostać poprzedzone analizą istniejących warunków geologicznych, możliwości technicznych i prawnych. Konieczne jest podjęcie starań o pozyskanie finansowych środków zewnętrznych na realizację zadań.

- Program regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu
Regulacja cieków wodnych (przez obszar gminy płyną: rzeka Małyszyniec, Brodek, Struga Zbijowska, Wężyk) i zagospodarowanie terenów położonych w ich otoczeniu (uciążliwość stanowi m.in. brak mostu na rzece Iłżance, co uniemożliwia przejazd przez rzekę), nie tylko poprawi gospodarkę wodną ale przede wszystkim wpłynie korzystnie na estetykę krajobrazową tego obszaru.

- Program zalesień

Zalesienia gruntów nadzoruje Starostwo Powiatowe. Istnieją możliwości pozyskania środków pomocowych na cele związane z wycofaniem z użytkowania rolniczego gleb niższych klas - zadaniem gminy jest pomoc organizacyjna dla rolników - właścicieli gruntów. Ważną funkcją terenów leśnych są funkcje ochronne - opracowywane wspólnie ze Starostwem programy zalesień powinny uwzględniać również nasadzenia w rejonach o dużym natężeniu hałasu, gdzie las mógłby stanowić barierę dźwiękochłonną.

II C.S. Czyste środowisko

Cel strategiczny, jakim jest czyste środowisko naturalne w gminie Mirzec wymaga podjęcia działań ograniczających powstawanie zanieczyszczeń oraz minimalizację oddziaływania na środowisko istniejących instalacji i urządzeń.

Warunkiem osiągnięcia celu strategicznego jest realizacja celów operacyjnych zmierzających do:

- poprawy jakości wód
- poprawy stanu powietrza
- zmniejszenia hałasu
- racjonalizacja gospodarki odpadami

Koniecznym jest pozyskanie wsparcia zewnętrznego na realizację inwestycji.

C.O. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz racjonalna gospodarka wodna

Stan czystości wód uzależniony jest w znacznym stopniu od istniejącego w gminie stanu gospodarki wodno-ściekowej. Osiągnięcie celu jakim jest pełna kanalizacja gminy Mirzec w połączeniu ze 100 % zwodociągowaniem powinno stać się najważniejszym zadaniem do realizacji w tej dziedzinie.

Efektom realizacji zaproponowanego celu operacyjnego będzie:

- dostęp wszystkich mieszkańców gminy Mirzec do wody o odpowiednim standardzie jakościowym z możliwością odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacyjnej,
- poprawa bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców gminy (poprzez ograniczenie dostających się do gleb oraz wód powierzchniowych zanieczyszczeń).
- Program ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Stały monitoring czystości wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli kontrolować na bieżąco istniejącą sytuację, reagować w momencie stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnych norm oraz wykrywanie przyczyn zaistniałych, niekorzystnych dla środowiska źródeł zanieczyszczeń. Efektom realizacji tego programu powinna stać się:

- racjonalna gospodarka zasobami wód podziemnych - działania zmierzające do oszczędnego gospodarowania wodą,
- właściwe stosowanie nawozów chemicznych i środków ochrony roślin,
- stała kontrola przestrzegania przepisów w zakresie korzystania z bezodpływowych zbiorników ścieków
- Program budowy sieci kanalizacji sanitarnej

Zbiornice sieci kanalizacyjne i oczyszczalnie będą budowane na obszarach spełniających kryteria techniczne i ekonomiczne (gęstość zaludnienia, ukształtowanie terenu itp.). Na obszarach o gęstej zabudowie uzasadniona jest budowa zbiorczych systemów kanalizacji i oczyszczania ścieków, natomiast dla terenów o zabudowie rozproszonej lepszym rozwiązaniem są przydomowe oczyszczalnie.

C.O. Wysoki poziom czystości powietrza atmosferycznego

Cel ten zakłada poprawę czystości powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Osiągnięcie celu możliwe jest poprzez modernizację przestarzałych systemów grzewczych (piece na węgiel, koks), wprowadzanie termomodernizacji budynków, ekologicznych źródeł energii, a przede wszystkim poprzez gazyfikację gminy.

- Program gazyfikacji

Gmina Mirzec posiada (w porównaniu z innymi gminami) dobrze rozwiniętą sieć gazociągową. Planowane są inwestycje doprowadzające sieć średnioprężną do pozostałych sołectw - zadania te będą realizowane w przypadku, gdy zapotrzebowanie na dostawę gazu uzasadni ekonomicznie rozpoczęcie inwestycji. Popularyzacja termomodernizacji budynków może zwiększyć „atrakcyjność” gazu i tym samym przyczynić się pośrednio do podniesienia czystości powietrza (ograniczenie „niskiej emisji” z kotłowni węglowych).

C.O. Korzystny klimat akustyczny na drogach i eliminacja zagrożeń komunikacyjnych

Poprawę klimatu akustycznego można osiągnąć m.in. poprzez modernizację nawierzchni dróg, odpowiednie zagospodarowanie pasów drogowych przy drogach głównych. Celem jest określenie modelu sieci komunikacyjnej wewnątrz gminy, pozwalającego na dogodne połączenia drogowe między poszczególnymi miejscowościami, bezpieczeństwo transportu (stan dróg, oznakowanie), na eliminację zagrożeń komunikacyjnych (w tym związanych z transportem materiałów niebezpiecznych), minimalizację uciążliwości związanej z sąsiedztwem drogi (hałas).

- Program poprawy systemu komunikacyjnego

Program powinien zawierać docelowy model otoczenia drogowego i sieci komunikacyjnej wewnątrz gminy, uwzględniający wymogi bezpieczeństwa i ochrony środowiska - dobrą nawierzchnię dróg, chodniki, oświetlenie uliczne, sieć parkingów i miejsc postojowych, stacje paliw, zakłady obsługi pojazdów, myjnie itp. Dla realizacji celu konieczne jest współdziałanie wszystkich zarządców dróg, działających na terenie gminy (dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych). Przeprowadzenie działań ułatwi sporządzenie harmonogramu zadań do wykonania obejmującego poszczególne odcinki dróg oraz pozyskanie środków zewnętrznych na inwestycje.

C.O. Sprawny system gospodarki odpadami

Sprawnie działający system gospodarki odpadami powinien rozwiązywać problem zbiórki i utylizacji odpadów. W nowych warunkach, na składowiskach odpadów będą mogły być umieszczane wyłącznie takie odpa-

dy, których odzysk oraz unieszkodliwianie w inny sposób niż składowanie jest niemożliwe. Osiągnięcie w/w celu operacyjnego pozwoli na sprawne gospodarowanie wszystkimi rodzajami odpadów, na zminimalizowanie negatywnych oddziaływań odpadów na środowisko i zdrowie ludzi oraz ilości odpadów wytwarzanych i składowanych na terenie gminy. Rezultatem osiągnięcia zamierzonego celu byłby możliwie największy poziom odzysku surowców wtórnych

- Programu gospodarki odpadami

Program gospodarki odpadami powinien wskazywać skuteczną metodę pozwalającą na minimalizację ilości powstających odpadów komunalnych, wdrożenie nowoczesnego systemu wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów, likwidację dzikich wysypisk oraz edukację ekologiczną uświadamiającą potrzebę i korzyści płynące z prowadzenia przez wszystkich mieszkańców gminy selektywnej zbiórki odpadów.

C.O. Ochrona zasobów leśnych

Działania podjęte w tym kierunku sprowadzać się będą do zachowania zasobów leśnych w jak najlepszym stanie czystości oraz do umożliwienia korzystania z terenów o wysokiej lesistości w celach rekreacyjnych itp. bez pogarszania ich stanu. W gminie Mirzec zwarte powierzchnie zalesione, w 90 % skupione są w południowej części jej obszaru.

W celu przeprowadzenia realizacji celu należy opracować i wdrożyć:

- Program ochrony zasobów leśnych

Dla ochrony istniejących na terenie gminy zasobów leśnych należałoby opracować plan utworzenia w obrębie swartego kompleksu leśnego ścieżek rowerowych, dydaktycznych, parkingów itp.

W zaproponowanym programie mieścić się będzie m.in. koncepcja likwidacji dzikich wysypisk poprzez ich dokładną lokalizację oraz zapobieganie ich powtórnego tworzenia.

C.O. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców

Skuteczność realizacji programu ochrony środowiska zależna będzie od „klimatu społecznego” i nastawienia mieszkańców do proponowanych zadań związanych z ochroną środowiska. Proponowanym działaniem jest opracowanie i wdrożenie programu edukacji ekologicznej.

- Program edukacji ekologicznej

Działania edukacyjne powinny być adresowane do całej społeczności, do dzieci i dorosłych. Edukacja ekologiczna dla młodzieży mogą odbywać się w ramach zajęć szkolnych i pozalekcyjnych, natomiast dla dorosłych w ramach działalności informacyjnej samorządów oraz instytucji (np. WODR). Programy edukacyjne opracowywane przez placówki oświatowe we współpracy z jednostkami samorządowymi mają szansę uzyskania wsparcia finansowego ze strony fundacji i funduszy ochrony środowiska oraz ze środków pomocowych.

IV Plan działań na lata 2004-2006

4.1. Założenia planu działań na lata 2004-2006

Działania priorytetowe Gminnego Programu Ochrony Środowiska zostały zdefiniowane po przeprowadzeniu:

- analizy stanu obecnego środowiska naturalnego w gminie
- analizy stanu infrastruktury technicznej wpływającej na środowisko
- konsultacji z przedstawicielami Urzędu Gminy

Gminny plan inwestycyjny obejmuje szereg działań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, termomodernizacji budynków. Skalę działań inwestycyjnych warunkują możliwości finansowe gminy, dlatego konieczne jest podjęcie intensywnych starań o pozyskanie środków zewnętrznych na te zadania. Priorytetowym zadaniem, zarówno dla samorządu gminnego będzie podjęcie działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców - działania te powinny być podjęte niezwłocznie i prowadzone w sposób ciągły.

4.2. Poprawa jakości środowiska

Stan środowiska naturalnego gminy Mirzec poprawiać będą działania realizowane w większości przez samorząd gminny, dotyczące przede wszystkim budowy sieci infrastruktury technicznej (działania inwestycyjne) oraz przez samorząd gminny we współpracy z instytucjami działającymi w sektorze gospodarki komunalnej, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi (działania organizacyjne).

4.2.1. Ochrona powietrza

Na terenie gminy nie ma większych zakładów zanieczyszczający powietrze atmosferyczne, dlatego jego stan został oceniony jako dobry. Działania z zakresu ochrony powietrza, jakie powinny być prowadzone w latach 2004-2006 dotyczą przede wszystkim budowy sieci gazociągowych (przeciwdziałaniu niskiej emisji). Korzyścią byłaby również popularyzacja odnawialnych źródeł energii, modernizacja systemu komunikacyjnego gminy w celu zmniejszenia emisji spalin, zmniejszenie zapotrzebowania na energię - termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła.

4.2.2. Ochrona wód

Działania poprawiające stan wód powierzchniowych w latach 2004-2006 obejmują:

- racjonalizację gospodarki wodnej na terenie gminy oraz rozbudowę sieci wodociągowych na terenach przeznaczonych pod inwestycje
- budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Mirzec
- przeprowadzenie analizy możliwości budowy zbiorników retencyjnych w Jagodnem.

4.2.3. Gospodarka odpadami

Działania na lata 2004-2006 obejmują:

- wprowadzenie we wszystkich sołectwach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- zorganizowanie sprawnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych z terenu gminy
- podjęcie działań w celu likwidacji dzikich wysypisk odpadów

4.2.4. Zmniejszenie hałasu

Hałas komunikacyjny stanowi główne źródło hałasu na terenie gminy Mirzec, dlatego działania służące zmniejszeniu hałasu dotyczyć będą przede wszystkim modernizacji dróg (poprawa stanu nawierzchni) oraz tworzenia pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych (koordynacja działań wynikających z programu zalesień).

4.2.5. Ochrona przyrody

Działania w zakresie ochrony przyrody powinny obejmować ochronę prawnie chronionych form przyrody, lasów (przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk, wypalaniu traw), jak również możliwość wykorzystania tych terenów dla rozwoju turystyki.

V Zarys planu działań na lata 2007-2011

5.1. Założenia planu działań na lata 2007-2011

Plan działań na lata 2007-2011 zakłada kontynuację realizacji celów strategicznych i celów operacyjnych, rozpoczętą w okresie 2004-2006 - fazie wstępnej inwestycji obejmującej przygotowanie dokumentacji, niezbędnych pozwoleń oraz zabezpieczenie środków na realizację (własnych i zewnętrznych).

5.2. Poprawa jakości środowiska

Dla poprawy stanu środowiska na terenie gminy będą kontynuowane działania z zakresu: ochrony powietrza, ochrony wód, racjonalizacji gospodarki odpadami, zmniejszenia hałasu oraz ochrony zasobów przyrody.

5.2.1. Ochrona powietrza

Działania z zakresu ochrony powietrza, przewidywane na lata 2007-2011 obejmują przede wszystkim gazyfikację niezgazyfikowanych sołectw oraz termomodernizację budynków i systemów grzewczych w celu zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa.

5.2.2. Ochrona wód

Działania inwestycyjne, planowane na lata 2007-2011 zakładają rozbudowę sieci wodociągowych w Mircu (ul. Langiewicza) oraz kontynuację budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy.

5.2.3. Gospodarka odpadami

Plan zadań na lata 2007-2011 przewiduje objęcie całego terenu gminy selektywną zbiórką odpadów, docelowe rozwiązanie problemu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych oraz pełną likwidację dzikich wysypisk.

5.2.4. Zmniejszenie hałasu

Program przewiduje kontynuację inwestycji modernizacyjnych sieci drogowej na terenie gminy.

5.2.5. Ochrona przyrody

Działania w zakresie ochrony przyrody obejmować będą kontynuację zadań z lat 2004-2006.

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006 i zadania na lata 2007-2011

C.O. Rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne

- Program popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Opracowanie systemu zachęt i ulg dla inwestorów wykorzystujących odnawialne źródła energii i technologie przyjazne środowisku	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrożenie programu popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Wdrażanie systemu zachęt i ulg dla inwestorów wykorzystujących odnawialne źródła energii i technologie przyjazne środowisku	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa

- Program wspierania przedsiębiorczości oraz rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Popularyzacja ekologicznego rolnictwa, zdrowej żywności, promocja istniejących gospodarstw	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Popularyzacja ekologicznego rolnictwa, zdrowej żywności, promocja istniejących gospodarstw - kontynuacja realizacji zadania	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Poprawa jakości produktów w gospodarstwach ekologicznych - uzyskanie odpowiednich certyfikatów	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Rozwój agroturystyki i ekoturystyki

- Program wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie gminnego programu wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Wspieranie tworzenia nowych gospodarstw agroturystycznych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrożenie gminnego programu wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Mirzec

- Program budowy małych zbiorników retencyjnych

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie diagnozy stanu obecnego sztucznej retencji na terenie gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Analiza możliwości budowy zbiorników retencyjnych na terenie gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Budowa zbiornika wodnego w Jagodnem	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Opracowanie analizy technicznej dla nowych zbiorników retencyjnych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

- Program regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Fundusze Ochrony Środowiska

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrażanie programu regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

- Program zalesień

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie planu zalesień gruntów wyznaczonych w Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy	Wójt gminy Mirzec Starosta	- Budżet gminy - Budżet powiatu - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrażanie programu zalesień	Wójt gminy Mirzec Starosta	- Budżet gminy - Budżet powiatu - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i racjonalna gospodarka wodna

- Program ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrażanie programu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa wodociągu wiejskiego o - 1,4 km w miejscowości Mirzec, ul. Langiewiczza	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

- Program budowy sieci kanalizacji sanitarnej

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej dla obszaru całej gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa kanalizacji w gminie Mirzec (Kolektor główny + sieć rozdzielcza o dł. 150,9 km, 2345 przyłączy, 37 przepompowni)	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Popularyzacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Kontynuacja budowy kanalizacji w gminie Mirzec /Kolektor główny + sieć rozdzielcza dł. 150,9 km, 2345 przyłączy, 37 przepompowni/ Możliwość budowy lokalnych sieci kanalizacyjnych wraz z oczyszczalniami w obszarach trudnych dostępnych (oddalonych)	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Wysoki poziom czystości powietrza atmosferycznego

- Program gazyfikacji

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Łagodne - 5,4 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Trębówiec - 7,4 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

3	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Mirzec Majorat - Mirzec Czerwona - 5,5 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Osiny - 10,6 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Jagodne - kontynuacja realizacji zadania - 5,4 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Trębówiec - kontynuacja realizacji zadania - 7,4 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Mirzec Majorat - Mirzec Czerwona - kontynuacja realizacji zadania - 5,5 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Budowa sieci gazociągu wiejskiego średniego ciśnienia we wsi Osiny - kontynuacja realizacji zadania - 10,6 km.	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Środki mieszkańców - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Korzystny klimat akustyczny i zmniejszenie zagrożeń komunikacyjnych

- Program poprawy systemu komunikacyjnego

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu poprawy systemu komunikacyjnego na terenie gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Sporządzenie harmonogramu zadań do wykonania	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
3	Budowa drogi powiatowej Tychów Stary - Podlesie - 3,0 km (współfinansowanie)	Zarząd Powiatu Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Budowa drogi gminnej Ostrożanka (pod lasem) 1,0 km	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrażanie programu poprawy systemu komunikacyjnego	Urząd Marszałkowski Zarząd Powiatu Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet powiatu - Budżet województwa - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Budowa drogi gminnej Mirzec I i II - 1,3 km (Kuśpiel)	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Budowa drogi powiatowej (łącznika) Mirzec Majorat - Mirzec Malcówki - 1,4 km (współfinansowanie)	Zarząd Powiatu Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet powiatu - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Budowa drogi gminnej Gadka do leśniczówki - 0,2 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

5	Budowa drogi powiatowej Mirzec Czerwona - Trębowiec Mały - 0,8 km (współfinansowanie)	Zarząd Powiatu Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet powiatu - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
6	Budowa drogi gminnej Gadka - Zbijów - 3,0 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
7	Budowa drogi gminnej Tychów Stary - kierunek las - 0,8 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
8	Budowa drogi gminnej Ostrożanka k/młyna - 0,55 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
9	Budowa drogi gminnej Osiny Majorat - 3,0 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
10	Budowa drogi gminnej Ostrożanka k/sklepu - 0,3 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
11	Budowa drogi gminnej Mirzec Majorat (Wiśnios) - 1,4 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
12	Budowa drogi gminnej Gadka (Strzelec - Surdy) - 0,4 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
13	Budowa drogi gminnej Trębowiec Krupów - łącznik z drogą wojewódzką nr 744 - 1,4 km	Wójt Gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Sprawny system gospodarki odpadami

- Program gospodarki odpadami

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu gospodarki odpadami	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Popularyzacja systemu selektywnej zbiórki odpadów	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Rozwiązanie problemu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych z terenu gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Nadleśnictwo

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wrażanie programu gospodarki odpadami	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Popularyzacja systemu selektywnej zbiórki odpadów	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Osiągnięcie przewidzianych w programie wskaźników odzysku surowców wtórnych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

C.O. Ochrona zasobów leśnych

- Program ochrony zasobów leśnych

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Sporządzenie inwentaryzacji istniejących na terenie gminy (w lasach) dzikich wysypisk	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci w lasach	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Nadleśnictwo
3	Opracowanie programu rekultywacji terenów po dzikich składowiskach	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Nadleśnictwo
4	Konserwacja i ochrona prawnie objętych ochroną form przyrody (dęb szypułkowy w Mircu, źródła we wsi Gadka, ściana kopalni odkrywkowej rud żelaza)	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Fundusze Ochrony Środowiska

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Rekultywacja terenów po dzikich składowiskach śmieci	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Konserwacja i ochrona prawnie objętych ochroną form przyrody (dęb szypułkowy w Mircu, źródła we wsi Gadka, ściana kopalni odkrywkowej rud żelaza „Mikołaj”) - kontynuacja	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Fundusze Ochrony Środowiska

C.O. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców

- Program edukacji ekologicznej

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych z zakresu ekologii dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Utworzenie ścieżki edukacyjnej	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wdrażanie programów edukacyjnych z zakresu ekologii dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

VI Zarządzanie ochroną środowiska

6.1. Ogólne zasady zarządzania ochroną środowiska

Zarządzanie ochroną środowiska powinno opierać się na następujących zasadach, wynikających z polityki ekologicznej Polski i Unii Europejskiej:

- zasada przezorności
- zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi
- zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego
- zasada regionalizacji
- zasada uspołecznienia
- zasada „zanieczyszczający płaci”
- zasada prewencji
- zasada stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT)
- zasada subsydiarności
- zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej

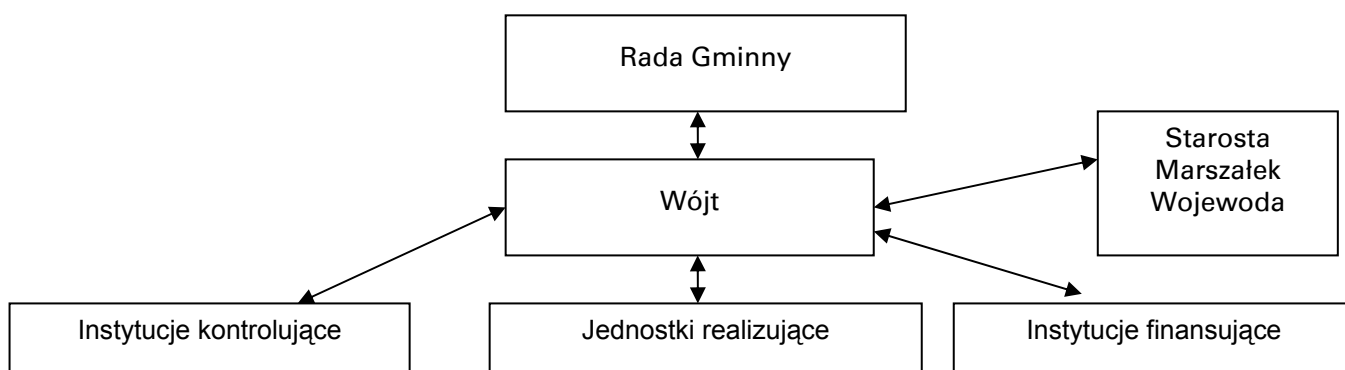
Zarządzanie ochroną środowiska na szczeblu gminy dotyczy zadań własnych gminy oraz koordynacji zadań realizowanych przez sołectwa, jednostki organizacyjne, podmioty gospodarcze - uznanych za ważne dla stanu środowiska naturalnego w gminie.

W realizacji programu uczestniczą:

- podmioty prowadzące działania organizacyjne i zarządzające programem
- podmioty uczestniczące w realizacji poszczególnych zadań
- jednostki kontrolujące realizację programu oraz efekty
- mieszkańcy gminy, jako końcowy beneficjent programu

Organem odpowiedzialnym za realizację programu jest Zarząd Gminy, zobowiązany do składania cyklicznych raportów Radzie Gminy. Realizacja programu wymaga współdziałania z organami administracji rządowej i samorządowej (szczebla wojewódzkiego, powiatowego), administracji specjalnej, w kompetencjach której znajdują się sprawy kontroli stanu środowiska.

Ogólny schemat zarządzania ochroną środowiska w gminie przedstawia schemat:



6.2. Kompetencje organów gminy w zakresie ochrony środowiska

Ustawy regulujące sprawy związane z ochroną środowiska dają szczegółowe kompetencje organom gminy. Ważniejsze uprawnienia Wójta (Burmistrza, Prezydenta) oraz Rady Gminy przedstawiono poniżej:

Do zadań gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (art. 7 ustawy):

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Kompetencje Wójta (Burmistrza, Prezydenta):

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990r. Ustawa o samorządzie gminnym:

- wójt przygotowuje projekty uchwał rady gminy i określa sposób ich realizacji
- wójt opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996r. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- wydaje zezwolenia na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie:
 1. zbierania i transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
 2. opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
 3. prowadzenia ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,
 4. prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części
- określa i podaje do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług, wójt gminy może określić obszar, na którym usługi te mają być świadczone.

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska:

- w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminne programy ochrony środowiska, uwzględniające:
 - cele ekologiczne
 - priorytety ekologiczne
 - rodzaj i harmonogram działań proekologicznych
 - środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe
- realizuje uchwalony przez radę gminy program ochrony środowiska

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach

- sporządza projekt gminnego planu gospodarki odpadami
- przekazuje projekt gminnego planu gospodarki odpadami do zaopiniowania przez zarząd województwa i zarząd powiatu.
- realizuje uchwalony przez radę gminy plan gospodarki odpadami
- opiniuje program gospodarki odpadami niebezpiecznymi
- opiniuje wydawane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów
- opiniuje wydawane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów
- wydaje decyzje w sprawie usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania

Kompetencje wynikające z Ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne

- jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom

Kompetencje Rady Gminy

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990r. Ustawa o samorządzie gminnym:

- uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie programów gospodarczych,
- ustalanie zakresu działania jednostek pomocniczych, zasad przekazywania im składników mienia do korzystania oraz zasad przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki,

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996r. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- zatwierdza, po zasięgnięciu opinii państwowego terenowego inspektora sanitarnego, ustala, w drodze uchwały, szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:
 1. wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 1. prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,

2. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 3. mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi.
2. rodzaju urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, a także wymagań dotyczących ich rozmieszczania oraz utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
 3. częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
 4. obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
 5. wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,
 6. wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska:

- uchwała gminny program ochrony środowiska
- może, w drodze uchwały, ustanawiać ograniczenia co do czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko.

Kompetencje wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach

- uchwała gminny plan gospodarki odpadami

Kompetencje wynikające z Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków

- po dokonaniu analizy projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków, opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków
- uchwała wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych

VII Wdrażanie programu

7.1. Środki finansowe na realizację programu

Na wdrażanie programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami mogą być przeznaczone:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- obligacje,
- dotacje z funduszy krajowych i zagranicznych

Podstawowymi źródłami środków zewnętrznych, z których mogą korzystać samorządy dla realizacji programów ochrony środowiska to:

- Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Narodowy, Wojewódzki, Powiatowy, Gminny)
- Fundusze przedakcesyjne (Ispra, Sapard, Phare)
- Zintegrowany Program Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)
- Fundusz Spójności
- Fundusze strukturalne
- Fundusze sektorowych programów pomocowych (np. LIFE)
- Fundacje i fundusze wspierające ochronę środowiska (EkoFundusz, Fundacja Poszanowania Energii, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska i inne)
- Fundusze zagranicznych instytucji finansowych (np. Bank Światowy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny)

Korzystanie z większości zewnętrznych źródeł finansowania wymaga udziału własnego od 25-50 % kosztów inwestycji.

Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasady funkcjonowania funduszu określa ustawa z dn. 27.04.2001r. - Prawo ochrony Środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 672 z późn. zm.). Szczegółowe zasady gospodarki finansowej NFOŚiGW określa Rozp. M. Ś. z dn. 20.12.2002r (Dz. U. nr 230, poz.1934). Zasadniczym zadaniem NFOŚiGW jest wspieranie finansowe

przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony przed odpadami fundusz udziela pożyczek, dotacji i dopłat, dofinansowuje inwestycje związane m.in. z: likwidacją uciążliwości zamkniętych składowisk odpadów, unieszkodliwianiem odpadów powstających w związku z transportem samochodowym oraz zbiórką i wykorzystaniem olejów, przeciwdziałaniem i unieszkodliwianiem odpadów przemysłowych i niebezpiecznych, realizacją międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 406 w/w ustawy środki z gminnych funduszy przeznaczone są m.in. na: edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zadań zrównoważonego rozwoju, realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpożarowej i obiektów małej retencji, wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc dla wprowadzenia bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii, działania z zakresu rolnictwa ekologicznego oddziałujące na stan gleby oraz innych zasady zrównoważonego rozwoju, ustalonych przez gminę

Korzystanie z większości zewnętrznych źródeł finansowania wymaga udziału własnego od 25-50 % kosztów inwestycji.

ISPA

Podstawę prawną programu ISPA stanowi Rozporządzenie Rady UE nr 1267 z 21 czerwca 2000r. Podstawowym celem funduszu ISPA jest współfinansowanie projektów inwestycyjnych z dziedziny ochrony środowiska i transportu, a w szczególności wspieranie przedsięwzięć umożliwiających dostosowanie się do wspólnotowego prawa ochrony środowiska oraz do celów Partnerstwa dla Członkostwa oraz wspieranie zrównoważonych przewozów, a w szczególności przedsięwzięć, które wchodziły w skład projektów o wspólnym interesie. Umożliwi to stworzenie połączeń sieci krajowej z transeuropejską oraz umożliwi ujednoczenie warunków wykorzystania tych sieci (zwalczanie problemów spowodowanych zanieczyszczeniem wód i powietrza w zakresie utylizacji odpadów).

Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zgodnie z załącznikiem II do Traktatu Akcesyjnego, wszystkie projekty, które były przedmiotem decyzji Komisji w sprawie pomocy na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1267/99 ustanawiającego Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, a które nie zostały ukończone, będą realizowane w ramach działającego na zbliżonych zasadach Funduszu Spójności.

SAPARD

Podstawę prawną programu SAPARD stanowi Rozporządzenie Rady UE nr 1268/99. Program ten może wspierać inwestycje z zakresu ochrony środowiska w ramach działań 3 i 5. W działaniu 3 - „Rozwój o poprawa infrastruktury obszarów wiejskich”, obszarami wsparcia są: gospodarka odpadami, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, zaopatrzenie gospodarstw wiejskich w wodę oraz jej uzdatnianie. Działanie 5 - „Programy rolno-środowiskowe i zalesianie”, dotyczy stosowania metod rolnictwa ekologicznego, w tym zapewnianie rolnikom dodatkowych źródeł dochodów za wykonanie usługi na rzecz ochrony środowiska.

PHARE

Obecnie w ramach programu PHARE dostępne są tylko tzw. środki miękkie, m.in. na edukację ekologiczną. Jest możliwość również uruchomienia środków w ramach funduszu na inwestycje w zakresie ochrony środowiska.

Zintegrowany Program Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)

W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) możliwe jest finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska. W tym zakresie wsparcie finansowe przeznaczone będzie przede wszystkim na inwestycje związane z:

- gospodarką wodno-ściekową:
 - budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków przemysłowych
 - stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) w celu ograniczenia ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych wraz ze ściekami
- ochroną powietrza:
 - modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje do ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych
 - zamiana palenisk węglowych na rozwiązania bardziej przyjazne środowisku (gazowe, eliminacja węgla niskiej jakości)
 - przedsięwzięcia na rzecz wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym m.in. energetyczne wykorzystanie biomasy i inne

- proekologiczne inwestycje w systemach transportowych (zastosowanie paliw o niskiej emisji zanieczyszczeń, w tym gazu)
- wprowadzenie BAT w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza
- gospodarką odpadami komunalnymi i przemysłowymi oraz niebezpiecznymi:
 - tworzenie systemów gospodarki odpadami poprzez prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz budowę i modernizację instalacji do odzysku i recyklingu odpadów
 - budowa instalacji unieszkodliwiania odpadów
- wykorzystaniem BAT:
 - ograniczanie zanieczyszczeń przemysłowych
 - modernizacja procesów produkcyjnych, technologii
 - zmniejszanie energochłonności i materiałochłonności procesów

Fundusz Spójności

Z Funduszu Spójności możliwe jest wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych władz publicznych w zakresie ochrony środowiska wynikających z wdrażania prawa obowiązującego w UE, a dotyczących przede wszystkim:

- poprawy jakości wód powierzchniowych (wodociągi i kanalizacja)
- zwiększenia dostępności do wody do picia i poprawa jej jakości (wodociągi i uzdatnianie wód do celów komunalnych)
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
- racjonalizacji gospodarki odpadami
- rekultywacji obszarów zdegradowanych

LIFE

W zakresie ochrony przyrody dostępne są środki z Funduszu LIFE, którego głównym celem jest wspieranie działań mających na celu wdrażanie prawa unijnego i polityki ekologicznej UE oraz wskazywanie nowych rozwiązań związanych z wdrażaniem i realizacją tej polityki. Program LIFE składa się z trzech podprogramów: LIFE-Nature, LIFE-Środowisko i LIFE-Kraje Trzecie.

Środki dostępne w ramach Programu LIFE-Nature przeznaczone są na finansowanie działań wymaganych dla zachowania lub odtworzenia naturalnych siedlisk i populacji gatunków dzikiej fauny i flory tzn. wdrażanie Dyrektyw: Ptasiej i Siedliskowej oraz w tworzeniu Europejskiej Sieci Ekologicznej specjalnych obszarów ochrony - NATURA 2000.

Fundusze Programu LIFE-Środowisko przeznaczone są na finansowanie innowacyjnych działań o charakterze pilotażowym, których celem jest m.in.: zminimalizowanie wpływu działalności gospodarczej na środowisko, promowanie zrównoważonego zarządzania zasobami wód podziemnych i powierzchniowych a także włączenie zagadnień środowiskowych w planowanie przestrzenne oraz recykling i racjonalna gospodarka odpadami.

EkoFundusz

Z EkoFunduszu udzielane jest wsparcie finansowe w formie bezzwrotnych dotacji. Priorytetowymi dziedzinami tego funduszu są m.in.: ochrona różnorodności biologicznej, gospodarka odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych, unieszkodliwianie odpadów komunalnych i niebezpiecznych, ograniczanie emisji gazów powodujących zmiany klimatu ziemi (ochrona klimatu) oraz eliminacja niskich źródeł emisji (ochrona powietrza). Dotacje mogą uzyskać jedynie dotyczące inwestycji związanych bezpośrednio z ochroną środowiska, a w dziedzinie przyrody również projekty nieinwestycyjne.

7.2. Koszty realizacji przedsięwzięć

Kalkulacja szacunkowych kosztów realizacji programów została przeprowadzona w oparciu o plany inwestycyjne samorządu gminnego oraz koszty porównywalnych inwestycji i działań realizowanych przez te jednostki.

Cele operacyjne Programy	Szacunkowe koszty realizacji 2004-2006	Szacunkowe koszty realizacji 2007-2011	Potencjalne źródła środków
Rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne			
Program popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku	10.000	20.000	Środki własne Środki mieszkańców FOŚiGW Środki pomocowe
Rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa			
Program wspierania drobnej przedsiębiorczości oraz rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego	10.000	20.000	Środki własne Budżet państwa Środki pomocowe

Rozwój agroturystyki i ekoturystyki			
Program wspierania rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych	10.000	20.000	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Mirzec			
Program budowy małych zbiorników retencyjnych	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Program regulacji cieków wodnych i zagospodarowania terenów położonych w ich otoczeniu	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Program zalesień	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz racjonalna gospodarka wodna			
Program ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Koszty zostaną określone po opracowaniu programu	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Program budowy sieci kanalizacji sanitarnej	8.000.000	30.000.000	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Wysoki poziom czystości powietrza			
Program gazyfikacji	1.550.000	-	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Korzystny klimat akustyczny na drogach i eliminacja zagrożeń komunikacyjnych			
Program poprawy systemu komunikacyjnego	3.600.000	10.800.000	Środki własne Budżet państwa Środki pomocowe
Sprawny system gospodarki odpadami			
Program gospodarki odpadami	150.000	800.000	Środki własne Budżet państwa Środki pomocowe
Ochrona zasobów leśnych			
Program ochrony zasobów leśnych	10.000	30.000	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe
Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców			
Program edukacji ekologicznej	20.000	50.000	Środki własne Budżet państwa FOŚiGW Środki pomocowe

VIII Monitoring

Realizacja celów, wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska wymaga prowadzenia bieżącego monitoringu przebiegu realizacji programu. Stały monitoring umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz wprowadzanie - w razie wystąpienia takiej konieczności - odpowiednich korekt. Harmonogram działań monitorujących program przedstawia schemat:

Działanie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Monitoring stanu środowiska	x	x	x	x	x	x	x	x
Raporty z realizacji programu		x		x		x		x
Aktualizacja programu				x				x

Dla oceny realizacji programu konieczne jest ustalenie systemu wskaźników, określających skuteczność poszczególnych działań. Wskaźniki te można podzielić na grupy:

- wskaźniki ekologiczne - pozwolą określić efekt ekologiczny podejmowanych działań (jakość wód powierzchniowych i podziemnych, wskaźniki zanieczyszczenia powietrza, długość sieci infrastruktury,

wskaźniki lesistości, ilość odpadów wytwarzanych przez 1 mieszkańca, stopień odzysku surowców wtórnych itp.)

- wskaźniki ekonomiczne - koszt jednostkowy osiągnięcia określonego efektu ekologicznego,
- wskaźniki społeczne - zaangażowanie mieszkańców w działania związane z ochroną środowiska, udział w realizacji sieci infrastruktury technicznej, skuteczność selektywnej zbiórki odpadów itp.

Ocena skuteczności wdrażania programu będzie prowadzona m.in. przez porównanie wskaźników charakteryzujących stan środowiska oraz stan infrastruktury technicznej, wpływającej na stan środowiska:

- jakość wód powierzchniowych (klasy czystości)
- jakość wód podziemnych
- stężenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych
- zawartość metali ciężkich w glebach
- wskaźnik lesistości
- powierzchnia terenów objętych ochroną prawną
- udział komunalnych ścieków nieoczyszczonych
- długość sieci kanalizacyjnej
- stosunek długości sieci wodociągowej do sieci kanalizacyjnej
- ilość odpadów komunalnych wytworzonych przez 1 mieszkańca
- udział odpadów posegregowanych w ogólnej ilości odpadów
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska

oraz wskaźniki społeczne:

- udział społeczeństwa w realizacji działań z zakresu ochrony środowiska
- uspołecznienie procesów decyzyjnych
- lokalne inicjatywy proekologiczne
- ilość działań prawnych związanych z zanieczyszczeniem środowiska

Informacje niezbędne do analizy stanu środowiska i monitoringu realizacji programu powinny być na bieżąco gromadzone i przetwarzane przez Urząd Gminy w Mircu.

Część II. Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Przepisy prawne

Opracowanie planu gospodarki odpadami dla gminy jest realizacją przepisów uchwalonej przez Sejm RP ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Nr 62/01, poz. 628 oraz z 2002r. Nr 41, poz. 365 i Nr 113, poz. 984), która w rozdziale 3, art. 14-16 wprowadza obowiązek opracowania planu na szczeblu gminnym. Określone w ustawie o odpadach w rozdziale 2 art. 5 zasady postępowania z odpadami, stanowią podstawę do formułowania zadań w planie gospodarki odpadami. Zasada gospodarowania odpadami brzmi: „Kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić tak aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi”.

Gospodarka odpadami regulowana jest następującymi aktami prawnymi:

- Ustawą o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) z dnia 27 kwietnia 2001 roku
- Ustawą - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62. poz. 627 z późn. zm.) z dnia 27 kwietnia 2001 roku
- Ustawą o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085) z dnia 27 lipca 2001 roku
- Ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638) z dnia 11 maja 2001 roku
- Ustawą o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 7 poz. 78 z 2003 roku) z dnia 19 grudnia 2002 roku
- Ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z 2001r. i Dz. U. Nr 113, poz. 984 z 2002r.) z dnia 7 czerwca 2001 roku
- Ustawą o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671) z dnia 28 października 2002 roku

oraz szeregiem rozporządzeń wydanych do ustaw:

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. 03.66.620 z dnia 17 kwietnia 2003r.) z dnia 9 kwietnia 2003 roku
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, z późn. zm.) z dnia 11 grudnia 2001 roku
- Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 130, poz. 1453) z dnia 9 października 2001 roku
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 161, poz. 1335)
- Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2003 (M.P. Nr 49, poz. 715)
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska z dnia 18 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 55, poz. 477)
- Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2004 (M.P. Nr 50, poz. 782)
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595) z dnia 30 października 2002 roku
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) z dnia 2 kwietnia 2004 roku
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. Nr 134, poz. 1140) z dnia 1 sierpnia 2002 roku
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001r.) z dnia 27 września 2001 roku

W związku z wejściem Polski do struktur państw Unii Europejskiej istnieje konieczność spełnienia jej wymagań w zakresie ochrony środowiska, w tym dotyczących gospodarki odpadami. Dyrektywa Unii Europejskiej nr 91/156 EEC zabrania od roku 2002 roku deponowania na składowiskach odpadów nie przetworzonych (o zawartości substancji organicznych powyżej 5 % i kaloryczności powyżej 6000 kJ/kg). Podstawowymi kierunkami działań będą: zmniejszanie ilości odpadów do wywiezienia poprzez selektywną zbiórkę i zagospodarowanie odpadów oraz stworzenie nowoczesnych zakładów wykorzystujących i unieszkodliwiających odpady. Odpady organiczne powinny być w całości kompostowane. Długość okresu dostosowawczego dla spełnienia przez Polskę wszystkich wymagań Unii Europejskiej, dotyczących ochrony środowiska można optymistycznie szacować na 5 do 10 lat. Po tym okresie będziemy musieli spełnić wszystkie wymogi prawa UE, a w tym również wymogi w/w dyrektywy.

Ze względu na źródło powstawania odpadów można je podzielić na:

- odpady komunalne, pochodzące w większości z gospodarstw domowych
- odpady przemysłowe, pochodzące z procesów technologicznych w przemyśle
- odpady niebezpieczne powstające w oczyszczalniach ścieków, w sektorze medycznym oraz znajdujące się w strumieniu odpadów komunalnych i gospodarczych (akumulatory, baterie, świetlówki, odpady zawierające azbest itp.)

I Analiza stanu obecnego gospodarki odpadami w gminie

W gminie Mirzec nie prowadzono dotychczas kompleksowych analiz gospodarki odpadami. Na obszarze gminy nie ma składowiska odpadów komunalnych, odpady tego typu wywożone są na składowisko w Marcinkowie (gmina Wąchock). W ramach realizacji zadań własnych gmina prowadzi gospodarkę odpadami organizując system zbiórki i składowania.

1.1. Zakres i metodyka prac rozpoznawczych

Analiza wstępna obecnego stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Mirzec odbyła się w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Mircu oraz ze spotkań warsztatowych z udziałem przedstawicieli Urzędu Gminy, Radnymi, Sołtysami, Przedsiębiorcami.

1.2. Opis infrastruktury związanej z gospodarką odpadami

Obecnie gmina Mirzec nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych, korzysta z składowiska zlokalizowanego w Marcinkowie w gminie Wąchock.

Firmami zajmującymi się świadczeniem usług w zakresie wywozu i unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy Mirzec są:

- Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych „ALMAX” - Radom, ul. 25 Czerwca 34 [wywóz kontenerów KP-7 (11 sztuk) z terenów placów szkół, cmentarzy, parkingu UG],
- Wywóz Nieczystości Stałych „BRATEK” - Skarżysko Kamienna, ul. Szydłowiecka 28 [wywóz pojemników SM-110 z gospodarstw indywidualnych (1832)],
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „ATK KUCHARCZYK” - Radom, ul. Kalinowa 6 [wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników ścieków zlokalizowanych przy obiektach szkolnych].
(wg danych Urzędu Gminy w Mircu)

Do gromadzenia odpadów komunalnych przy obiektach szkolnych, cmentarzach zostały ustawione kontenery KP - 7 w ilości 11 sztuk. Wśród mieszkańców gminy rozprowadzono 1832 szt. pojemników ocynkowanych SM - 110 l. Z gospodarstw odpady wywożone są na składowisko raz w miesiącu, zgodnie z ustalonym harmonogramem dla poszczególnych miejscowości.

Zakupu pojemników dokonano w roku 1993 i 1994 (pojemniki KP - 7; koszt: 8500 zł. - z budżetu gminy) oraz w 1998r (pojemniki SM - 110; koszt: 51.772 zł. - z budżetu gminy oraz 43309 zł. - z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska). Dzięki temu przedsięwzięciu możliwe jest prowadzenie zorganizowanego systemu odbioru odpadów komunalnych oraz zmniejszenia ilości dzikich wysypisk w lasach, przydrożnych rowach itp.

Ilość pojemników SM, kontenerów KP - 7 na obszarze gminy Mirzec przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Osiny	Trębowiec	Tychów Nowy	Tychów Stary	Ostrożanka	Małyszyn	Mirzec II	Mirzec I	Gadka	Jagodne
Ilość pojemników SM	190	120	180	208	97	208	189	251	269	120
Lokalizacja oraz ilość pojemników KP - 7	2	1	1	1	1	1	0	2	2	1

1.3. Charakterystyka wytwarzanych odpadów

Odpady komunalne

Informacje wstępne

Odpady komunalne to odpady pochodzące z gospodarstw domowych oraz odpady, które nie zawierają odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców, mające zbliżony do wytworzonych w gospodarstwach indywidualnych, skład i charakter.

Gromadzone przez właścicieli gospodarstw odpady komunalne, czyli wszelkiego rodzaju odpady kuchenne, z ogrodów, są segregowane dla potrzeb własnych i część z nich przeznaczona zostaje na kompost, a część spalona w piecach domowych (odpady z tworzyw sztucznych, papieru itp.). W strumieniu tego rodzaju odpadów znajdują się również odpady pochodzące z budowy, odpady niebezpieczne, takie jak np. opakowania i resztki środków chemicznych i ochrony roślin, środki medyczne, opatrunkowe.

Gmina nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów.

Uchwała Rady Gminy w Mircu z dnia 13 maja 1998r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku ustanawia m.in., że:

- odpady komunalne stałe powinny być gromadzone w ocynkowanych pojemnikach o pojemności 110 l, których dostarczenie do indywidualnych gospodarstw zapewni Zarząd Gminy za odpłatnością 10 zł. Dopuszcza się możliwość zakupu kolejnego pojemnika.
- osoby indywidualne oraz prowadzący działalność gospodarczą zobowiązani są do okazywania przedstawicielowi Zarządu Gminy dowodów dokonywania wywozy odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz ciekłych odpadów komunalnych z opróżnionych, bezodpływowych zbiorników sanitarnych.
- rozliczenie za świadczenie usług z tytułu wywozu odpadów komunalnych odbywa się pomiędzy dostawcą odpadów (właścicielem nieruchomości), który przedstawia przewoźnikowi talon na opróżnienie pojemnika z odpadami, a przewoźnik dokonuje odbioru odpadów z poszczególnych wsi zgodnie z opracowanym harmonogramem.
- właściciel nieruchomości zobowiązany jest do zaopatrzenia się w talon w Urzędzie Gminy lub u sołtysa, który dokonuje sprzedaży w wysokości 3 zł. za talon.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2002 i 2003 roku w gminie Mirzec oraz koszt ich wywozu przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2002	2003
Odpady komunalne zebrane (Mg)	84,6 (w tym 55,4 Mg-odpady ze zlikwidowanych dzikich wysypisk)	37,9
Koszt wywozu i zbiórki (zł.)	32922,50	21574,09

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu

Ilość odpadów komunalnych (Mg) z gospodarstw domowych powstająca na terenie gminy Mirzec według wskaźników dla roku 2000:

Nazwa	Liczba ludności	Odpady ogółem	Odpady organiczne	Odpady poddatne na segregację				Pozostałe	
				Papier i tektura	Szkoło	Tworzywa sztuczne	Metale	Tekstylnia	Odpady mineralne i frakcja drobna
				[0,13]	[0,13]	[0,08]	[0,04]	[0,03]	[0,43]
		[0,116 Mg/M/rok]	[0,16]	[0,13]	[0,13]	[0,08]	[0,04]	[0,03]	[0,43]
Mirzec I	1213	140,71	22,51	18,29	11,26	18,29	5,63	4,22	60,50
Mirzec II	799	92,68	14,83	12,05	7,41	12,05	3,71	2,78	38,85
Trębowiec	560	64,96	10,39	8,44	5,20	8,44	2,60	1,95	27,93
Ostrożanka	395	45,82	7,33	5,96	3,67	5,96	1,83	1,37	19,70
Małyszyn	1003	116,35	18,62	15,13	9,31	15,13	4,65	3,49	50,03
Osiny	896	103,94	16,63	13,51	8,31	13,51	4,16	3,12	44,69
Gadka	1224	141,98	22,72	18,46	11,36	18,46	5,68	4,26	61,05
Tychów Nowy	784	90,94	14,55	11,82	7,28	11,82	3,64	2,73	39,11
Tychów Stary	847	98,25	15,72	12,77	7,86	12,77	3,93	2,95	42,25
Jagodne	701	81,32	13,01	10,57	6,51	10,57	3,25	2,44	34,97
Razem	8422	976,95	156,31	127,0	78,16	127,0	39,08	29,31	420,09

* wg Projektu Planu Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Starachowickiego

Ilość odpadów komunalnych (Mg) z obiektów infrastruktury powstająca na terenie gminy Mirzec według wskaźników dla roku 2000:

Gmina	Liczba ludności	Odpady ogółem	Odpady organiczne	Odpady poddatne segregacji				Pozostałe	
				Papier i tektura	Szkoło	Tworzywa sztuczne	Metale	Tekstylnia	Odpady mineralne i frakcja drobna
Mirzec	8422	378,98	37,90	113,70	37,90	113,70	18,95	11,37	45,48

* wg Projektu Planu Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Starachowickiego

W 2002 roku zorganizowane zostały następujące akcje w celu wyselekcjonowania pewnych grup odpadów:

- zbieranie złomu (zebrano 320 kg),
- zbieranie stłuczki szklanej (zebrano 220 kg),
- zbieranie opon (zebrano 1336 sztuk - 24 Mg).

W czasie prowadzenia akcji zlikwidowano składowisko opon w wyrobisku pokopalnianym w Tychwie Starym (211 sztuk opon). Prócz tego w miesiącu wrześniu przeprowadzono coroczną akcję sprzątnięcia świata, w której uczestniczyła młodzież szkolna szkół podstawowych i gimnazjum (łącznie ok. 600 osób). Sprzątnięto tereny wokół szkół, wzdłuż dróg, rynek w Mircu, tereny okolicznych lasów, obok cmentarzy. Zebrano ogółem 2 Mg szkła, 0,5 Mg plastiku, 0,5 Mg makulatury oraz 0,5 Mg metali. W listopadzie 2002r. przeprowadzono likwidację 9 „dzikich wysypisk” o łącznej powierzchni ok. 4 ha, z którymi zebrano ponad 60 Mg odpadów stałych. Ustawiono tablice zakazujące wywozu śmieci.

W tym roku zostały ustawione nowe kosze uliczne w następujących miejscowościach: (po jednej sztuce) - Trębowiec, Małyszyn, Jagodne, Mirzec Podborki, Mirzec Centrum; (po dwie sztuki) - Tychów Nowy, Osiny, Ostrożanka; (trzy sztuki) - Tychów Stary.

Statystyka wywozu nieczystości stałych z terenu gminy Mirzec za 2002r. /częstotliwość wg poszczególnych sołectw /poj. SM-110/:

L.p.	Sołectwo	Ilość pojemników w sołectwie	Srednio/miesięcznie	Oddane w 2002r.	% oddających ogółem
1	Mirzec I	229	44	522	19,6
2	Mirzec II	197	17	206	8,7
3	Gadka	260	18	218	8,1
4	Jagodne	120	13	157	10,9
5	Małyszyn	200	23	271	11,5

6	Ostrożanka	94	26	317	27,7
7	Tychów Nowy	180	15	184	8,4
8	Tychów Stary	242	22	259	9,1
9	Osiny	190	13	166	6,8
10	Trębowiec	120	11	123	9,4

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu

Statystyka wywozu odpadów komunalnych z terenu gminy Mirzec za 2003r. /częstotliwość wg poszczególnych sołectw /poj. SM-110/:

L.p	Sołectwo	Liczba gospodarstw domowych / posesji	Ilość pojemników w sołectwie	Oddane w 2003r.	Średnio/miesięcznie	Oddane w 2002r.	% oddających ogółem
1	Mirzec I	352/281	229	537	45	522	19,8
2	Mirzec II	261/227	197	237	20	206	10,3
3	Gadka	428/323	260	264	22	218	8,5
4	Jagodne	204/191	120	226	18	157	14,9
5	Małyszyn	288/225	200	253	21	271	10,3
6	Ostrożanka	123/103	94	333	28	317	29,8
7	Tychów Nowy	214/188	180	237	23	184	12,8
8	Tychów Stary	247/208	242	319	27	259	11,2
9	Osiny	258/226	190	156	12	166	6,4
10	Trębowiec	168/131	120	136	11	123	9,5

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu

W 2002r. oddano 2423 pojemników (średnio miesięcznie 202 pojemniki), co daje 11 % z posiadanych przez mieszkańców pojemników. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek o 0,8 %, przy czym zanotowano zwiększenie ilości gospodarstw, które rozpoczęły oddawanie odpadów- najczęściej raz na dwa miesiące (ponad 64 %).

W 2003r. oddano 2698 pojemników, co daje średnio miesięcznie 225 sztuk tj. 12,2 % z posiadanych przez mieszkańców pojemników /średnio w gminie/.

Porównując analogiczny okres ubiegłego roku, należy stwierdzić, że nastąpił wzrost wywozu o 1,04 %, nadal jednak utrzymuje się wysoki wskaźnik osób, które nie oddały żadnego pojemnika (45,7 % - 1181 gospodarstw domowych - z 961 posesji).

Należy więc stwierdzić, że zachodzi stopniowy, bardzo powolny wzrost procentowy osób realizujących wymogi uchwały o utrzymaniu porządku i czystości w gminie Mirzec.

Odpady niebezpieczne

Przepisy prawne pozwalają wytwórcom lub odbiorcom odpadów, przeznaczonych do wykorzystania lub unieszkodliwiania, na tymczasowe ich magazynowanie na własnym terenie. Art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001r o wprowadzeniu ustawy - Prawo Ochrony środowiska, Ustawa o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085), art. 180 pkt. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r - Prawo Ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 628), art. 17 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628), Rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206), również określają przepisy prawidłowego poruszania się w temacie dotyczącym odpadów niebezpiecznych. Transport tych odpadów ma być zgodny z przepisami określającymi warunki przewożenia materiałów niebezpiecznych. Ewidencja odpadów powinna być prowadzona w oparciu o rozporządzenie MOŚ i ZNiL z dnia 12 października 1998r w sprawie wzorów dokumentów na potrzeby ewidencji odpadów oraz służących do przekazania informacji o rodzaju i ilości odpadów, a także czasie ich składowania (Dz. U. Nr 121, poz. 794).

Na obszarze gminy Mirzec nie ma składowiska odpadów niebezpiecznych. Gmina nie posiada mogilnika na swoim terenie. Na obszarze gminy nie ma punktów umożliwiających neutralizację odpadów medycznych. Wszelkie odpady niebezpieczne zbierane są przez wyspecjalizowane służby i wywożone do spalarni zlokalizowanych poza granicami gminy.

W roku 2003 ilość odpadów medycznych wytworzonych przez Ośrodek Zdrowia i Aptekę w Mircu oraz Ośrodek Zdrowia w Jagodnem (wg danych Urzędu Gminy) wyniosła 195 kg.

Odpady przemysłowe

Gmina Mirzec nie posiada składowiska odpadów przemysłowych. Wytwórcy tego rodzaju odpadów organizują ich wywóz we własnym zakresie.

1.4. Instalacje oraz podmioty zajmujące się przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów

Firmami zajmującymi się świadczeniem usług w zakresie wywozu i unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy Mirzec są:

- Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych „ALMAX” - Radom, ul. 25 Czerwca 34 [wywóz kontenerów KP-7 (11 sztuk) z terenów placów szkół, cmentarzy, parkingu UG],
- Wywóz Nieczystości Stałych „BRATEK” - Skarżysko Kamienna, ul. Szydłowiecka 28 [wywóz pojemników SM-110 z gospodarstw indywidualnych (1832)],
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „ATK KUCHARCZYK” - Radom, ul. Kalinowa 6 [wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników ścieków zlokalizowanych przy obiektach szkolnych].

Pozwolenie na gospodarkę odpadami niebezpiecznymi na terenie powiatu starachowickiego, a tym samym gminy uzyskały następujące firmy:

- Firma „NESCO-POLSKA” Sp. z o.o. z siedzibą w Piasecznie, ul. Kopernika 58,
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „SanTa-EKO” s.c. Tadeusz Zych, Izabela Rutkowska z siedzibą w Sandomierzu przy ul. Portowej 24,
- CPN „Serwis” Kielce Sp. z o.o. w Kielcach, ul. Krakowska 287,
- PRM- PROMET Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach, ul. Silniczna 13,
- Zakład Recyklingu i Produkcji Tworzyw Sztucznych „REKO PLUS” w Skarżysku-Kamiennej, ul. 1-Maja 41,
- AWAS-SERWIS Sp. z o.o. w Warszawie, ul. Egejska 1/34,
- P.P.U.H. „GRAMA” z siedzibą w Łańcucie, os. Gen. Maczka 17/5,
- Centrum Gospodarki Odpadami Azbestu i recyklingu „caro” w Zamościu, ul. Bohaterów Monte Cassino 4/12,
- Firma „EKOCHEM-EKOSERWIS” w Łodzi, Al. Kościuszki 99,
- Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych „TERMOEXPORT” w Warszawie, ul. Żurawia 24,
- „KERM” Marek Sówka, Wrocław, ul. Balonowa 23/10,
- „BUDOCEX”, Kielce, ul. Młoda 28,
- Firma Remontowo-Budowlana „UTIL” Stanisław Zaćlona, Ryczówek, ul. Dolna 8.
(wg danych Urzędu Gminy w Mircu)

1.5. Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami

Zbiórka odpadów z terenu gminy Mirzec jest dobrze zorganizowana. Problemem jest znaczna rozbieżność między ilością odpadów oddawanych na składowiska a teoretyczną ilością odpadów wytwarzanych na terenie gminy, świadcząca o „pozbywaniu się” odpadów przez mieszkańców na własną rękę (spalanie w gospodarstwach domowych, „dzikie składowiska” itp.) oraz brak selektywnej zbiórki odpadów.

1.6. Wnioski

Ponieważ gmina nie posiada na swym terenie żadnego składowiska odpadów, nie występują zagrożenia dla środowiska związane z potencjalną, niekorzystną lokalizacją takich obiektów, m.in. związane z migracją zanieczyszczeń do wód podziemnych, powierzchniowych itp.

Analiza obecnego stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Mirzec nasuwa wnioski następującej treści:

- korzystnym byłoby wprowadzenie systemu segregacji odpadów u źródła we wszystkich sołectwach,
- należy przeprowadzić konsultacje społeczne w sprawie wyboru optymalnego sposobu segregacji odpadów (system workowy lub pojemnikowy)
- konieczna jest likwidacja dzikich wysypisk oraz zapobieganie ich ponownemu powstawaniu,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy pozwoliłoby na bardziej sukcesywne wprowadzanie planów i postanowień służących ochronie środowiska.

II Plan Gospodarki Opadami

2.1. Prognozowane zmiany wpływające na gospodarkę odpadami

Na gospodarkę odpadami decydujący wpływ ma liczba ludności danego obszaru, wszelkie zmiany demograficzne, rozwój gospodarczy, ilość i struktura odpadów, a także mieszkalnictwo.

2.1.1. Demografia

Liczba mieszkańców gminy Mirzec w latach 1997-2003:

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Liczba mieszkańców	8698	8700	8419	8411	8440	8442	8422

Prognozowana ilość mieszkańców w gminie Mirzec:

Rok	2003	2005	2010	2015	2020	2025
Mirzec	8422	8338	8270	8093	7790	7360

Prognoza na najbliższe lata zakłada systematyczny (charakterystyczny dla obszarów wiejskich) spadek liczby mieszkańców.

2.1.2. Rozwój gospodarczy

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirzec (1999) głównym celem strategicznym gminy jest „osiągnięcie i utrzymanie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez działania integrujące politykę gospodarczą, społeczną i przestrzenną z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych”. Strategia Rozwoju Gminy Mirzec definiuje cele strategiczne: I - Mirzec gmina turystyczną, II - Rozwój drobnej przedsiębiorczości. Realizacja tych celów spowoduje zwiększenie ilości odpadów wytwarzanych na terenie gminy - odpadów bytowych (turystyka i rekreacja) oraz odpadów z sektora gospodarczego. Perspektywiczny plan gospodarki odpadami powinien uwzględniać zwiększenie strumienia odpadów z tych sektorów.

2.1.3. Mieszkalnictwo

Liczba mieszkań i powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Mirzec:

Rok	1999		2000		2001		2002	
	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)
Gmina Mirzec	2098	147022	2100	147316	2106	148348	2020	173188

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego.

Prognoza rozwoju mieszkalnictwa, przy założeniu obecnego tempa wzrostu (scenariusz odniesienia) i zwiększenia liczby oddawanych rocznie mieszkań (scenariusz postępu) przedstawiają poniższe zestawienia:

Scenariusz odniesienia:

Rok	2001		2006		2011	
	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)
Gmina Mirzec	2106	148348	2126	150098	2146	150398

Scenariusz postępu:

Rok	2001		2006		2011	
	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)
Gmina Mirzec	2106	148348	2136	150848	2166	153348

2.1.4. Prognoza ilości i struktury odpadów

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2002 i 2003 roku w gminie Mirzec oraz koszt ich wywozu przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2002	2003
Odpady komunalne zebrane (Mg)	84,6 (w tym 55,4 Mg - odpady ze zlikwidowanych dzikich wysypisk)	37,9

* wg danych Urzędu Gminy w Mircu

Prognoza ilości i struktury odpadów komunalnych z gminy Mirzec:

L.p.	Strumień odpadów komunalnych	2000		2005		2010		2014	
		%	Mg/r	%	Mg/r	%	Mg/r	%	Mg/r
1	Kuchenne ulegające biodegradacji	9,89	186,22	9,43	209,33	9,28	215,91	9,14	211,30
2	Odpady zielone	1,86	35,02	2,31	51,35	2,90	67,48	3,20	74,13
3	Papier, karton, nieopakowaniowe	4,76	89,63	4,74	105,37	4,85	112,79	4,77	110,38
4	Opakowania z papieru i tektury	6,90	129,92	6,54	145,31	6,55	152,40	6,45	149,15
5	Opakowania wielomateriałowe	0,77	14,50	1,40	31,10	1,68	39,11	1,65	38,28
6	Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	9,41	177,18	8,27	183,65	7,83	182,17	7,01	162,09
7	Opakowania z tworzyw sztucznych	3,03	57,05	2,92	64,78	2,76	64,25	2,02	46,69
8	Odpady tekstylne	2,08	39,16	2,50	55,44	2,68	62,43	2,99	69,19
9	Szkło nieopakowaniowe	0,45	8,47	1,13	25,01	1,78	41,35	2,10	48,56
10	Opakowania ze szkła	8,45	159,11	7,84	174,15	8,14	189,28	8,36	193,33
11	Metale	2,03	38,22	2,08	46,27	1,97	45,89	1,94	44,91
12	Opakowania z blachy stalowej	0,73	13,75	0,99	21,93	0,94	21,75	0,92	21,28
13	Opakowania z aluminium	0,21	3,95	0,55	12,25	0,52	12,16	0,51	11,90
14	Odpady mineralne	5,93	111,66	4,97	110,46	5,07	117,84	5,34	123,41
15	Drobna frakcja popiołowa	18,02	339,30	14,37	319,12	12,54	291,73	11,29	261,23
16	Odpady wielkogabarytowe	6,71	126,34	7,85	174,40	7,44	172,99	7,32	169,30
17	Odpady budowlane	17,89	336,86	18,19	403,91	19,33	449,59	21,33	493,24
18	Odpady niebezpieczne	0,89	16,76	3,92	87,12	3,72	86,41	3,66	84,57
Razem		100	1883,11	100,0	2220,94	100,0	2325,53	100,0	2312,92

* wg Projektu Planu Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Starachowickiego

Prognoza odpadów wytworzonych w gminie Mirzec w podziale na trzy podstawowe strumienie (Mg/rok):

Gmina	2000			2005			2010			2015		
	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe
Mirzec	503,6	812,46	567,05	595,15	988,89	299,07	642,57	1057,00	625,96	648,78	1064,02	600,12

* wg Projektu Planu Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Starachowickiego

Prognoza ilości odpadów przewidzianych do segregacji w gminie Mirzec (Mg/rok):

Gmina	2000			2005			2010			2015		
	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe	Ulegające biodegradacji	Wtórne	Pozostałe
Mirzec	0	50,03	1833,08	59,52	23,73	1799,86	591,16	954,47	779,90	642,29	101,40	660,23

* wg Projektu Planu Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Starachowickiego

Prognozowane ilości odpadów, liczone wskaźnikowo, są bliższe prawdziwej ilości powstających na terenie gminy odpadów niż dane o ilości odpadów zebranych w systemie gospodarki odpadami. Rozbieżności te wskazują na znaczne ilości odpadów poza systemem - spalane w przydomowych paleniskach, wywożone na „dzikie składowiska” itp.

2.2. Warunki segregacji, gromadzenia i składowania odpadów

Racjonalna gospodarka odpadami opiera się głównie o selektywną zbiórkę i pozyskiwanie surowców wtórnych. Pozwala to zmniejszyć ilość odpadów trafiających na składowisko oraz przedłużyć okres jego eksploatacji, umożliwia odzysk surowców wtórnych bez nadmiernego obciążania linii w sortowniach, tworzenie stabilnego rynku surowców wtórnych i przemysłu przetwarzającego te surowce.

Schemat racjonalnego gospodarowania odpadami:

Minimalizacja => Recykling => Unieszkodliwianie => Składowanie

Minimalizacja ilości odpadów - osiągnięta przez wstępną segregację

Recykling - wykorzystanie odzyskanych surowców wtórnych w gospodarce
Unieszkodliwianie - pozbawienie pozostałych odpadów właściwości szkodliwych dla środowiska
Składowanie - docelowe składowanie odpadów obojętnych dla środowiska

Podstawowymi systemami selektywnej zbiórki odpadów są:

System zbiorczych punktów selektywnego gromadzenia (tzw. kontener w sąsiedztwie) polega na ustawieniu w wybranych punktach miasta specjalnie oznakowanych kontenerów przeznaczonych do zbierania szkła, papieru, tworzyw sztucznych, metali. Odpady zmieszane (frakcja mikra) gromadzone są w osobnych pojemnikach. System stosuje się w rejonach o wysokim stopniu urbanizacji.

System zbiórki „u źródła” polegający na rozstawieniu pojemników na poszczególne frakcje odpadów w miejscu ich powstawania (gospodarstwa domowe, posesje przy punktach usługowych itp.). Rozróżnia się systemy:

- dwupojemnikowy (pojemnik na frakcję suchą i frakcję moką),
- trójpojemnikowy (pojemnik na surowce wtórne, pojemnik na odpady do kompostowania, pojemnik na pozostałe odpady),
- wielopojemnikowy (pojemniki na: szkło, papier, tworzywa sztuczne, odpady do kompostowania oraz pozostałe odpady).

System centralnych punktów selektywnego gromadzenia, polegający na stworzeniu ogrodzonych, nadzorowanych miejsc wyposażonych w zestawy kilku pojemników i kontenerów obsługujących skupiska ludności około 20 tys. mieszkańców. Punkty te mogą odbierać również odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne, motoryzacyjne, budowlane.

Zgodnie z przepisami, regulującymi składowanie odpadów komunalnych konieczne będzie uzyskanie tzw. pozwolenia zintegrowanego, co w praktyce oznacza, że za kilka lat nie będzie możliwe docelowe składowanie odpadów na istniejących składowiskach na terenie gminy. Wojewódzki plan gospodarki odpadami przewiduje rozwiązanie problemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez skupienie gmin w czterech rejonach. Preferuje się tworzenie Rejonowych Zakładów Gospodarki Odpadów RZGO (1 lub 2 w każdym rejonie), które będą kompleksowo zagospodarowywały odpady komunalne. W skład RZGO powinny wejść: sortownia, kompostownia oraz składowisko. Przewidywana budowa instalacji pilotażowych, poprzedzająca docelowe inwestycje, wynika z potrzeby weryfikacji w warunkach województwa świętokrzyskiego zastosowanej technologii. Ponadto linia lub instalacja pilotażowa ma służyć sprawdzeniu ilości i jakości strumienia odpadów, dla którego została zaprojektowana.

Przedstawione powyżej możliwości segregowania i gromadzenia odpadów mogą zostać wykorzystane na terenie gminy Mirzec. Najbardziej efektywny byłoby wprowadzenie systemu segregacji odpadów w miejscu ich powstawania tj. „u źródła”. W Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami rozważa się 4 warianty zagospodarowywania odpadów komunalnych, w chwili obecnej trwa rozważanie optymalnego wariantu. Ponieważ gminy powiatu starachowickiego zawiązały Związek Międzygminny, również gminę Mirzec obowiązują decyzje podjęte na przez organy Związku Międzygminnego. Konkretnie rozwiązania dotyczące systemu selekcji odpadów na terenie gminy zostaną podjęte po konsultacjach pomiędzy gminami i powiatem.

2.3. Możliwości wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów

Rosnąca ilość wytwarzanych odpadów komunalnych powoduje konieczność zmniejszania ich objętości przed ostatecznym składowaniem z jednoczesnym odzyskaniem możliwych do odzyskania surowców i energii. Najpopularniejsze sposoby unieszkodliwiania pozostałych po segregacji odpadów komunalnych to:

- spalanie - termiczna utylizacja zmniejszająca masę odpadów składowanych. Ciąg technologiczny do spalania składa się z urządzeń do przygotowania odpadów, pieca z systemem do odzysku ciepła, instalacji do oczyszczania spalin, systemu kontroli toksyczności spalin oraz urządzeń do usuwania popiołu i żużla
- wykorzystanie niektórych frakcji odpadów jako paliwa alternatywne - spalanie odpadów odbywa się nie w specjalnym piecu do spalania odpadów, ale w palenisku funkcjonującej instalacji przemysłowej (kotle fluidalne i paleniska rusztowe w zakładach energetycznych, siłowniach przemysłowych, cementowniach itp.). Paliwami mogą być np. guma, makulatura, tekstylia, odpady drewniane, plastiki, odpady organiczne. W tych systemach konieczny jest ciągły monitoring spalin.
- piroliza - polega na odgazowaniu różnego rodzaju odpadów i spalanie produktów gazowych procesu. Tą metodą można utylizować takie odpady jak: guma, makulatura, tekstylia, odpady drewniane, plastiki, odpady organiczne.

- ekobetonowanie - wykorzystanie niektórych rodzajów odpadów jako domieszki do betonów, stosowanych do budowy m.in. podbudowy dróg i ulic, budowy obwałowań wysypisk odpadów, budowy barier dźwiękochłonnych itp.
- kompostowanie - procesowi kompostowania mogą być poddane odpady organiczne z gospodarstw domowych, placów targowych, pielęgnacji zieleni miejskiej itp. Kompostowanie może być prowadzone w warunkach naturalnych (pryzmy) lub w bioreaktorach.
- pryzma energetyczna - odpady ulegające biodegradacji składowane są w pryzmach, w których odbywa się beztlenowy proces rozkładu. Wykorzystuje się powstający w wyniku procesu rozkładu biogaz do wytwarzania energii cieplnej lub elektrycznej.

2.4. Cele strategiczne i system gospodarki odpadami

Główne rodzaje odpadów, jakie powstają na terenie gminy można podzielić na:

- komunalne: stałe i ciekłe odpady z gospodarstw domowych i obiektów użyteczności publicznej, odpady z ogrodów i parków, odpady uliczne (tzw. zmiotki), nieczystości ze zbiorników bezodpływowych
- inne: wraki samochodowe, odpady z zakładów opieki zdrowotnej i weterynaryjnej, odpady budowlane (gruz, ziemia), odpady z działalności usługowej i produkcyjnej.

Główne cele planu gospodarki odpadami to:

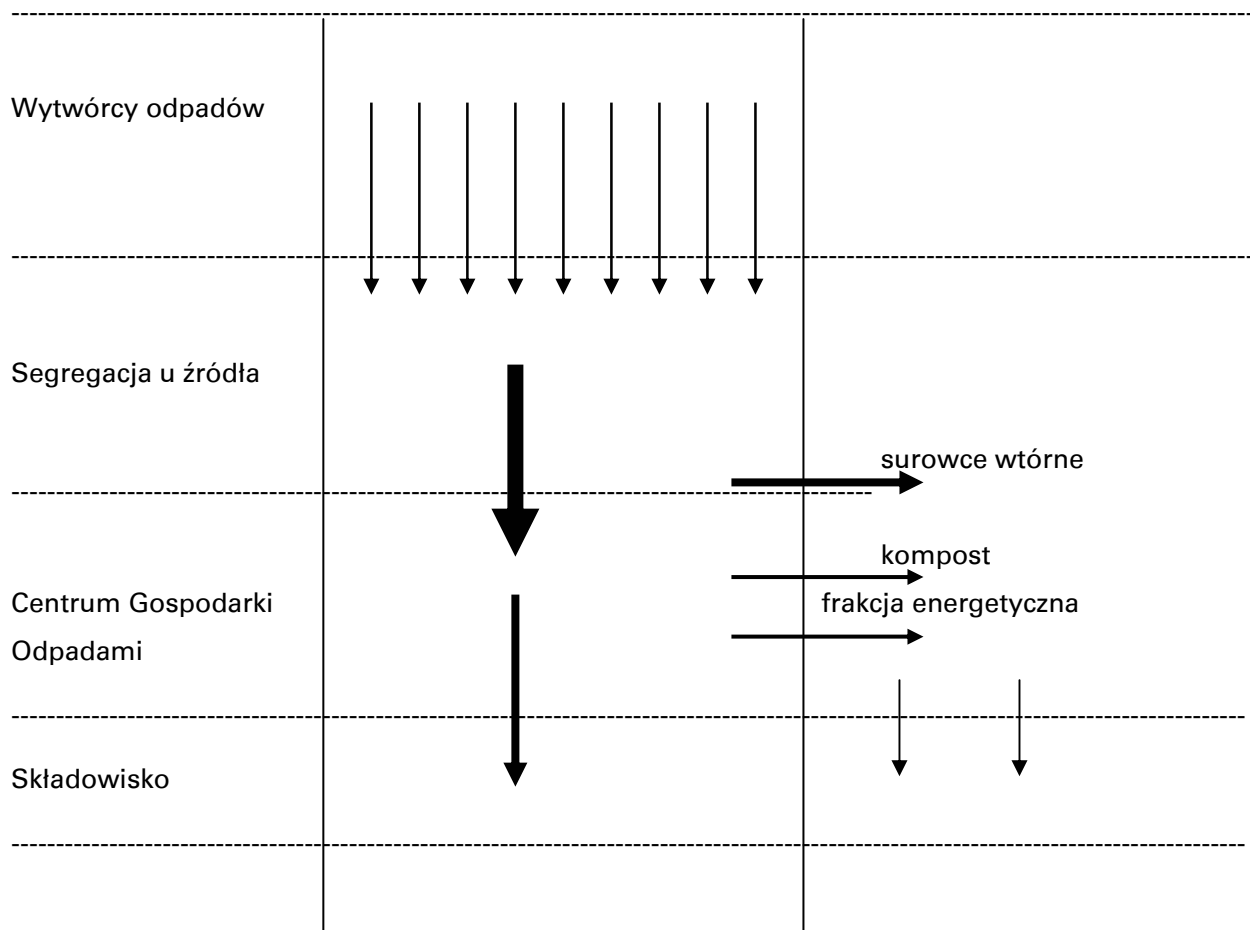
- zapobieganie powstawaniu odpadów
- zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwienia powstałych odpadów

Realizacja głównych celów wymaga podjęcia szeregu działań, m.in.:

- podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców
- wprowadzenia powszechnego systemu segregacji odpadów

2.4.1. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy

Docelowy system zbierania, segregacji i utylizacji odpadów komunalnych przedstawia poniższy schemat:



Planowany system gospodarki odpadami na terenie gminy Mirzec przewiduje trzy etapy działań:

1. Segregacja „u źródła”

Segregacja „u źródła” polega na prowadzeniu wstępnej segregacji odpadów komunalnych w miejscu ich powstawania (gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa produkcyjne). W jej wyniku ze strumienia odpadów zostaną oddzielone m.in. papier, szkło, plastik, metale. Odpady te po przetworzeniu będą mogły być powtórnie wykorzystane. Ich odbiorem zajmować się będą wyspecjalizowane firmy, z którymi gmina Mirzec podpíše umowy. Surowce wtórne mogą być gromadzone w workach lub pojemnikach (gospodarstwa domowe) lub w specjalnych kontenerach do selektywnej zbiórki, które powinny być wyraźnie oznakowane różnymi kolorami dla różnych rodzajów odpadów oraz ustawione w miejscach widocznych i często uczęszczanych przez mieszkańców (tereny o zabudowie wysokiej, centra handlowe itp.).

2. Segregacja w sortowni mechaniczno-ręcznej

Odpady zmieszane oraz surowce wtórne odbierane z gospodarstw domowych będą przewożone do Centrum Gospodarki Odpadami (proponowana lokalizacja w Skarżysku-Kamiennej) gdzie poddane zostaną procesowi segregacji. Odzyskane surowce wtórne będą odbierane przez wyspecjalizowane firmy w celu ich zagospodarowania, odpady ulegające biodegradacji trafią do kompostowni, balast - na składowisko.

3. Centrum Gospodarki Opadami

Plan Gospodarki Odpadami Dla Województwa Świętokrzyskiego zakłada podział województwa na 4 rejony gospodarki odpadami (RGO), są to:

- rejon centralny - obejmujący powiaty: kielecki grodzki i kielecki ziemski, (ludność 400 tys.),
- rejon północny - obejmujący powiaty: konecki, skarżyski, starachowicki, ostrowiecki (ludność 290 tys.),
- rejon południowo-zachodni - obejmujący powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, kazimierski (ludność 220 tys.),
- rejon południowo-wschodni - obejmujący powiaty: opatowski, sandomierski, staszowski (ludność 299 tys.).

Dla powiatu starachowickiego przewidziane zostały 4 warianty rozwoju systemu gospodarki odpadami. Bez względu na wybrany wariant, założenia co do zagospodarowywania i unieszkodliwiania odpadów, budowy Centrum Gospodarki Odpadami (CGO) oraz rozwiązań organizacyjnych systemu są takie same. Odpady komunalne z terenu powiatu starachowickiego będą zbierane selektywnie i będą trafiać do Centrum Gospodarki Odpadami, które zostanie zlokalizowane w Skarżysku-Kamiennej lub na składowisko i bezpośrednio do odbiorców surowców. Składowisko będzie usytuowane bądź w Skarżysku-Kamiennej bądź w Końskich.

Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami
Warianty systemu zagospodarowania odpadów komunalnych
Wariant I - z CGO, ulegające biodegradacji i wtórne wożone są do Skarżyska-Kamiennej, pozostałe do Końskich
Odpady segregowane są „u źródła” na trzy główne frakcje: ulegającą biodegradacji i surowce wtórne do worków oraz pozostałe odpady zmieszane do kubła. Na terenach o zabudowie rozproszonej, mieszkańcy segregują odpady komunalne na trzy frakcje. Do worków foliowych o objętości 110-240 dm ³ trafiają surowce wtórne, które odbierane są co dwa miesiące, drugą możliwością będzie oddanie ich do lokalnego punktu odbioru surowców (LPOS). Frakcja ulegająca biodegradacji kompostowana jest w przydomowym kompostowniku lub oddawana do lokalnego punktu odbioru surowców (LPOS). Pozostałe odpady zmieszane trafiają do pojemnika, w który każde gospodarstwo domowe będzie zaopatrzone. Odbierane one będą w cyklu dwutygodniowym. Na terenach o zabudowie zwartej, mieszkańcy segregują odpady komunalne na trzy frakcje. Do worków foliowych o objętości 110 dm ³ , trafiają surowce wtórne, które będą odbierane z domów co miesiąc, drugą możliwością będzie oddanie ich do LPOS. Frakcja ulegająca biodegradacji składana jest do oddzielnego worka lub wiadra i składana do oddzielnego kubła zlokalizowanego na nieruchomości lub oddawana do LPOS. Pozostałe odpady zmieszane trafiają do pojemników, w które każdy dom wielorodzinny będzie zaopatrzony. Ponadto uzupełnieniem systemu będą pojemniki na dwie frakcje surowców ustawione w niektórych miejscach ogólnie dostępnych np. w pobliżu sklepów, urzędów, szkół itp. Jedno gniazdo składa się z kompletu minimum 2 pojemników 2,2 m ³ typu „dzwon” na odpady ulegające biodegradacji i surowce wtórne. Odpady komunalne powstające także w jednostkach gospodarczych, instytucjach, obiektach turystycznych i na terenach rekreacyjnych. Również w takich jednostkach konieczna jest segregacja u „źródła”.
Wariant II - z CGO, wszystkie frakcje wożone są do Skarżyska-Kamiennej
Zasady i sposób zbierania odpadów pozostają bez zmian w stosunku do wariantu I. Zmianie ulega odległość, na którą przewożone będą pozostałe odpady.

Wariant III - bez CGO, transport jak w wariacie II

Różnica w stosunku do wariantu I polegać będzie na tym, że surowce wtórne segregowane będą do czterech worków, gdyż ze względu na brak CGO nie będzie możliwości późniejszego ich rozsortowania, zaś ze względu na brak kompostowni nie będzie też możliwości selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji.

Wariant IV - bez CGO, transport jak w wariacie II.

Różnice w stosunku do wariantu II jak wyżej. Ponadto uzupełnieniem systemu w dwu ostatnich wariantach będą pojemniki na cztery frakcje surowców ustawione w niektórych miejscach ogólnie dostępnych np. w pobliżu sklepów, urzędów, szkół itp. Jedno gniazdo składa się z kompletu minimum 4 pojemników 2,2 m³ typu „dzwon” na odpady ulegające biodegradacji i surowce wtórne. Odpady komunalne powstają także w jednostkach gospodarczych, instytucjach, obiektach turystycznych i na terenach rekreacyjnych. Również w takich jednostkach konieczna jest segregacja „u źródła” do pojemników w konfiguracji wyżej opisanej.

Według POŚ i PGO dla Powiatu Starachowickiego, przedstawione w czterech wariantach systemy postępowania z odpadami powstającymi na terenie powiatu zostały opracowane uwzględniając istniejącą koncepcję budowy zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla Związku Międzygminnego „Utylizator”, do którego wstępny akces złożyły gminy powiatu. Planowane rozwiązania technologiczne zakładu to:

- segregacja odpadów „u źródła”,
- sortownia mechaniczno-ręczna, lina sortownicza,
- kompostownia - typu zamkniętego,
- wydział produkcji paliw alternatywnych,
- wydział przygotowania surowców wtórnych dla odbiorców - boksy, belownice,
- instalacja odzysku biogazu z agregatami prądotwórczymi

Wstępne analizy wykazały, iż teren o powierzchni 10 ha zlokalizowany w gminie Skarżysko-Kamienna może być przeznaczony pod planowaną inwestycję. W/w zakład obsługiwałby rejon północny woj. świętokrzyskiego.

Dla zbiórki odpadów wielkogabarytowych autorzy „Programu Ochrony Środowiska Wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Starachowickiego” proponują zastosowanie ich okresowego odbioru bezpośrednio od właścicieli oraz stworzenie warunków do zamówienia takiej usługi indywidualnie jako „usługi na telefon”, lub dostarczenia ich do CGO przez właścicieli własnym transportem.

Przy zbiórce odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych zakłada się ich cykliczny, na przykład co pół roku, odbiór przez specjalny pojazd (Mobilny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych). Do tego celu stosowane będą specjalne samochody z pojemnikami objeżdżające w określone dni wyznaczony obszar (średnio dwa razy w roku), lub przekazywanie przez mieszkańców do LPOS (Lokalny Punkt Odbioru Surowców) przyjmujących bezpłatnie odpady niebezpieczne od mieszkańców oraz odpłatnie od małych i średnich przedsiębiorstw.

Odpady medyczne jak dotąd spalane są w Powiatowych ZOZ w szpitalach w Skarżysku-Kamiennej i Starachowicach. Proponuje się (wg „Programu Ochrony Środowiska Wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Starachowickiego”) zastosowanie dwóch metod postępowania uzależnionych od metody unieszkodliwiania:

- sterylizacji w instalacji do termicznej sterylizacji parowej zlokalizowanej np. w szpitalu powiatowym,
- spalania w spalarni odpadów zlokalizowanej w szpitalu powiatowym.

Odpady weterynaryjne (martwe zwierzęta, tkanka) powinny być przekazywane do zakładów unieszkodliwiania. Inne odpady pozabiegowe, stanowiące materiał zakaźny, powinny również być dostarczane do spalarni odpadów.

Osady z oczyszczalni ścieków, po uruchomieniu kompostowni funkcjonującej w ramach CGO należy łączyć z odpadami ulegającymi biodegradacji i łącznie kompostować.

Zbiórką odpadów budowlanych powinni zajmować się ich wytwórcy.

Odpady elektryczne i elektroniczne będą odbierane od mieszkańców, podobnie jak inne odpady niebezpieczne, dwa razy do roku. Wg dyrektywy Unii Europejskiej prywatne gospodarstwa domowe mogą oddawać tego rodzaju odpady nieodpłatnie.

2.5. Ogólny system gospodarki odpadami w województwie świętokrzyskim

Ogólny system gospodarki odpadami w województwie świętokrzyskim zakłada:

- 1) selektywne zbieranie odpadów;
- 2) scentralizowanie gospodarowania odpadami na terenach zdegradowanych górnictwem siarkowym w rejonie południowo-wschodnim (Centralny Ośrodek Gospodarki Odpadami);
- 3) rozbudowę (w przypadku braku takich możliwości budowę) składowisk odpadów komunalnych (1 lub 2 w każdym rejonie);

- 4) budowę 1-modułowej kompostowni pilotażowej (preferowany rejon centralny) i kolejnych 3 (po jeden w rejonie);
- 5) budowę 1 instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne (preferowany rejon południowo-wschodni);
- 6) budowę i rozbudowę sortowni odpadów komunalnych;
- 7) przystosowanie cementowni i elektrociepłowni do spalania paliw alternatywnych;
- 8) budowę gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON), (minimum jeden w każdej gminie);
- 9) budowę stacji przeładunkowych odpadów niebezpiecznych (SPON), (dwa w województwie, preferowany rejon centralny oraz południowo-wschodni);
- 10) budowę centralnego składowiska odpadów zawierających azbest (preferowany rejon południowo-wschodni), dopuszcza się wydzielenie osobnych kwater na składowiskach odpadów komunalnych (po 1 w rejonie);
- 11) budowę 1-4 linii do produkcji paliw alternatywnych;
- 12) budowę 1 pilotażowej linii do odzysku odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych;
- 13) budowę instalacji (2) do odzysku odpadów z sektora gospodarczego (instalacji związanych z wykorzystaniem odpadów energetycznych zalegających na składowiskach oraz instalacji pneumatycznej do zdmuchiwania pyłów stalowniczych w Hucie Ostrowiec S.A. w Ostrowcu Świętokrzyskim);
- 14) przebudowę lub likwidację i rekultywację składowisk odpadów nie spełniających wymogów ochrony środowiska;
- 15) budowę 1 stacji do unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów pochodzących z akcji ratowniczo-gaśniczych (preferowany rejon południowo-wschodni) oraz utworzenie punktu magazynowania odpadów powstałych z akcji ratowniczych, zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych przy istniejących zakładach gospodarki odpadami (po 1 w rejonie);
- 16) zbieranie oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających PCB, azbest i substancje zubożające warstwę ozonową według założonych planów.

Preferuje się tworzenie Rejonowych Zakładów Gospodarki Odpadów RZGO (1 lub 2 w każdym rejonie), które będą kompleksowo zagospodarowywały odpady komunalne. W skład RZGO powinny wejść: sortownia, kompostownia oraz składowisko. Przewidywana budowa instalacji pilotażowych, poprzedzająca docelowe inwestycje, wynika z potrzeby weryfikacji w warunkach województwa świętokrzyskiego zastosowanej technologii. Ponadto linia lub instalacja pilotażowa ma służyć sprawdzeniu ilości i jakości strumienia odpadów, dla którego została zaprojektowana.

2.6. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Podjęcie działań zmieniających obecną sytuację w zakresie gospodarki odpadami, konieczne jest szczególnie w zakresie gospodarki odpadów komunalnych. W tym sektorze odpadów sytuacja przedstawia się najgorzej, zwłaszcza ze względu na fakt składowania w/w odpadów bez segregacji.

Działania powinny dotyczyć następujących obszarów:

- zapobieganie powstawaniu odpadów (optymalizacja gospodarki materiałowej, modernizacja urządzeń - poprawa wydajności, nowe technologie, recykling i ponowne użycie)
- poprawa gospodarki odpadami (optymalizacja transportu, intensyfikacja odzysku, unieszkodliwianie)
- optymalizacja sieci instalacji do utylizacji odpadów i docelowego składowiska (modernizacja i rozbudowa regionalnego składowiska odpadów,)

Odpady komunalne

Podstawowym działaniem poprawiającym gospodarkę odpadami komunalnymi będzie wprowadzenie powszechnej segregacji odpadów w miejscu ich powstawania.

Efektom funkcjonowania tego systemu będzie minimalizacja strumienia odpadów, trafiających na docelowe (regionalne) składowisko.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji

Stanowią je przede wszystkim odpady z gospodarstw domowych oraz odpady powstałe podczas pielęgnacji zieleni w przydomowych ogrodach. Odpady z gospodarstw domowych w części zagospodarowywane są w miejscu ich powstawania - jako pasze dla zwierząt oraz jako kompost. Pozostałe odpady kuchenne będą odbierane z gospodarstw domowych jako odpady zmieszane. Zakłada się, że po utworzeniu CGO w Skarżysku-

Kamiennej odpady zmieszane będą sortowane, by wydzielić z nich znajdujące się tam surowce wtórne, a pozostałe odpady, ulegające biodegradacji będą kompostowane.

Odpady niebezpieczne

POŚ i PGO dla Powiatu Starachowickiego zakłada organizację Mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (specjalny pojazd zbiera odpady niebezpieczne 2 razy w roku w określone dni). Proponuje się rozważenie możliwości utworzenia „stałego” Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON), zlokalizowanego na terenie gminy Mirzec, w którym byłyby czasowo gromadzone odpady niebezpieczne i wielkogabarytowe. W chwili obecnej gmina prowadzi analizy dotyczące lokalizacji i uruchomienia takiego punktu na swoim terenie.

Na terenie gminy Mirzec występują następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych:

- Odpady medyczne i weterynaryjne - odpady wytworzone przez Ośrodek Zdrowia i Aptekę w Mircu oraz Ośrodek Zdrowia w Jagodnem odbierane są przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów.
- Wyeksploatowane pojazdy - punkt demontażu pojazdów samochodowych może być zlokalizowany przy CGO, poza tym istnieją liczne podmioty prywatne zajmujące się tą problematyką
- Szacuje się, że rocznie wystąpi konieczność utylizacji około 15.000 szt. opon różnych rozmiarów. Możliwość czasowego gromadzenia zużytych opon powinno zapewniać CGO, skąd będą transportowane do wyspecjalizowanych firm prowadzących unieszkodliwianie odpadów gumowych.
- Oleje - odpadowe oleje, występujące w procesach produkcyjnych oraz zbierane w punktach obsługi samochodów, stacjach benzynowych itp. są odbierane od wytwórców przez wyspecjalizowane firmy. W CGO powinna być instalacja do czasowego gromadzenia odpadów olejowych.
- Akumulatory - przy założeniu średniej „żywności” akumulatora około 3,5 roku, przy liczbie pojazdów zarejestrowanych na terenie gminy szacuje się, że rocznie powstawać będzie około 10 Mg odpadów tego rodzaju. Punkt demontażu samochodów powinien posiadać magazyn do czasowego przechowywania zużytych akumulatorów i baterii. Akumulatory traktowane są jako przemysłowy odpad niebezpieczny, do roku 2006 planuje się 100 % odzysk z rynku akumulatorów ołowiowych.
- Azbest - ilość materiałów zawierających azbest, użytkowanych aktualnie na terenie gminy jest bardzo trudna do oszacowania. Planowane działania informacyjne i edukacyjne przyczynią się do usuwania wyrobów azbestowych z budynków i instalacji - konieczne jest utworzenie magazynu, w którym możliwe będzie tymczasowe (przed transportem do punktów utylizacji) składowanie tych odpadów.
- Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych - system segregacji odpadów „u źródła” jest podstawowym działaniem zmierzającym do wyeliminowania odpadów niebezpiecznych z odpadów zmieszanych, kierowanych do dalszej obróbki. Kolejnym etapem będzie wydzielenie odpadów niebezpiecznych, które znajdują się w zmieszanych odpadach komunalnych w CGO wyposażonego m.in. w sortownię. Odpady niebezpieczne będą czasowo gromadzone w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych bądź też zbierane 2 razy w roku przez Mobilny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.

Konieczne jest przeprowadzenie szerokiej akcji informacyjnej podjęciu starań w kierunku utworzenia na terenie gminy Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych - jego lokalizacja („w pobliżu”, tj. w odległości maksymalnie kilkunastu kilometrów) powinna ułatwić mieszkańcom „pozbywanie się” niebezpiecznych odpadów w sposób zorganizowany (we własnym zakresie lub na telefon) i bezpieczny dla środowiska.

Odpady z sektora gospodarczego

Korzystnym byłoby podjęcie działań, których efektem będzie zmniejszenie ilości odpadów z tego sektora:

- promocję nowoczesnych „czystych” technologii
- promocję termomodernizacji budynków i modernizacji systemów grzewczych w celu ograniczenia ilości powstających popiołów
- wzmocnienie kontroli przestrzegania warunków postępowania z odpadami przez podmioty gospodarcze

Osady ściekowe

Na terenie gminy Mirzec są tylko niewielkie oczyszczalnie, wytwarzające minimalne ilości osadów. Ścieki komunalne gromadzone są w przydomowych szambach skąd wywożone są do oczyszczalni w Skarżysku-Kamiennej i w Starachowicach. Rozbudowa systemu kanalizacji gminy i budowa komunalnych oczyszczalni ścieków spowoduje powstanie osadów ściekowych - przewiduje się ich wywóz do CGO, gdzie będą zagospodarowane w kompostowni.

Odpady z rozbiórki obiektów budowlanych

Odpady z rozbiórki obiektów budowlanych lub pochodzące z remontów obiektów budowlanych, nadające się do zagospodarowania (gruz budowlany) planuje się gromadzić na specjalnie wydzielonym miejscu w CGO. Odpady te będą zagospodarowywane m.in. przez ich sprzedaż zainteresowanym osobom lub podmiotom gospodarczym. W odpadach z rozbiórki obiektów budowlanych mogą występować również odpady zawierające azbest (eternit).

Odpady opakowaniowe

Krajowy plan gospodarki odpadami (w strategii gospodarki odpadami opakowaniowymi) zakłada m.in.:

- zrównoważony rozwój - realizowane działania proekologiczne dotyczą również sektora materiałów opakowaniowych
- zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych (wprowadzenie instrumentów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych, przeciwdziałających powstawaniu odpadów, organizacja systemów zbiórki, promowanie opakowań wielokrotnego użytku, wspieranie produkcji opakowań zgodnych z wymogami ochrony środowiska)
- odzyskiwanie z materiałów opakowaniowych surowców i energii
- ustalanie poziomu odzysku i recyklingu na szczeblu krajowym
- stosowanie uzasadnionych ekonomicznie i ekologicznie metod odzysku

Realizacja powyższych założeń na szczeblu gminnym, powinna spowodować zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych trafiających na składowisko. Planuje się to osiągnąć przez wprowadzenie systemu segregacji odpadów w miejscu ich wytwarzania we wszystkich miejscowościach gminy Mirzec. Opakowania szklane, plastikowe, papierowe i kartonowe będą zbierane w systemie wielopojemnikowym. Dodatkowa segregacja odpadów zmieszanych w sortowni mechaniczno-ręcznej CGO pozwoli wydzielić znajdujące się w tych odpadach opakowania szklane i plastikowe.

2.7. Cele krótkookresowe gospodarki odpadami (na lata 2004-2006)

Rozpoczęcie procesu wprowadzenia systemu gospodarki odpadami będzie podstawowym zadaniem samorządu gminnego

Cele

- pobudzenie zaangażowania społecznego w sprawy ekologii
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów
- zwiększenie ilości odpadów zbieranych z terenu gminy (wyeliminowanie rozbieżności między ilością odpadów zbieranych a szacunkową ilością odpadów wytwarzanych na terenie gminy)
- stworzenie podstaw organizacyjno-prawnych dla utworzenia międzygminnego Centrum Gospodarki Odpadami oraz (wariantowo) stałego Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych i Wielkogabarytowych na terenie gminy

Działania

- opracowanie i wdrożenie programu edukacyjnego o selektywnej zbiórce odpadów
- wprowadzenie systemu segregacji odpadów „u źródła” we wszystkich sołectwach i miejscowościach
- wprowadzenie systemu kontroli deponowania odpadów przez gospodarstwa domowe
- opracowanie planu utworzenia i dokumentacji technicznej CGO oraz (wariantowo) stałego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych i Wielkogabarytowych
- podjęcie współpracy z gminami Związku Międzygminnego „Utylizator”
- ustalenie zasad współfinansowania inwestycji przez samorządy lokalne
- opracowanie projektu umożliwiającego ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację inwestycji (studium wykonalności, analiza oddziaływania na środowisko)

Oczekiwane efekty

Realizacja planowanych działań powinna doprowadzić do:

- w wyniku szerokiej akcji informacyjno-popularyzacyjnej - wprowadzenia spójnych zasad finansowania utylizacji odpadów komunalnych (zanieczyszczający płaci) i rozpoczęcia wstępnej segregacji odpadów we wszystkich miejscowościach

- zmniejszenie dysproporcji między ilością odpadów wytwarzanych a ilością odpadów zbieranych z terenu gminy
- w efekcie współdziałania samorządów gminnych i samorządu powiatowego - przygotowania i rozpoczęcia inwestycji założonych dla utworzenia CGO
- poprawa efektywności funkcjonowania systemu segregacji odpadów
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu na poziomie:
 - odpadów wielkogabarytowych - 20 %
 - odpadów budowlanych - 15 %
 - odpadów niebezpiecznych - 15 %
 - odpadów opakowaniowych - odzysk 50 %, recykling 25 %

Harmonogram rzeczowo-finansowy najważniejszych zadań z zakresu gospodarki odpadami na lata 2004-2006:

L.p.	Przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródła środków
1	Podjęcie współpracy międzygminnej dla utworzenie celowego związku gmin.	2004-2006	Gminy	Budżet samorządów
2	Podjęcie działań organizacyjnych i prawnych dla utworzenia Centrum Gospodarki Odpadami	2004-2006	Gminy	Budżet samorządów Fundusze ochrony środowiska Budżet Państwa Środki pomocowe
3	Prowadzenie działań edukacyjnych w temacie selektywnej zbiórki odpadów	2004-2006	Wójt Gminy Mirzec	Budżet samorządów Fundusze ochrony środowiska Budżet Państwa Środki pomocowe
4	Kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy	2004-2006	Wójt Gminy Mirzec	Budżet samorządów Fundusze ochrony środowiska Budżet Państwa Środki pomocowe

2.8. Cele gospodarki odpadami na lata 2007-2011

Podstawowym celem planu gospodarki odpadami na lata 2007-2011 jest wdrożenie powszechnego systemu wstępnej segregacji odpadów.

Cele

- wprowadzenie powszechnego systemu segregacji „u źródła” oraz odbioru odpadów posegregowanych i odpadów zmieszanych z terenu gminy
- uruchomienie docelowego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych

Działania

- kontynuacja działań edukacyjnych z zakresu segregacji odpadów
- opracowanie i wdrożenie programu wymiany pokryć dachowych zawierających azbest

Oczekiwane efekty

- minimalizacja ilości odpadów składowanych na „dzikich składowiskach” (poza systemem)
- zwiększenie zainteresowania mieszkańców gminy Mirzec wymianą pokryć dachowych, zawierających azbest
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu na poziomie:
 - odpadów wielkogabarytowych - 55 %
 - odpadów budowlanych - 45 %
 - odpadów niebezpiecznych - 57 %

Harmonogram rzeczowo-finansowy najważniejszych zadań z zakresu gospodarki odpadami na lata 2007-2011:

L.p.	Przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródła środków
1	Uruchomienie Centrum Gospodarki Odpadami z liniami technologicznymi do segregacji, kompostowania, magazynami odpadów niebezpiecznych, punktem demontażu samochodów	2007-2011	Związek Międzygminny	Budżet samorządów Fundusze ochrony środowiska Budżet Państwa Środki pomocowe

2	Utworzenie (jako rozwiązanie wariantowe) stałego punktu gromadzenia odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych	2007-2011	Związek Międzygminny Gmina Mirzec	Budżet samorządów Fundusze ochrony środowiska Budżet Państwa Środki pomocowe
---	--	-----------	--------------------------------------	---

2.9. Zadania z zakresu gospodarki odpadami w Gminnym Programie Ochrony Środowiska

W „Gminnym Programie Ochrony Środowiska” zostały zdefiniowane cele strategiczne (główne) i cele operacyjne (szczegółowe) dla środowiska naturalnego gminy Mirzec. Celowi strategicznemu „Czyste środowisko” wyznaczono cel operacyjny, który brzmi: „Sprawny system gospodarki odpadami”. W ramach „Programu Ochrony Środowiska” przedstawiono programy oraz odpowiadające im działania w układzie zadań priorytetowych i działań w dwóch przedziałach czasowych (2004-2006 i 2007-2011). Poniżej przedstawione programy stanowią cytaty z „Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla gminy Mirzec”, dla „Planu Gospodarki Odpadami” zakłada się opracowanie szczegółowych programów w ramach celu „Sprawny system gospodarki odpadami”.

Cel Operacyjny - Sprawny system gospodarki odpadami

- Program gospodarki odpadami

Zadania priorytetowe na lata 2004-2006			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Opracowanie programu gospodarki odpadami	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy
2	Popularyzacja systemu selektywnej zbiórki odpadów	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Rozwiązanie problemu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych z terenu gminy	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
4	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Nadleśnictwo

Zadania na lata 2007-2011			
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków
1	Wrażanie programu gospodarki odpadami	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
2	Popularyzacja systemu selektywnej zbiórki odpadów	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE
3	Osiągnięcie przewidzianych w programie wskaźników odzysku surowców wtórnych	Wójt gminy Mirzec	- Budżet gminy - Budżet państwa - Fundusze Ochrony Środowiska - Środki UE

Szacunkowe koszty realizacji programów z zakresu gospodarki odpadami przedstawia poniższe zestawienie:

	Szacunkowe koszty realizacji 2004-2006	Szacunkowe koszty realizacji 2007-2011
Sprawny system gospodarki odpadami		
Program gospodarki odpadami	150.000	800.000

Działania inwestycyjne gminy Mirzec - w związku ze zobowiązaniami wynikającymi z przynależności Związku Międzygminnego „Utylizator” - uzależnione są od wspólnych decyzji gmin wchodzących w skład związku.

2.10. Wnioski z analizy oddziaływania projektu na środowisko

Funkcjonujący obecnie w gminie system zbierania odpadów komunalnych wymaga ciągłego doskonalenia. Brak jest przede wszystkim segregacji odpadów. Odpady z terenu gminy trafiają na składowisko w Marcini-

kowie, w gminie Wąchock. Ilość odpadów wytworzonych na terenie gminy (szacunkowa - liczona wskaźnikowo) jest znacznie wyższa od ilości odpadów deponowanych na składowisku. Oznacza to, że znaczna ilość odpadów jest spalana w gospodarstwach domowych lub trafia na „dzikie składowiska”. Przewidywane w ramach Gminnego Planu Gospodarki Odpadami działania powinny przynieść następujące efekty:

1. Podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Mirzec (większe zaangażowanie społeczne w sprawy ekologii),
2. Zmniejszenia ilości odpadów komunalnych trafiających na docelowe składowiska - poprzez większy odzysk surowców wtórnych uzyskanych w wyniku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.
3. Objęcie zorganizowanym systemem wywozu odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców tereny gminy.
4. Zwiększenia stopnia odzysku odpadów takich jak: metal, szkło, plastik oraz papier - segregacja „u źródła” oraz segregacja w sortowni mechaniczno-ręcznej.
5. Doskonalenia systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych - segregacja „u źródła” oraz segregacja w sortowni mechaniczno-ręcznej.
6. Zmniejszenia emisji metanu do atmosfery - odpady z zieleni pochodzącej z gospodarstw domowych, ogrodów itp. będą kompostowane i zagospodarowywane na terenie gminy, pozostałe odpady ulegające biodegradacji trafią do CGO, posiadającego kompostownię.
7. Szczegółowa inwentaryzacja miejsc występowania azbestu oraz zupełna likwidacja azbestu z terenu gminy poprzedzona akcją informacyjną promującą prawidłową gospodarkę odpadami zawierającymi azbest.
8. Zwiększenie (docelowo do poziomu limitów odzysku i recyklingu) ilości odzyskiwanych odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych oraz opakowaniowych.
9. Zmniejszenia ilości odpadów niebezpiecznych i komunalnych trafiających na „dzikie składowiska”.

2.11. Edukacja

Konieczne jest prowadzenie systematycznej edukacji społeczeństwa opartej na opracowanym przez samorząd gminy programie informacyjnym. Program ten powinien wspierać działania inwestycyjne i zwiększać poparcie społeczne dla tych działań. Realizacja zasady, że wytwórca odpadów płaci za ich utylizację może spotkać się z negatywnym odbiorem społecznym. Kampania informacyjno-edukacyjna musi być prowadzona wielotorowo (dla różnych grup docelowych), przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków komunikowania społecznego, takich jak:

Imprezy promocyjne:

- zebrania mieszkańców,
- konferencje prasowe,
- imprezy specjalne (festiwale, akcje),
- warsztaty, seminaria, konferencje.

Materiały drukowane

- ulotki, broszury, obwieszczenia itp. (materiały drukowane nie wymagające dużych nakładów),
- artykuły, komentarze, stałe rubryki, wywiady, artykuły redakcyjne (publikacje w prasie i wydawnictwach periodycznych),
- komunikaty, powiadomienia i obwieszczenia służb komunalnych (materiały dla prasy),
- znaczki, długopisy, teczki z nadrukami itp. (okolicznościowe pamiątki).

Materiały audiowizualne:

- ogłoszenia służb komunalnych w radiu i telewizji,
- wywiady dla radia i telewizji,
- filmy,
- wystawy.

Optymalną skuteczność przy istniejących możliwościach finansowych powinien zapewnić wybór odpowiednich form kontaktu z mieszkańcami

2.12. System monitoringu i oceny realizacji programu

Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Mirzec wymaga prowadzenia bieżącego monitoringu. Stały monitoring umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz wprowadzanie - w razie wystąpienia takiej konieczności - odpowiednich korekt. Harmonogram działań monitorujących program przedstawia schemat:

Działanie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bieżący monitoring funkcjonowania systemu	x	x	x	x	x	x	x	x
Raporty z realizacji programu		x		x		x		x
Aktualizacja Programu				x				x

Jednym z elementów kontroli realizacji Programu Ochrony Środowiska powinien być monitoring systemu gospodarki odpadami. Dlatego proponuje się harmonogram przedstawiania raportów Wójtowi Gminy zbieżny z harmonogramem monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Kompetencje Wójta wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach

- sporządza projekt gminnego planu gospodarki odpadami
- przekazuje projekt gminnego planu gospodarki odpadami do zaopiniowania przez zarząd województwa i zarząd powiatu.
- realizuje uchwalony przez radę gminy plan gospodarki odpadami
- opiniuje program gospodarki odpadami niebezpiecznymi
- opiniuje wydawane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów
- opiniuje wydawane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów
- wydaje decyzje w sprawie usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania

Wójt gminy, za pomocą odpowiednich służb może w skuteczny sposób prowadzić monitoring realizacji działań określonych w gminnym planie gospodarki odpadami.

2.13. Streszczenie

Gmina Mirzec położona jest w województwie świętokrzyskim, w jego części północnej, w powiecie starachowickim. Od strony północnej i wschodniej graniczy z województwem mazowieckim i jego powiatami: szydłowieckim i radomskim. Sąsiaduje z następującymi gminami: od strony południowej: z gminą Brody i Wąchock oraz z miastem Wąchock; od strony zachodniej z gminą Skarżysko - Kościelne. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Jagodne, Gadka, Małyszyn, Mirzec I, Mirzec II, Ostrożanka, Osiny, Tychów Nowy, Tychów Stary i Trębowiec Duży. Liczba mieszkańców wynosi 8442 osób (stan na rok 2002 - wg rocznika Statystycznego Woj. Świętokrzyskiego). Prognoza na rok 2010 zakłada liczbę mieszkańców: 8270.

Ilość odpadów (2003r.), wytwarzanych na terenie gminy wynosi:

- odpady komunalne - 37,9 Mg,
- odpady niebezpieczne - 195 kg

Szacunkowe ilości wytwarzanych na terenie gminy odpadów wynoszą:

- odpady komunalne - 2000 Mg

Znaczna rozbieżność między ilością odpadów odebranych a liczoną wskaźnikowo ilością odpadów wytworzonych świadczy o „zagospodarowywaniu” odpadów przez mieszkańców we własnym zakresie (spalanie, „dzikie składowiska” itp.)

Na obszarze gminy nie ma składowiska odpadów. Odpady komunalne wywożone są na składowisko zlokalizowane w gminie Wąchock, w miejscowości Marcinków. Gmina nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów.

Gminny Plan Gospodarki Odpadami zakłada organizację trzyetapowego systemu gospodarki odpadami:

1. Wstępna segregacja „u źródła” - wytwarzane w gospodarstwach domowych oraz w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą odpady komunalne poddawane są wstępnej segregacji w miejscu wytworzenia, w wyniku wstępnej segregacji zostanie oddzielona frakcja sucha (papier, szkło, plastik, metale)
2. Odpady zmieszane oraz surowce wtórne odbierane z gospodarstw domowych będą przewożone do Centrum Gospodarki Odpadami (proponowana lokalizacja w Skarżysku-Kamiennej) gdzie poddane zostaną procesowi segregacji. Odzyskane surowce wtórne będą odbierane przez wyspecjalizowane firmy w celu ich zagospodarowania, odpady bidergradowalne trafią do kompostowni, balast - na składowisko.
3. Unieszkodliwianie odpadów w CGO - z pozostałych po segregacji odpadów zostaną oddzielone frakcje organiczne (do kompostowania), frakcja energetyczna (do spalania) oraz odpad obojętny (do składowania).

Planu gospodarki odpadami podkreśla konieczność prowadzenia systematycznej pracy informacyjnej i edukacyjnej, adresowanej do dzieci i młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców gminy.

2.14. Wykaz materiałów źródłowych

- Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju,
- Narodowa strategia ochrony środowiska na lata 2000-2006,
- II Polityka ekologiczna państwa, grudzień 2000r.,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Rada Ministrów, Warszawa grudzień 2002r.,
- Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010, Rada Ministrów, Warszawa listopad 2002r.,
- Strategia ekorozwoju Polski, MOŚ, ZNiL, Warszawa 1993r.,
- Plan rozwoju obszarów wiejskich dla Polski na lata 2004-2006 (drugi projekt), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, marzec 2003r.
- Podstawowe problemy środowiska w Polsce, Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa listopad 2000r.,
- Polityka leśna państwa - dokument przyjęty przez Radę Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (1997) - dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22.04.1997r.,
- Krajowy plan gospodarki odpadami - Ministerstwo Środowiska, październik 2002r.,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, Rada Ministrów, Warszawa maj 2002r.,
- Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego
- Rocznik statystyczny województwa świętokrzyskiego,,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego
- Natura 2000 - Europejska sieć ekologiczna, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2002r.,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska - praca zbiorowa pod redakcją dr A. Liro - Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1998r.,
- Stan środowiska w województwie świętokrzyskim - raporty WIOŚ, Kielce,
- Poradnik - powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, Warszawa 2002r.,
- Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, Ministerstwo Środowiska, Warszawa lipiec 2002r.,
- „Wybrane zadania samorządów terytorialnych w ochronie środowiska w związku z przystąpieniem Polski do UE”, Ministerstwo Środowiska,
- Wybrane zadania przedsiębiorców w ochronie środowiska w związku z przystąpieniem Polski do UE”, Ministerstwo Środowiska,
- Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Starachowickiego - projekt
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, gminy Mirzec
- Strategia Rozwoju Gminy Mirzec

Wydawca: Wojewoda Świętokrzyski

Redakcja: Wydział Prawny i Nadzoru
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
tel. 0 (prefix) 41 3421673, e-mail: org07@kielce.uw.gov.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie: Zakład Obsługi
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,
25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
tel. 0 (prefix) 41 3421807, 3421249

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego Województwa Świętokrzyskiego wynosi 2.848,00 zł.
Nr konta Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. O/Kielce, Nr 25 10600076-0000320000163506
Dziennik w Internecie – <http://www.kielce.uw.gov.pl/dziennik.htm>

Zbiory Dzienników Urzędowych wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3, pok. 210 w godzinach pracy Urzędu

Tłoczono z polecenia Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 21 lutego 2005r.